



УСПІШНІ ПРАКТИКИ БЕЗПЕКИ

український масштаб

Благодійна організація
«Фонд милосердя та здоров'я»

Громадська організація
«Інформаційний ресурсний центр «Правовий простір»

ШЕРИФИ

ДЛЯ НОВИХ ГРОМАД

— ★ —

УСПІШНІ ПРАКТИКИ БЕЗПЕКИ

український масштаб

видавництво
ГІЛЕЯ



Херсон – 2018

УДК 351.75:352.07](477.72)
ББК 67.9 (4УКР)301.163.08
Ш 49

Проект «Шерифи»: український масштаб. – Херсон: Гілея, 2018. – 204 с.: іл.

Авторський колектив: Алла Тютюнник, Леонід Бондарчук, Наталя Бімбірайте, Ольга Настіна, Лариса Оленковська, Світлана Рижкова, Юрій Чумак, Ілона Коротіцина, Олена Старюк, Маргарита Плахотнюк, Ірина Ухваріна, Людмила Чванько, Олена Орлова, Тетяна Крючкова.

Збірка розповідає про 7 успішних моделей організації безпечного середовища у сільських громадах, досліджених авторським колективом у Херсонській, Полтавській та Харківській областях впродовж 2018 року.

До опису кожної з моделей організації безпеки у малих громадах надані зразки документів та експертні коментарі щодо основних завдань, правового статусу, соціального забезпечення, повноважень та відповідальності шерифів. А також надані поради юристів, на що варто звернути увагу при впровадженні кожної моделі. Наданий аналіз недоліків та переваг існуючих організаційних форм безпеки.

Один із розділів присвячений досвіду залучення громадян до забезпечення правопорядку у США і Канаді, тут можна дізнатися, чому шерифів вважають офіцерами миру, прочитати про «Очі та вуха» правопорядку, диванних таємних детективів. А також про роль та місце шерифів у структурі правоохоронних органів.

Аналізуючи викладений у цій збірці регіональний досвід, сформовану практику по всій Україні, можна дійти висновків: українське законодавство щодо безпекових моделей і практик у громадах потребує термінового оновлення та вдосконалення.

Розповсюджується безкоштовно.



Це видання підготовлене в рамках проекту «Шерифи для нових громад» за фінансової підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» та Міжнародного Фонду Чарльза Стюарта Мотта. Проект реалізується Благодійною організацією «Фонд милосердя та здоров'я» та Громадською організацією «Інформаційний ресурсний центр «Правовий простір». Погляди, відображені у цьому виданні, належать його авторам і можуть не співпадати з думкою Міжнародного Фонду «Відродження» та Міжнародного Фонду Ч.С. Мотта.

ЗМІСТ

Вступ	6
-------------	---

Організаційні форми безпеки.....	8
----------------------------------	---

РОЗДІЛ 1.

Інспектори сільських рад та об'єднаних територіальних громад.....	16
---	----

Мріють здолати самогонників та «дроворубів»	17
Бути шерифом під силу не кожному	23
Боротьба з вигаданими та реальними злочинцями.....	27
Коментар експерта	29
Зразки документів Музиківської ОТГ	31
1.1 Посадова інструкція інспектора з питань громадської безпеки, громадського помічника дільничного інспектора Музиківської сільської ради	32
1.2 Посадова інструкція інспектора з питань благоустрою Музиківської сільської ради	36
1.3 Додаток до рішення сесії.....	40
1.4 Рішення про внесення змін до штатного розпису Музиківської сільської ради	41
1.5 Розпорядження про внесення змін до штатного розкладу Музиківської сільської ради.....	43
1.6 Рішення виконавчого комітету про роботу адміністративної комісії	45

РОЗДІЛ 2.

Громадські формування.....	46
----------------------------	----

Коли роки не заважають	47
На варті колишні працівники суду, прокуратури та міліції.....	50
Громадські формування з охорони правопорядку – потреба часу.....	53
Коментар експерта	56
Зразки документів Семенівської ОТГ	59
2.1 Статут громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція».....	60
2.2 Рішення про включення громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція» до реєстру неприбуткових організацій	69
2.3 Довідка про проходження правової та спеціальної підготовки членів громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція».....	70
2.4 Аналіз роботи громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція».....	71

РОЗДІЛ 3.

Проект «Шерифи» від Центрів зайнятості.....	72
Як виник проект на Херсонщині	73
Інформувати та попереджувати	79
Коментар експерта	81
Зразки документів Херсонської області.....	83
3.1 Меморандум про партнерство та співробітництво між Херсонською обласною державною адміністрацією, Херсонським обласним центром зайнятості, Головним управлінням Національної поліції у Херсонській області та Херсонським обласним військовим комісаріатом	83

РОЗДІЛ 4.

Комунальні установи.....	86
Робота «комунальних шерифів» розрахована на свідомих людей.....	87
Коментар експерта	90
Зразки документів Петрівсько-Роменська ОТГ	93
4.1 Статут Комунального підприємства «Сервіс» Гадяцької районної ради.....	93

РОЗДІЛ 5.

Добровольці або «народні патрульні»	102
Добровільний «нічний патруль»: за три роки – жодної крадіжки	103
Досвід самоорганізації.....	
Місцеві «шерифи» на варті спокою селян	106
Коментар експерта	109
Зразки документів села Лучки	111
5.1 Витяг з протоколу загальних зборів громадян за місцем проживання села Лучки, Кобеляцького району, Полтавської області	111

РОЗДІЛ 6.

Поліцейські станції.....	112
Поліцейські станції: випробування курортом	113
Перша постійна поліцейська станція півдня країни.....	116
Перша поліцейська станція на Полтавщині	119

У Безлюдівці людям спокійно	122
Коментар експерта	123
Зразки документів Ланнівської ОТГ	125
6.1 Договір оренди приміщення для поліцейської станції.....	125
РОЗДІЛ 7.	
Центр безпеки для громад.....	128
«Глибинка» розраховує на Центри безпеки.....	129
«Шерифи», «нічний патруль» та центр безпеки: як Бутенківська громада захищається від злодіїв	130
Коментар експерта	134
Зразки документів Бутенківської ОТГ	136
7.1 Статут громадського формування з охорони правопорядку та державного кордону «Бутенківська варта».....	137
7.2 Програма охорони громадського правопорядку Бутенківської сільської об'єднаної територіальної громади на 2018 рік.....	150
РОЗДІЛ 8.	
Світовий досвід	152
Успішний досвід завжди корисний.....	153
У Канаді дітям переходити дорогу допомагають «льодяники».....	156
Добровільні помічники поліцейських в Канаді: вимоги та обов'язки	158
Хто такі «квартальні відповідальні» у Канаді.....	161
Багатоповерхівки без криміналу: міжнародний досвід	164
Як працює «сусідська варта» у США.....	167
Шериф у США: більше, ніж поліцейський.....	171
Канадські шерифи: офіцери миру та правопорядку	176
Диванні таємні детективи США.....	182
«Очі та вуха» правопорядку в США	184
Естонські помічники поліцейських.....	187
ВИСНОВКИ ЕКСПЕРТІВ	192
Реалізація прав громадян в охороні громадського порядку	193
Що таке Громадське затримання.....	198
Зміни в законодавство та напрямки регіональної політики.....	200

Вступ

Зараз майже вся поліція «зосереджена» або в обласних містах, або в центрах районів. А в села, особливо віддалені, правоохоронці виїжджають тільки тоді, коли там трапляється якийсь злочин і люди звертаються за допомогою на «102».

Утім, поліція не завжди приїжджає на місце злочину, а коли і прибуває, то часто-густо лише фіксує події. Не ліпша ситуація у випадках конфліктів, тобто цивільно-правових відносин. Мешканцю села майже неможливо швидко та ефективно захистити свої порушені права. Особливо, якщо на території громади немає людини, яка може проконсультувати, провести профілактичну бесіду з кривдником, та навіть притягнути його до відповідальності. Адже, щоб захистити себе у суді, селянину треба мати гроші, аби туди звернутися (проїзд, складання позову, судовий збір). Навіть більшість місцевих представників влади не знають, до кого можна, наприклад, безкоштовно звернутися за юридичною, правовою консультацією, або як врегулювати конфлікт на досудовому етапі. Такі консультації можуть надавати дільничні інспектори поліції як юридично обізнані фахівці. Але у них зовсім інші обов'язки, зокрема – профілактика правопорушень. Та профілактикою вони фактично теж не займаються.

В Україні дільничних офіцерів завжди не вистачало, а під час реформи правоохоронних органів їх кількість ще скоротилася майже втричі. Зараз один інспектор поліції обслуговує до 10-15 сіл, відстані між якими часто досягають півсотні кілометрів. Отже, селяни часто взагалі не знають та не бачать свого дільничного. В результаті криміногенна ситуація в селах загострюється. Більш того, завжди, коли в країні йде війна, кількість злочинів зростає.

Аналізуючи кримінальну статистику на Херсонщині, начальник відділу слідства з особливо тяжких злочинів обласного управління Нацполіції Віталій Марчук сказав, що найбільше вбивств було в кінці «бурхливих дев'яностих». Кожні півтори доби в області когось розстрілювали, душили або різали. Більш спокійний період почався тільки з 2004 року, і кількість злочинів зменшувалася до 2013 року включно. Але з 2014 року, коли загострилася і політична ситуація в країні, і військова, «тихе десятиріччя» закінчилося. Різко «зросли» всі види правопорушень, починаючи від банально зірваного з перехожого ланцюжка і закінчуючи розбоєм й убивствами.

Однак у деяких селах та громадах Херсонщини зовсім немає тяжких злочинів, а кількість правопорушень можна «перерахувати на пальцях». Хоча поліція туди теж не доїжджає. Проте там є «шерифи» – цивільні інспектори з охорони правопорядку. Це місцеві мешканці, що користуються авторитетом, займаються профілактикою правопорушень, мають право складати деякі адмінпротоколи, отримують зарплатню з місцевого бюджету та звітують перед громадою. До них навіть поліцейські часто звертаються за допомогою з проханням поїхати на місце й розібратися, що відбулося.

Але в кожній громаді є свої «ноу-хау». Наша команда цілий рік досліджувала, як селяни Херсонської, Харківської та Полтавської областей дбають про свою безпеку, яким чином ця діяльність відбувається, чим забезпечується та як узаконена. Крім того, вивчали іноземний досвід, як там у малих громадах підтримується правопорядок. І все, що ми знайшли цікавого, зібрали у цій збірці.

Організаційні форми безпеки

Усі ці діючі форми потребують змін до чинного законодавства, нормативно-правових актів щодо можливості надання повноважень шерифам, а також розробки механізму впровадження інституту шерифів в ОТГ та сільрадах.

Наразі відсутнє
правове врегулювання
діяльності
добровільних
помічників
дільничних офіцерів
поліції, «добровольців
або «народних
патрульних».

Комунальні підприємства самі визначають повноваження в рамках діючого законодавства.

Тому, робота шерифа/спеціаліста із взаємодії з правоохоронними органами та забезпечення громадського порядку, благоустрою сільради/ОТГ (що включає посадову інструкцію, завдання, права та обов'язки, повноваження, відповідальність, порядок залучення та відкликання з посади), потребує розробки та підготовки до затвердження відповідного нормативного документу, який би законодавчо регламентував діяльність громадських (добровільних) помічників дільничних офіцерів поліції як важливого елементу участі громадян у забезпеченні громадської безпеки в громадах України з налагодження співробітництва органів внутрішніх справ із населенням, залучення громадян до профілактики правопорушень, боротьби зі злочинністю, зокрема як

громадських помічників дільничних інспекторів міліції з числа членів громадських формувань з охорони громадського порядку».

1. Інспектори сільрад або ОТГ з охорони правопорядку та благоустрою – посада, яка приймається органами місцевого самоврядування. Приймаються/звільняються інспектори з посади відповідно до трудового законодавства та розпорядженням сільського голови. Інспектори підпорядковуються сільському голові та виконують свої обов'язки відповідно до посадових інструкцій, що розроблені та затверджені сільським головою. Також можуть складати та розглядати на комісії адміністративні протоколи, які стосуються тільки порушень правил благоустрою, утримання домашніх тварин та торгівлі у невідновленому місці.

2. Громадські формування – це формування, які створюються громадянами (не менше 10 осіб), які виявили бажання брати участь у зміцненні правопорядку і в охороні державного кордону на добровільних засадах. Відповідно до законодавства, члени формування працюють у свій вільний час. Для виконання завдань громадські формування з охорони громадського порядку та їх члени беруть участь у забезпеченні охорони громадського порядку разом із поліцейськими, військовослужбовцями Державної прикордонної служби України, а в сільській місцевості – самостійно, шляхом виконання конкретних доручень керівника відповідного органу Національної поліції чи підрозділу Державної прикордонної служби України. Беруть участь у заходах правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з окремими видами правопорушень. Спільно патрулюють вулиці, припиняють дрібні правопорушення (наприклад, розпивання алкоголю), складають адміністративні протоколи, допомагають населенню у надзвичайних ситуаціях. Законом гарантується захист життя, здоров'я, честі, гідності, майна члена громадського формування та членів його сім'ї від злочинних посягань та інших протиправних дій.

ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЧЛЕНІВ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ

Злісна непокора членові громадського формування, а також його образа та інші дії, що перешкоджають виконанню покладених на нього обов'язків, тягнуть за собою відповідальність згідно з законом.

У разі загибелі членів громадського формування під час виконання ними покладених на них завдань з охорони громадського порядку і державного кордону членам сім'ї загиблого або особам, які перебувають на його утриманні, за рахунок коштів, які виділяються на фінансування діяльності громадських формувань у порядку, визначеному Законом, виплачується одноразова допомога у розмірі не менше

п'ятирічного середнього заробітку загиблого за основним місцем роботи, а також відповідно до чинного законодавства призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

У разі каліцтва, заподіяного члену громадського формування, або встановлення інвалідності, яка настала внаслідок виконання ним обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону, у порядку, визначеному Законом, йому виплачується одноразова допомога у розмірі від трирічного до п'ятирічного середнього заробітку (залежно від ступеня втрати працездатності) і призначається пенсія по інвалідності відповідно до законодавства. Кошти, витрачені у зв'язку з цим на лікування члена громадського формування, стягуються з винної особи у встановленому порядку.

За членами громадських формувань, які потерпіли від злочинного діяння, за винятком випадку заподіяння такої шкоди при перевищенні ними меж необхідної оборони, зберігаються місце роботи (посада) та середня заробітна плата на весь період до відновлення працездатності або визнання їх у встановленому порядку інвалідами.

Одноразова допомога члену громадського формування або членам його сім'ї, передбачені ч.3, 4 ст. 17 ЗУ «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», завдані його майну чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням ним обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону, можуть бути відповідно виплачені чи компенсовані у повному обсязі за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб у встановленому законом порядку.

Члени зазначених громадських формувань можуть бути застраховані за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів на випадок загибелі або смерті на суму десятирічного середнього заробітку за основним місцем роботи, а також у разі поранення, контузії, травм або каліцтва, захворювання чи інвалідності, що сталися у зв'язку з виконанням обов'язків з охорони громадського порядку.

3. Інспектори з інформування населення по охороні правопорядку від Центрів зайнятості за програмою «Шериф» – це Програма центру зайнятості, яка допомагає громадам обирати своїх інспекторів з охорони порядку. Центр зайнятості може взяти на себе часткову оплату їх роботи, оплатити згодом їх навчання і спеціальну підготовку за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Але працюють тільки з тими органами самоврядування, які готові взяти після закінчення програми «шерифів» на постійне місце роботи. Фахівці Центру зайнятості ведуть переговори з керівниками об'єднаних територіальних громад та головами сілрад, які зацікавлені створити умови для «шерифів» та надати їм постійні робочі місця. Якщо громада зацікавлена взяти ше-

рива на постійну роботу, то Центр зайнятості може взяти організацію й оплату його навчання на себе, за рахунок коштів Фонду з безробіття в навчальних закладах, з якими у нас укладені договори.

4. Комунальні установи (підприємства, організації) – це юридичні особи, створені органом місцевого самоврядування. Вони підлягають державній реєстрації та діють на підставі статуту. У своїй діяльності вони підпорядковані, підзвітні та підконтрольні органу місцевого самоврядування. Комунальні установи фінансуються за рахунок коштів місцевого бюджету, підприємства також мають право на отримання бюджетної підтримки. Мета та види діяльності, структура майна, джерела фінансування комунальних підприємств та установ визначаються органом місцевого самоврядування.

Комунальні підприємства, установи, організації, які здійснюють діяльність із охорони громадських будівель та іншого комунального майна, повинні мати ліцензію та у своїй діяльності керуються Законом України «Про охоронну діяльність». Спеціальні вимоги, порядок підготовки, права і обов'язки персоналу охорони визначаються законом. Персонал охорони має право на використання службових собак згідно з Законом України «Про охоронну діяльність» та спецзасобів за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Недоліком даної форми безпеки в громадах є відсутність права здійснювати охорону публічного правопорядку, оскільки згідно з законом охорона здійснюється щодо індивідуально визначеного майна або особи (групи осіб).

5. Добровольці або «народні патрульні» – це місцеві жителі малих містечок та віддалених сіл. Рішення приймається зборами жителів села. Майже немає повноважень, тому й називаються: «Добровольці або «народні патрульні». Патрулюють на волонтерських засадах, без фінансування, відсутні пільги та соціальні гарантії.

6. Поліцейські станції – це службові приміщення, що надаються дільничному офіцеру поліції для виконання покладених на нього завдань із забезпечення правопорядку у віддалених населених пунктах.

Жителям не потрібно їхати у відділ поліції, вони можуть звернутися до поліцейської станції. На території, яку обслуговує станція, окрім дільничного поліцейського чергують наряди швидкого реагування (заступають на добове чергування). Здійснюється прийом громадян, реєструються повідомлення про правопорушення та злочини. Звернення розглядають відповідно до законодавства, співпрацюють із жителями сіл, громадськими об'єднаннями для забезпечення правопорядку на території визначених населених пунктів. Тобто умовно поліцейська станція виконує функції відділу поліції, щоб людям було

простіше і зручніше звертатися до поліцейських.

Приміщення поліцейської станції забезпечується необхідною оргтехнікою, можливістю формувати та користуватися базами даних, що входять до ЄІС МВС та мережею Інтернет.

Фінансування і матеріально-технічне забезпечення поліції здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України, а також інших джерел, не заборонених законом.

Виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад надають безоплатно органам і підрозділам поліції службові приміщення, обладнані меблями і засобами зв'язку, транспорт та інші матеріально-технічні засоби.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФОРМ БЕЗПЕКИ

Форма організації безпеки	Необхідні рішення	Необхідні людські ресурси	Фінансові та інші матеріальні ресурси
Інспектори сілрад або ОТГ з охорони правопорядку та благоустрою	<ul style="list-style-type: none">рішення ОМС про затвердження штатупосадова інструкція	від 1-ї штатної одиниці до створення відповідної структури (відділу, служби, управління)	заробітна плата посадової особи
Інспектори з інформування населення по охороні правопорядку від Центрів зайнятості за програмою «Шериф»	облік у Центрі зайнятості як особа, що шукає роботу	обмежені відповідною програмою	<ul style="list-style-type: none">закладення коштів у відповідному бюджетінаявність фінансування від Центрів зайнятості
Добровольці або «народні патрульні»	не потребують	на власний розсуд громадян	безоплатно

7. Центри безпеки громад – це приміщення, у яких є пожежно-рятувальний підрозділ, кабінет дільничного офіцера поліції, медичний пункт та єдиний диспетчерський пункт. На базі центру може бути створена команда добровольців-пожежників, які разом із професійними пожежниками виїжджатимуть на виклики. Особливістю такого центру є комплексна безпека громадян, яка включає рятувальну службу, медичну допомогу та кабінет поліцейського, робота яких координується єдиною диспетчерською службою.

Будівництво центрів безпеки здійснюється за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку та коштів громади.

Час для запровадження	Переваги (зиски)	Недоліки (ризики)
до 1-го місяця	<ul style="list-style-type: none"> профілактика правопорушень у громадах можлива наявність посвідчення, виданого органами Нацполіції можуть притягувати до адмін. відповідальності взаємодія з правоохоронними органами 	<ul style="list-style-type: none"> різниця у визначенні правового статусу посадової особи довантаження іншими посадовими обов'язками, не пов'язаними з охороною правопорядку відсутність організаційної самостійності діяльність обмежена посадовою інструкцією функції охорони правопорядку розмиті не мають статусу громадського помічника дільничного інспектора
протягом 7 днів з дня постановлення на облік у службі зайнятості	<ul style="list-style-type: none"> не потребують значних фінансових витрат форма зайнятості для населення 	<ul style="list-style-type: none"> низька мотивація функціонують на час дії програми відсутні додаткові «фінансові» стимули для заохочення діяльності максимальний строк роботи одного інспектора до 180 днів.
мінімальний	<ul style="list-style-type: none"> форма самоорганізації громадян форма співпраці поліції і громади належна самотивація учасників 	<ul style="list-style-type: none"> утворюються стихійно невисока підготовка кадрів потребують навчання, організаційної та фінансової підтримки відсутність легітимного статусу відсутність сталого фінансування нестабільний колектив тимчасова форма громадської ініціативи

Громадські формування	<ul style="list-style-type: none"> • рішення про створення • статут • погодження діяльності з органами національної поліції • державна реєстрація 	не менше 2 осіб	безоплатно (можливий пошук додаткового фінсування)
Комунальні підприємства	<ul style="list-style-type: none"> • рішення ОМС про створення • статут • формування статутного капіталу (виділення коштів із місцевого бюджету) • державна реєстрація юридичної особи • отримання ліцензій (за необхідності) 	не менше 3 осіб	<ul style="list-style-type: none"> • заробітна плата працівників • наявність приміщення для діяльності • придбання технічних засобів (автомобілі, техніка тощо)
Поліцейські станції	<ul style="list-style-type: none"> • рішення про створення • визначення місця локалізації станції • закріплення робочого місця за відповідним працівником 	від 1-го і більше працівників	заробітна плата посадової особи
Центр безпеки	<ul style="list-style-type: none"> • рішення про створення • адміністративні процедури погоджень від органів влади • виділення приміщення, земельної ділянки • формування штату, придбання техніки та устаткування 	значний кадровий потенціал фахівців та спеціалістів	<ul style="list-style-type: none"> • відповідна за цільовим призначенням земельна ділянка • окреме приміщення • фахівці та спеціалісти відповідної кваліфікації • спецтехніка та спецзасоби

від 1 до 2 місяців	<ul style="list-style-type: none"> • форма співпраці поліції і громади • наявність офіційного статусу «громадський помічник поліції» • можливість використання спецзасобів 	<ul style="list-style-type: none"> • відсутність стабільного фінансування • можлива залежність (політична тощо) від «спонсора» • складна процедура створення
від 1 до 3 місяців	<ul style="list-style-type: none"> • підконтрольні громаді • можливість самоокупності за рахунок здійснення господарської (наприклад, охоронної тощо) діяльності • відбір кадрів та їх навчання • можливість додаткових фінансових стимулів у діяльності персоналу 	<ul style="list-style-type: none"> • вимагає значних витрат на утримання персоналу, технічного забезпечення • у народі часто називають «поліцією мера», додатковим «карним органом» • дублювання повноважень з поліцією • можливі зловживання при призначенні керівника • відсутність спеціального законодавства
від 3-х і більше місяців	<ul style="list-style-type: none"> • актуальні у віддаленій сільській місцевості • наближення діяльності дільничних інспекторів поліції до місця проживання громадян • форма превенції – попередження вчинення злочинності • можливість муніципального співробітництва • можливість залучення фінансування з державного і місцевих бюджетів • поєднання в «одному» місці дільничних, ювенальної та патрульної поліції 	<p>потребують пошуку окремого приміщення та витрат на його утримання</p>
залежить від наявного матеріального ресурсу для запровадження такої форми (від 6-х і більше місяців)	<ul style="list-style-type: none"> • комплексність у наданні послуг безпеки (охорона громадського порядку, цивільний захист, медичні сервіси) • можлива форма міжмуніципального співробітництва • дозволяють охопити великі території • можливість залучення фінансування з державного і місцевих бюджетів 	<ul style="list-style-type: none"> • основна мета – організація цивільного захисту • потребують значних фінансових та інших витрат на утримання • складність та тривалість процедур у створенні • охорона правопорядку – не основна, а додаткова місія Центрів • відсутність регламентованого визначеного порядку створення • залежність при створенні від рішень вищих органів влади



Розділ 1.

Інспектори
сільських рад
та об'єднаних
територіальних
громад

Мріють здолати самогонників та «дроворубів»



село Стара Збур'ївка,
Херсонська область

Шерифи, які зараз працюють на постійних робочих місцях у сільрадах та об'єднаних територіальних громадах, – це переважно колишні міліціонери, що вийшли на пенсію досить молодими, у 40-45 років.

Вони добре знають закони, знають, як поводитися в екстремальних ситуаціях, для них звична справа – не спати ночами і чергувати в свята. Вони здатні себе убезпечити і вміють оформляти протоколи, заяви та опитування свідків. На Херсонщині вже працює понад 60 інспекторів сільрад або сільських ОТГ з охорони правопорядку.

Яскравий приклад – досвід Старої Збур'ївки. Вона була першою громадою в Україні, що взяла в штат сільради свого «шерифа», і це було ще у 2008 році. Тоді в селі була досить тривожна ситуація. На це було багато причин. І одна з них – з'явилися пункти прийому металобрухту. Тож кількість дрібних крадіжок (від каструльок-тазиків, з яких їли тварини, до труб для поливу, металевих воріт і парканів) зросла в рази. Як розповідав нам голова сільради Віктор Маруняк, у них, до того ж, упродовж двох років змінилося

20 дільничних. Тобто, не встигали селяни навіть познайомитися, як призначали нового. І в кожного дільничного – по декілька підшефних сіл. Про яку профілактику могло йтися? У той же час один із жителів Старої Збур'ївки, колишній херсонський оперативник, вийшов на пенсію. Коли щось траплялося, люди зверталися за допомогою до нього, і він допомагав у будь-який час. Тоді громада придумала, як його «оформити». Скористалися Законом про місцеве самоврядування, який дозволяє сільраді брати на ставку інспектора. Цим Законом також не обмежено, чим саме конкретно він повинен займатися. Так в Україні з'явився перший інспектор сільради з охорони правопорядку, якого земляки називали «шерифом». Він також мав статус добровільного помічника дільничного офіцера міліції, отримав повноваження складати деякі адміністративні протоколи, переважно – за порушення правил благоустрою. А невдовзі селяни призначили ще одного «шерифа», Володимира Рудковського, і кількість правопорушень у селі стала у 8 разів нижчою, ніж у сусідніх населених пунктах.

Проте одного разу спокій у селі було порушено кричущим випадком. Сталося це в самий пік реформування міліції в поліцію, влітку 2016 року.

У ніч з 9 на 10 липня старозбур'ївчанка Тетяна прибігла до голови сільради Віктора Маруняка о пів на третю ночі в сльозах: «На нас напали!» І розповіла, що вони з чоловіком Миколою прокинулися від гуркоту вибитих дверей. У будинок увірвалися двоє молодих хлопців, били Миколу, погрожували пістолетом, вимагали грошей, усе в будинку перевернули, навіть на дах залізли, зняли телеантену з кабелем, допитувалися, де телевізор (а в них телевізора не було). Тетяна намагалася захистити чоловіка, але грабіжники сказали: «Жінко, відійдіть».

- За скільки років – перший раз така надзвичайна подія, – говорить Віктор Маруняк. – Зброя в селі, розбій! І незрозуміло, чому напали на Миколу? Там на подвір'я зайдеш – і одразу видно, що взяти нічого. У нас в селі є багаті будинки, якби туди вломилися, було б зрозуміло, а тут – що грабувати?!

Поліцейські, що приїхали на виклик, умовили постраждалих оформити заяву на звичайну крадіжку. Пояснили: якщо розбій, та ще й з пістолетом – це ж на контролі аж в Міністерстві буде! А весь розгос через те, що забрали старий мобільний телефон та антену... Те, що бандити озброєні й по-звірячому побили Миколу, поліцейських чомусь не стривожило. Оформили протокол і поїхали.

А голова сільради з «шерифами» стали думати, що робити: озброєні бандити по вулицях ходять, а в селі багато дітей, молоді – на канікулах відпочивають... Тетяна грабіжників добре роздивилася і запам'ятала. Перебрали, хто з місцевих під опис підходить. Вирахували, де вони можуть «тусуватися», возили Тетяну повз них в машині з затонованим склом, – «Ні, не вони ...» Припустили, це могли бути



Інспектор сільради з охорони правопорядку Віктор Кривобородько та «Шериф» Старої Збур'івки – Володимир Рудковський.

пацієнти Новозбур'ївського протитуберкульозного диспансеру. Засуджені, вийшовши на свободу після закінчення терміну з Голопристанської виправної колонії, як правило, там доліковуються. Поїхали до головлікаря, пояснили ситуацію. Пацієнтам сказали на ліжка лягти: обхід буде. На Тетяну халат одягли, і вона з лікарями пройшла по палатах – ніякого результату.

А через кілька днів – знову наліт на цю родину! Знову двері вибили, весь будинок перевернули, гроші вимагали. Миколу витягли на подвір'я, у повітря стріляли (сусіди постріл чули), били руків'ям пістолета по голові. Подзвонили в райвідділ, а у відповідь: «Та дурниця це, що шум піднімати, все одно глухар буде»...

А час такий – молодь по селу гуляє, там танцмайданчик, там бар. Шерифи і місцеві добровольці перекрили дороги, прочісували з ліхтарями кожну вуличку, висвітлювали фарами всі закутки, але злочинці – як у воду канули.

– Повезли вранці Колю в райвідділ, повторну заяву писати і на медекспертизу – у нього голова розрубана, весь у крові, – розповідають старозбур'ївчани. – Намагалися поговорити з операми: треба ж щось робити! Але розмови не вийшло. Тоді ми сказали, що самі засідку ро-

бити будемо. А вони у відповідь: якщо зловите, ми тоді й приїдемо. Повернулися ми в село, зібралися з хлопцями, пояснили ідею і одразу попередили: це справа добровільна, невідомо, які наслідки можуть бути. Не дай Бог, поранять, з них же і запитають, мовляв, хто ви такі, вас туди ніхто не посилав, для таких справ поліція є. Тільки виходить, що поліції й немає...

Хто біту саморобну взяв, хто сук, хто дошку – що під руками було. Спланували, кому де сидіти, як діяти. Микола і Тетяна лягли спати в будинку під захистом двох чоловіків. Двоє сховалися в дворі, ще двоє перекрили вулицю. І пізно вночі, коли вже дрімати почали, грабіжники знову прийшли. Одного скрутили в будинку, куди він влетів, вибивши двері. Другий зумів втекти, встигли тільки огріти його палицею по спині.

Поки поліція їхала на виклик, шерифи знайшли у затриманого в кишені телефон Миколи. Переляканий грабіжник тут же все розповів. Вони обидва з сусіднього села, з Нової Збур'івки. Приїжджали в гості до дівчини, яка живе неподалік від будинку Миколи. І поки їх по всьому селу шукали, вони по сусідству в альтанці каву пили.

«Причина» нальотів – дика. Ніби якось Микола молодшій сестричці тієї дівчини чи то зауваження зробив, чи то гримнув на неї. За що саме, хлопці не пам'ятають, але вирішили його за це «полякати». А потім сподобалося бити беззахисного, отже, ходили туди, як у спортзал, «на тренування».

Під час реформування міліції в поліцію частина нормативних актів втратила чинність. Тепер добровільними помічниками дільничних офіцерів можуть бути виключно члени громадського формування, але в Старій Збур'івці такої організації немає. Щоб «обійти» прогалини законодавства, старозбур'івські «шерифи» стали членами громадського формування в іншому селі району.

- Спочатку звернулися до сусіднього села, до Нової Збур'івки, де є осередок українського реєстрового козацтва (це також громадське формування), – каже Володимир Рудковський. – Але нам відмовили. Тоді ми попитали людей, дізналися, що при сільраді в Рибальчому (за 15 кілометрів) теж є громадське формування. Поїхали до них, розповіли про свою ситуацію, домовилися, що, за потреби, вони завжди можуть розраховувати на нашу допомогу. І нас без проблем прийняли. Тепер у нас по два посвідчення – члена громадського формування в Рибальчому та добровільного помічника дільничного в Старій Збур'івці.

Зараз у селі найбільшій проблема – торгівля дешевим самогоном та на цьому ґрунті п'яні сімейні скандали.

Інспектори сільради з охорони правопорядку втручатися в такі конфлікти формально не мають права – бо немає повноважень. Як немає повноважень скласти протокол на дебошира чи за хуліган-



Шерифи в роботі.

ство, чи за сімейне насилля. Старозбур'ївчани про це знають, тому в таких випадках телефонують на «102». Черговий обласного управління передає повідомлення в районне відділення, в Голу Пристань, а поліцейські Голої Пристані телефонують... шерифам Старої Збур'ївки. Питають, чи треба їм на виклик приїжджати, чи п'яничка вже вгамувався/вгамувалася.

– Ми ж усіх тут знаємо, – пояснює Віктор Кривобородько. – Є такі, коли нап'ються, то починають просто «шуміти», наприклад, Василь. Його краще не чіпати, він хвилин двадцять-тридцять покричить, потім «видихається» та сам вкладається спати. Його емоційні вибухи треба просто перечекати. Але є й такі, що можуть руки розпустити. У такому випадку кажу хлопцям з поліції, що краще їм приїхати, аби лиха не сталося. І поки вони їдуть, самі з напарником до тієї родини біжимо.

Але подолати виготовлення та продаж самогону стало важко. Тепер це вже не кримінальне, а адміністративне правопорушення. Тобто, викликати до самогонщиків поліцію – немає сенсу. По-перше, з точки зору як законодавства, так і здорового глузду, це не такий уже й тяжкий злочин, щоб на нього виїжджала слідчо-оперативна група. По-друге, робити обшук та вилучати речові докази можна тільки з дозволу суду. А щоб отримати дозвіл – треба довести, що правопо-

рушення сталося. Та навіть якщо все це зроблено, то потім ту брагу або самогон треба направити на експертизу, на це теж має бути окрема ухвала суду. У результаті – мине кілька місяців, поки незаконного «бізнесмена» оштрафують. А за цей час вони ще декілька разів можуть самогон вигнати та з лихвою компенсувати той штраф.

– От якби нам з Рудковським, як добровільним помічникам дільничного офіцера поліції, надали б такі повноваження – штрафувати за самогоноваріння, ми б швидко навели в селі порядок, – мріє Віктор Кривобородько. – Це дуже просто. Застукали «на гарячому» – признавайся, що це таке, самогон? Якщо визнає вину, випикуємо при свідках протокол. Наша адмінкомісія його розглядає, призначає штраф і гроші йдуть у громаду. Не визнає – то посилаємо на експертизу, через суд. Тоді штраф, правда, піде не в село, а в державний бюджет, проте порушник заплатить ще й за експертизу. Раз заплатить, другий, а на третій вже порахує, чи прибутковий його бізнес.

Крім того, як вважають старозбур'ївські шерифи, доречним було б передати «на місця» ще й право складати протоколи на «лісорубів». Адже село оточують ліси, і деякі мешканці села, особливо взимку, тишком-нишком пиляють та рубають сосни на дрова. І ситуація з такими бракон'єрами, – як із самогоноварінням. Тобто ефекту від звернення до поліції дуже мало, а явище набирає обертів. Тому поки що шерифи борються своїми силами, як можуть: вимагають від порушників здати дрова до сільського дитячого садочка (ще ніхто не виявив непослуху і завдяки цьому, до речі, усю минулу зиму садочок опалювали), а потім викликають до сільради та разом із депутатами їх «пропісують».

Бути шерифом під силу не кожному



**Музиківська ОТГ,
Херсонська область**

Дуже схожа ситуація і в Музиківській об'єднаній територіальній громаді, до складу якої увійшли дві сільради – Музиківки та Східного (загалом п'ять населених пунктів).

У Музиківці вже
давно немає тяжких
злочинів, і вулиці
вражають чистотою.
Усі, хто сюди
приїздить,
дивуються –
як вдається
дотримуватись
такого порядку?

На це голова громади Олександр Лейбзон відповідає коротко: «А у нас є Шабельніков і «Чорна Дуся».

«Чорна Дуся» – це інспектор із благоустрою Амелюкіна Євдокія Василівна. Місцеві жителі називають так її через те, що вона їздить на чорному скутері і від її пильного суворого погляду ніщо не сховається.



Євдокія Василівна Амелюкіна працює інспектором з питань благоустрою в Музиківці.

Сергій Григорович Шабельніков – колишній дільничний, який курирував це село і користувався авторитетом у місцевих жителів. Тому, щойно він вийшов на пенсію, сільський голова одразу ж запросив його працювати “шерифом”, тобто інспектором сільради з охорони правопорядку. Коли створювалося ОТГ, його посаду теж затвердили, але тут ситуація була вже дещо інша. Перш ніж взяти такого співробітника, громаді вже треба було розробити та затвердити Програму з безпеки та благоустрою ОТГ. А також розробити нові інструкції та посадові обов’язки інспектора. І це довелося робити «з нуля» – адже прикладів чи хоч якихось зразків таких документів в Україні ще не було. Зате тепер у громаді «два з половиною» шерифа: на повну ставку працюють інспектор з благоустрою Євдокія Амелькіна, інспектор з безпеки в Музиківці Сергій Шабельніков і на півставки – інспектор з безпеки в с. Східне Павло Базовко.

Що стосується взаємодії з поліцією, то дільничного офіцера поліції на території Музиківської громади немає вже два роки. Але місцеві інспектори самі не тільки свої справи вирішують, а й ще – допомагають співпрацівникам районного, Білозерського відділення поліції.

Наприклад, якщо в селі хтось умирає або через хворобу, або через поважний вік. У таких випадках треба викликати «швидку» та поліцію, щоб вони переконалися та засвідчили, що людину ніхто не вбив. Проте в Музиківці на виклик замість слідчо-оперативної групи з Білозерського відділення поліції (розташоване за тридцять кілометрів), приїжджає Сергій Шабельніков. Оглядає померлих, фотографує, складає необхідні документи, та одразу, з телефона, надсилає все електронкою у відділення поліції.

Місцеві мешканці зовсім цьому не дивуються, настільки звикли до його постаті. Вони навіть спочатку не зрозуміли, як відповісти на наше питання, що думають про роботу свого інспектора з охорони правопорядку:

- А хто це у нас такий?

- Так Сергій Шабельніков.

- Григорович?!! Та хіба він якийсь інспектор? Він же у нас цей, як його, коротше, – головний тут, замість поліції. Відділення далеко, дільничних немає, ото, якщо щось треба, то у нас цим Шабельніков займається. Втім, у нас давно вже нічого «такого страшного» не трапляється. Адже Григорович, він – такий...

Коли сільради Музиківки та Східного об’єдналися наприкінці 2016 року в одну громаду, то у Східному теж захотіли мати свого «шерифа». Спочатку взяли на півставки Дмитра Поздняка, адже «хлопець тямущий, порядний та відповідальний». Але пропрацював він на цій посаді всього декілька місяців. Не витримав, написав заяву про звільнення за власним бажанням. Йому було важко «пересилити себе», робити людям зауваження, складати на них протоколи. До того ж півсела –



Сергій Григорович Шабельніков – інспектор сільради з охорони правопорядку.

або родичі, або друзі. До всіх треба рівно ставитися, вимагати від усіх однаково, а як їм вказувати на непорядок? Проте останньою краплею було те, що йому доручили оглянути померлого: «У сім'ї горе страшне, люди кричать, ридають, а я його повинен перевертати, фотографувати?!!»...

Зараз на його місці працює теж корінний східничанин Павло Базовко. У Павла більше хисту та досвіду до такої роботи: працює ще, добу через три, у Дар'ївській виправній колонії № 10 (установа для утримання та перевиховування тих, хто вперше скоїв тяжкий злочин). А коли вдома, то завжди, і у святковий день, і вночі, приходить землякам на допомогу. Він теж, як і Сергій Шабельніков, значиться наказом по Білозерському відділенню добровільним помічником дільничного і має право складати деякі адмінпротоколи.

Музиківські «шерифи» також вважають, що робота була б ще ефективнішою, якби на законодавчому рівні розширили повноваження адміністративних комісій при сільрадах. Бо добровільний помічник дільничного офіцера поліції має право складати тільки протоколи про порушення правил благоустрою, утримання домашніх тварин та торгівлі в невстановленому місці. Потім ці протоколи в суд не передають, їх розглядають на адмінкомісії в сільраді. Якщо людина вперше

не зреагувала на попередження «шерифа», то, зазвичай, призначають невеличкі штрафи. Якщо ж повторно скоїв те ж саме, то сума штрафу збільшується. І по таких «статтях» Кодексу України про адміністративні правопорушення питання вирішуються набагато швидше, і люди сплачують гроші в місцевий бюджет. Та й результат видно, – у селі чисто, травичка покослена, собаки по вулицях без догляду не бігають, худоба випасається на пасовиськах, гною та сміття біля домівок немає. Навіть автівки стоять у дворах, а не на узбіччях, перешкоджаючи проїздити іншим. Проте в селі є правопорушники, на яких «виховна бесіда» не діє, а щоб вплинути на них, треба до поліції звертатися. Клопоту від того більше, ніж результату, та й витрати зайві. Поліція бензину спалить набагато більше, поки доїде до села, ніж сума того штрафу.

Що повноважень у «шерифів» малувато, вважає і староста с. Східного Тетяна Вова:

«Ми всі разом ловимо людей, які вирубують зелені насадження, але ми не можемо їх притягнути до відповідальності, розумієте? Навіть поліція цього не може зробити. Було б добре, щоб наш інспектор теж мав право складати такі адміністративні протоколи, щоб їх потім розглядали у нас на комісії».

Крім того, на думку мешканців громади, посилення покарання за кермування у п'яному вигляді в деякому сенсі негативно вплинуло на роботи з благоустрою сіл. Як поясняє Євдокія Амелюкіна, раніше п'яниць карали громадськими роботами й вони працювали у селі: підмітали вулиці, прибирали сміття, обпилювали дерева. Їх усі бачили, з них глузували, винні ще довго пам'ятали цей сором. Але тепер передбачено тільки штраф. Так, штрафи дуже значні й, можливо, це покращує ситуацію на вулицях у містах та на трасах державного значення. Проте на сільських дорогах п'яничок за кермом навіть більше з'явилося. Адже зараз там їх просто ніхто не зупиняє. Бо нікому.

Боротьба з вигаданими та реальними злочинцями



**Тавричанська ОТГ,
Херсонська область**

Тавричанська ОТГ Каховського району затвердила інспектора з охорони правопорядку у лютому 2017 року і призначила на цю посаду Віталія Шевченка. Він теж – колишній міліціонер, а ще воював у зоні АТО.

До його функціональних обов'язків входить попередження та боротьба з порушенням Правил благоустрою: сміття, його спалювання, бур'яни навколо двору, бродячі собаки.

Проте перше, із чим зіткнувся інспектор ОТГ, були численні скарги від мешканки Заозерного на бездіяльність поліції. Жіночка скаржилася, що хтось то її паркани намагається зламати, то стінку сараю розбирають. Вона викликає поліцію, але та чи просто «кришує» злочинців, чи взагалі діє з ними у змові, тому що винних ніколи не знаходить. Прокуратура звернення реєструвала, розпочинала перевірку, але ще та перевірка не закінчувалась, як надходила інша аналогічна скарга, і нова перевірка починалася...

Цікаво, що попросили допомоги, тобто «розібратися», що насправді діється, саме правоохоронці. Постійною скаржницею виявилась жіночка поважного віку. І виявилось, що проблема зовсім не в злодіях і не в правоохоронцях.

– Я поспілкувався з заявницею, з її донькою, з сусідами. Та врешті припустив, що крадії старенькій ввижаються. Декілька разів сам приїжджав до неї на виклик і впевнився, що ніяких злодіїв немає. Однак, розумієте, направити людину на обстеження чи лікування в лікарню для душевнохворих зараз можна тільки або за її особистим проханням, або за рішенням суду. Бабуся впевнена, що вона при здоровому глузді. Звертатися до суду – не хочеться, бо для старенької людини це зайвий стрес, до того ж, для оточуючих вона цілком безпечна.

Тому знов поговорив і з нею, і з її дочкою, та запропонував поставити навколо двору відеокамери. Мовляв, так крадіїв буде легше зловити та довести їхню провину. Вони встановили, і більш ніж півроку була тиша. Проте зараз у бабусі з'явилась інша «фішка» – тепер їй здається, що хтось лазером у відеокамери світить і сліпить їх, тому на запису крадіїв немає, але ж вони – є! А я тепер знов міркую, що б таке вигадати, щоб старенька почувалася в безпеці, – каже Віталій Шевченко.

Громада – одна з найзаможніших на Херсонщині, мабуть, тому до сіл стали приїжджати незнайомці й незаконно оселятися в покинутих будинках. Коли це трапилося вперше, інспектор та голова ОТГ звернулися до поліції, проте безрезультатно. Тому «звільняли» будівлю разом із місцевими мешканцями з допомогою місцевих охоронних фірм.

А після цього вирішили, що треба створити своє громадське формування «Яструб», щоб підтримувати порядок у всіх селах ОТГ. Зараз в організації 15 чоловік, які безкоштовно, на добровільних засадах чергують щодня по всій території. І контролюють не лише спокій у громаді, а й роботу правоохоронців: фіксують усі надзвичайні події на території й ці звіти направляють до прокуратури, щоб відомості про якийсь злочин «не зникли випадково».

Цікаво, що у Статуті спеціально прописали, що «Яструби» діють виключно на території свого ОТГ. Щоб поліція не використовувала їх «зайвий раз»: згодні з ними працювати, проте – тільки на території громади.

Зараз найчастішими порушниками спокою у громаді залишаються лише п'янички, а «найсерйознішими» злочинцями – браконьєри.



**Інспектор з охорони правопорядку
Тавричанській ОТГ Віталій Шевченко.**



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота інспекторів сільрад або ОТГ з охорони правопорядку та благоустрою регламентується наступними документами:

- рішення органів місцевого самоврядування (ОМС) про затвердження структури ОМС, створення відповідного підрозділу (структури), чи штатної одиниці
- введення до штату відповідної штатної одиниці
- розробка та затвердження посадової інструкції
- можливе проведення конкурсу на посаду
- працевлаштування



ПОРАДИ

Звернути увагу на «підбір повноважень» для інспекторів. Бажано, щоб функції були зосереджені на заходах попередження злочинності, превенції та розширенні повноважень із здійснення правоохоронних функцій

Інспектор з охорони правопорядку та благоустрою чи інспектор з охорони громадського порядку не є посадовою особою органів місцевого самоврядування. Однак створення посади відбувається в межах законодавства, яке врегульоване Законом України «Про місцеве самоврядування».

Інспектор звільняється (призначається на посаду) керівником. Наприклад, за розпорядженням голови громади чи керівника установи, якщо в громаді створена відповідна інспекція в організаційній формі комунальної установи.

Посада вводиться до штату за рішенням відповідної ради. Якщо утворена інспекція – вона є виконавчим органом ради, що утворюється радою, підзвітна і підконтрольна раді, підпорядкована виконавчому комітету ради чи голові громади.

Штатний розпис інспекції розробляється на підставі структури і загальної чисельності їх виконавчих органів та апарату.

Основні правила прийняття працівників на роботу для інспекторів встановлені Кодексом законів про працю України і підзаконними актами, що визначають особливості працевлаштування для певних категорій працівників, а також у залежності від характеру роботи.

Посадова інструкція затверджується розпорядження голови громади чи наказом начальника інспекції.

Основне завдання інспектора – захист прав, законних інтересів громадян, запобігання, припинення правопорушень і злочинів, боротьба з пияцтвом, алкоголізмом, наркоманією, а також надання допомоги дільничному працівнику поліції. Основні повноваження: працює з населенням, роз'яснювальна, профілактична робота, тісна взаємодія з правоохоронними органами, забезпечення безпеки громадян, охорона громадського порядку, вжиття заходів попередження правопорушень.

Є досвід громад щодо визначення статусу інспектора як громадського помічника дільничного в сільській місцевості окремим документом, де чітко прописані такі обов'язки. Наприклад, надавати допомогу поліції у забезпеченні правопорядку, негайно інформувати поліцію про відомі факти підготовки чи вчинення правопорушень, сприяти поліції у виявленні та розкритті злочинів, охороняти місце пригоди до прибуття поліції, вживати заходів надання невідкладної допомоги постраждалим від злочинної діяльності чи від правопорушень.

Правовий статус громадського помічника дільничного був урегульований Положенням про громадського помічника дільничного інспектора міліції в сільській місцевості. Таким людям органи правопорядку видавали посвідчення відповідного зразку.

З прийняттям наказу МВС №650 від 28.07.2017 року «Про затвердження інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» вказане Положення втратило чинність.

Сьогодні основним нормативним актом, що регулює залучення населення до охорони громадського порядку є Закон України від 22 червня 2000 року №1835-III «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону».



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Музиківської ОТГ

1.1 Посадова інструкція інспектора з питань громадської безпеки, громадського помічника дільничного інспектора Музиківської сільської ради	32
1.2 Посадова інструкція інспектора з питань благоустрою Музиківської сільської ради	36
1.3 Додаток до рішення сесії.....	40
1.4 Рішення про внесення змін до штатного розпису Музиківської сільської ради	41
1.5 Розпорядження про внесення змін до штатного розкладу Музиківської сільської ради	43
1.6 Рішення виконавчого комітету про роботу адміністративної комісії	45

1.1 Посадова інструкція інспектора з питань громадської безпеки, громадського помічника дільничного інспектора Музиківської сільської ради



ЗАТВЕРДЖЕНО

Сільський голова

С.Н. Лейбзон

15.06.2017 р.

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ

**Інспектора з питань громадської безпеки,
громадського помічника дільничного інспектора
Музиківської сільської ради**

1 Загальні положення

- 1.1** Інспектор з питань громадської безпеки, громадський помічник дільничного інспектора є службовцем місцевого самоврядування, призначається і звільняється з займаної посади, відповідно до встановленого чинним трудовим законодавством порядку, розпорядженням сільського голови.
- 1.2** Інспектор повинен мати вищу або професійно-технічну освіту відповідного спрямування, без вимог до стажу роботи, вільно володіти державною мовою.
- 1.3** Інспектор у своїй трудовій діяльності керується нормами права, передбаченими Конституцією України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Земельним Кодексом України, Кодексу Цивільного захисту України, Законами України: "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про санітарно - епідеміологічне благополуччя населення України», Правилами благоустрою території сільської ради, іншими нормативно - правовими актами.
- 1.4** Інспектор з питань громадської безпеки, громадський помічник дільничного інспектора підпорядковується сільському голові та секретарю сільської ради.

2 Завдання та обов'язки

Інспектор відповідно до покладених на нього завдань зобов'язаний:

- 2.1** у практичній діяльності проявляти високу культуру, такт та повагу до законних свобод та прав людини і громадянина;
- 2.2** при здійсненні своїх повноважень мати посвідчення особи встановленого зразка, дотримуватися службової дисципліни;
- 2.3** забезпечувати охорону законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян в межах передбачених повноважень;
- 2.4** приймати і реєструвати заяви й повідомлення про правопорушення;

- 2.5 виявляти причини і умови, що сприяють вчиненню правопорушень, вживати в межах своєї компетенції заходів до їх усунення, брати участь у правовому вихованні населення;
- 2.6 повідомляти відповідним державним органам і громадським об'єднанням про аварії, пожежі, катастрофи, стихійне лихо та інші надзвичайні події, вживати невідкладних заходів для ліквідації їх наслідків, рятування людей і надання їм допомоги, охорони майна, що залишилось без нагляду;
- 2.7 контролювати утримання в належній чистоті територій дворів і прибудинкових територій у місті, що належить до комунальної власності;
- 2.8 контролювати додержання законодавства у сфері благоустрою, самовільного будівництва, забезпечувати належний порядок на вулицях;
- 2.9 контролювати дотримання правил благоустрою на території сільської ради;
- 2.10 забезпечувати виконання рішень сільської ради та її виконавчих органів, прийнятих ними в межах своєї компетенції;
- 2.11 володіти навиками надання першої медичної допомоги;
- 2.12 дотримуватись конфіденційності у роботі зі службовими документами відповідно до вимог чинного законодавства;
- 2.13 виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці, антикорупційного законодавства, положення даної Посадової інструкції.

3 Повинен знати

- 3.1 Конституцію України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про відходи», «Про рекламу», «Про охорону діяльності», "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про санітарно - епідеміологічне благополуччя населення України», положення кодексу України про адміністративні правопорушення, Правила благоустрою території сільської ради;
- 3.2 Нормативно-правові акти Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, рішення сільської ради і виконавчого комітету, розпорядження сільського голови, що стосуються здійснення інспектором своїх повноважень.
- 3.3 Правила оформлення документації;
- 3.4 Правила і норми охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежного захисту при роботі з оргтехнікою і у службових приміщеннях підприємства.

4 Права

Інспектору при виконанні покладених на нього обов'язків надається право:

- 4.1 вимагати від громадян та службових осіб, які порушують громадський порядок, правила благоустрою, правила торгівлі та інші рішення сільської ради та її виконавчих органів на території громади, припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень

- інспектора, виносити на місці усні попередження особам, які допустили малозначні адміністративні порушення, а в разі невиконання зазначених вимог, застосовувати передбачені законодавством заходи;
- 4.2 роз'яснювати громадянам, представникам підприємств, установ та організацій норми чинного законодавства в сфері благоустрою;
- 4.3 виявляти і вести облік осіб, які підлягають профілактичному впливу на підставі та у порядку, встановленому законодавством, вносити їм офіційне застереження про неприпустимість протиправної поведінки;
- 4.4 складати протоколи про адміністративні правопорушення, акти обстеження місця порушення;
- 4.5 у випадках, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення, передавати матеріали на розгляд тих органів, які мають на це право, громадських об'єднань або трудових колективів;
- 4.6 у відповідності до ст. 251 Кодексу України про адміністративні правопорушення, проводити кіно-, фото- та звуко- фіксацію як допоміжний засіб попередження протиправних дій та розкриття правопорушень;
- 4.7 під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин (тільки в разі нагальної необхідності) входити безперешкодно в будь-який час доби в порядку встановленому законом:
- на територію і в приміщення підприємств, установ і організацій;
 - на земельні ділянки, в жилі та інші приміщення громадян.
- 4.8 повідомляти з метою профілактичного впливу державним органам, громадським об'єднанням, трудовим колективам і громадськості за місцем проживання особи про факти вчинення нею адміністративного правопорушення;
- 4.9 викликати осіб, які систематично вчиняють порушення громадського порядку та інші правопорушення, для винесення їм офіційного застереження про неприпустимість протиправної поведінки;
- 4.10 затримувати осіб, які вчинили правопорушення, згідно чинного законодавства;
- 4.11 вимагати від громадян і організацій усунення порушень правил утримання шляхів, обмежувати або забороняти проведення ремонтно-будівельних та інших робіт, інших заходів на вулицях і автомобільних шляхах, якщо при цьому не додержуються вимоги по забезпеченню громадської безпеки або порушуються правила благоустрою громади;
- 4.12 зберігати, носити і застосовувати спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони у встановленому законом порядку;
- 4.13 застосовувати заходи фізичного впливу і спеціальні засоби у випадках і в порядку, передбачених Законом України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону".
- 4.14 Інспектору забороняється під час виконання своїх обов'язків використовувати холодну та вогнепальну зброю, в тому числі мисливську, яка згідно з чинним законодавством перебуває у його особистому користуванні.

5 Відповідальність

Інспектор несе відповідальність за:

- 5.1 неякісне або несвоєчасне виконання посадових завдань та обов'язків, бездіяльність або невикористання наданих йому прав.
- 5.2 недотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежного захисту.
- 5.3 розголошення інформації про підприємство, що відноситься до комерційної таємниці.
- 5.4 скоєні в процесі здійснення своєї діяльності правопорушення, - в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України;
- 5.5 невиконання або неналежне виконання вимог внутрішніх нормативних документів сільської ради та розпоряджень сільського голови.
- 5.6 неправомірне використання наданих службових повноважень, а також використання їх в особистих цілях.
- 5.7 завдання матеріального збитку сільській раді.
- 5.8 за вищеперераховані правопорушення та проступки, скоєні в процесі своєї діяльності, а також за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків та (або) невикористання наданих прав, інспектор несе відповідальність в межах, встановлених чинним адміністративним, кримінальним цивільним та трудовим законодавством.

6. Взаємовідносини (зв'язки) за посадою

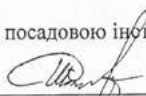
Інспектор з питань громадської безпеки, громадський помічник дільничного інспектора у процесі виконання покладених на нього завдань взаємодіє зі старостою, секретарем сільської ради, відділами, секторами та окремими працівниками апарату, а також підприємствами, організаціями та установами з питань, що входять до його компетенції.

Секретар сільської ради



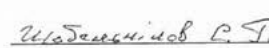
Л.С. Погрібна

З посадовою інструкцією ознайомлений (а) :



(підпис)
16.06.2017

(дата)



(прізвище, ім'я, по-батькові)

1.2 Посадова інструкція інспектора з питань благоустрою Музиківської сільської ради



ЗАТВЕРДЖЕНО
Сільський голова
С.Н. Лейбзон
15.06.2017 р.

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ

Інспектора з питань благоустрою Музиківської сільської ради

1. Загальні положення

- 1.1. Інспектор з питань благоустрою Музиківської сільської ради є службовцем місцевого самоврядування, призначається на посаду та звільняється з неї згідно чинного законодавства України сільським головою.
- 1.2. Інспектор повинен мати професійно-технічну освіту, без вимог до стажу роботи. вільно володіти державною мовою.
- 1.3. Інспектор з благоустрою підпорядковується сільському голові, секретарю сільської ради та інспектору з питань розвитку інфраструктури, житлово-комунального господарства та енергоефективності.

2. Завдання та обов'язки

- 2.1. Інспектор зобов'язаний виконувати роботу по забезпеченню контролю за дотриманням юридичними та фізичними особами вимог Правил благоустрою території сільської ради та правил торгівлі на сільському ринку.
- 2.2. Здійснює в межах своєї компетенції контроль за забезпеченням чистоти та порядку в громаді.
- 2.3. Проводить рейди з метою протидії стихійній торгівлі, підтримання громадського порядку та перевірки території, об'єктів на території сільської ради щодо стану їх благоустрою і додержання юридичними та фізичними особами законодавства у сфері благоустрою.
- 2.4. Відвідує підприємства, установи, організації, суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форми власності з метою дотримання чинного законодавства у сфері благоустрою.
- 2.5. Складає акти, приписи і адміністративні протоколи про адміністративні правопорушення в межах компетенції та порядку передбачених чинним законодавством.
- 2.6. Відповідно до вимог чинного законодавства направляє повідомлення громадянам, посадовим особам підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, для надання усних або письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними вимог законодавства у сфері благоустрою території.

- 2.7. Залучає в установленому порядку фахівців підприємств, установ і організацій (за погодженням з їх керівниками) для розгляду питань, що належать до її компетенції.
- 2.8. Здійснює контроль щодо незаконного розміщення у не відведених місцях зовнішньої реклами та рекламних оголошень на території сільської ради, надає необхідну звітність про проведену роботу сільському голові.
- 2.9. Веде облік юридичних, фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності, громадян, що систематично порушують правила благоустрою громади, для передачі відомостей про них у відповідні органи.
- 2.10. Веде профілактичну роботу з метою запобігання правопорушенням в сфері благоустрою громадського порядку.
- 2.11. Подає в установленому порядку пропозиції з розвитку та поліпшення стану благоустрою територій та об'єктів сільської ради, удосконалення Правил благоустрою території.
- 2.12. Здійснює опитування громадян у зв'язку з порушенням ними вимог законодавства з питань благоустрою території сільської ради.
- 2.13. Дотримується конфіденційності у роботі зі службовими документами відповідно до вимог чинного законодавства.
- 2.14. Виконує вимоги нормативних актів про охорону праці, антикорупційного законодавства, положення даної Посадової інструкції.

3. Повинен знати

- 3.1. Конституцію України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про відходи», «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», «Про охоронну діяльність», положення кодексу України про адміністративні правопорушення, Правила благоустрою території сільської ради;
- 3.2. Нормативно-правові акти Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, рішення сільської ради і виконавчого комітету, розпорядження сільського голови, що стосуються здійснення інспектором своїх повноважень.
- 3.3. Правила оформлення документації;
- 3.4. Правила і норми охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежного захисту при роботі з оргтехнікою і у службових приміщеннях підприємства.

4. Права

- 4.1. Інспектор має право на повагу до особистої гідності, справедливе і шанобливе ставлення до себе з боку керівників, співробітників і громадян.

- 4.2. Право на оплату праці залежно від посади, яку займає, якості, досвіду та стажу роботи.
- 4.3. Право на просування по посаді відповідно до професійної освіти, результатів роботи та атестації.
- 4.4. Право підвищувати свою професійну кваліфікацію.
- 4.5. Право отримувати всі передбачені законодавством соціальні гарантії.
- 4.6. Право повідомляти про виявлені в процесі своєї діяльності порушення і невідповідності і вносити пропозиції щодо їх усунення.
- 4.7. Право вносити на розгляд керівництва пропозиції щодо покращення роботи.
- 4.8. Право ознайомлюватися з документами, що визначають права та обов'язки за займаною посадою, критерії оцінки якості виконання посадових обов'язків.
- 4.9. Право знайомитися з проектами документів, що стосуються його діяльності.
- 4.10. Право вимагати сприяння у виконанні своїх посадових обов'язків і здійсненні прав.
- 4.11. Право приймати участь в обговоренні питань які стосуються виконання ним посадових обов'язків.

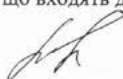
5. Відповідальність

- 5.1. Інспектор несе відповідальність за неякісне або несвоєчасне виконання посадових завдань та обов'язків, бездіяльність або невикористання наданих йому прав.
- 5.2. Несе відповідальність за недотримання правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежного захисту.
- 5.3. Несе відповідальність за розголошення інформації про підприємство, що відноситься до комерційної таємниці.
- 5.4. Несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання вимог внутрішніх нормативних документів сільської ради та розпоряджень сільського голови.
- 5.5. Несе відповідальність за неправомірне використання наданих службових повноважень, а також використання їх в особистих цілях.
- 5.6. Несе відповідальність за завдання матеріального збитку сільській раді.
- 5.7. За вищеперераховані правопорушення та проступки, скоєні в процесі своєї діяльності, а також за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків та (або) невикористання наданих прав, інспектор несе відповідальність в межах, встановлених чинним адміністративним, кримінальним цивільним та трудовим законодавством.

6. Взаємовідносини (зв'язки) за посадою

Інспектор з питань благоустрою у процесі виконання покладених на нього завдань взаємодіє зі старостою, секретарем сільської ради, відділами, секторами та окремими працівниками апарату, а також підприємствами, організаціями та установами з питань, що входять до його компетенції.

Секретар сільської ради



Л.С. Погрібна

З посадовою інструкцією ознайомлена :



(підпис)

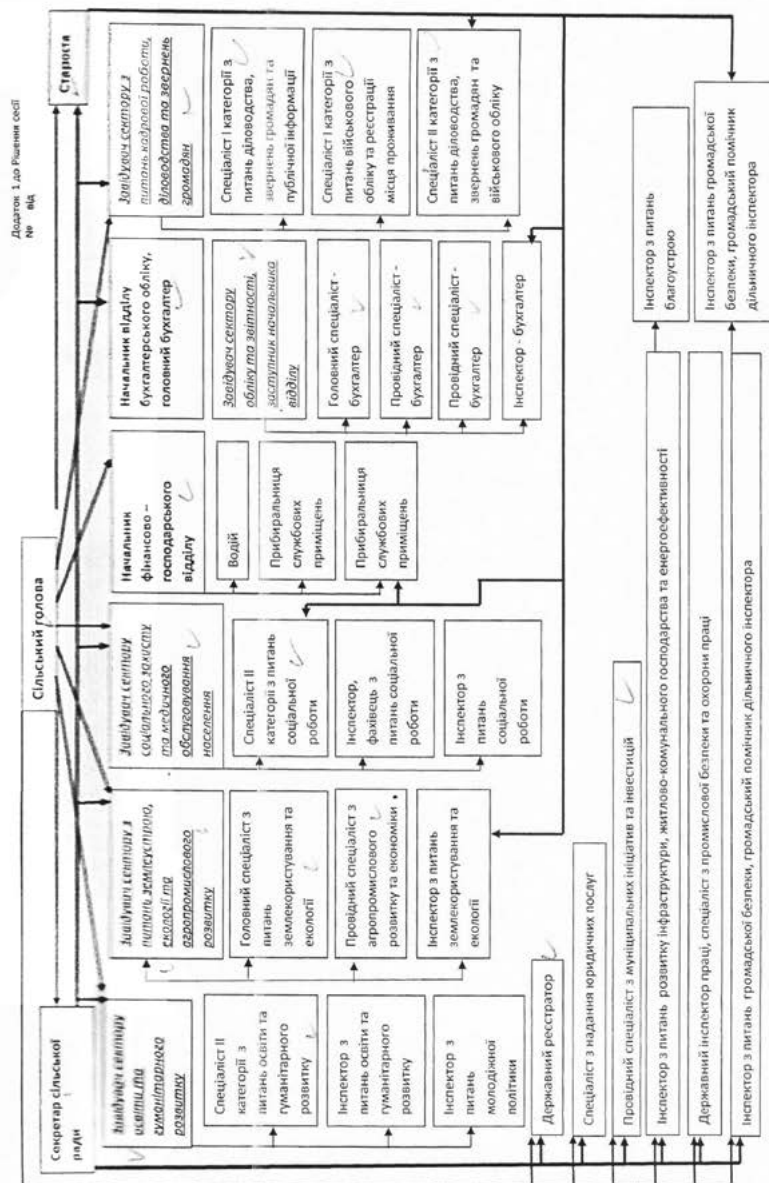
15.06.17

(дата)



(прізвище, ім'я, по-батькові)

1.3 Додаток до рішення сесії



1.4 Рішення про внесення змін до штатного розпису Музиківської сільської ради



**БІЛОЗЕРСЬКИЙ РАЙОН ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ
МУЗИКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
РІШЕННЯ**

Чотирнадцятої сесії сільської ради сьомого скликання

від 22 грудня 2017 року

№ 212

***Про внесення змін до
штатного розпису
Музиківської сільської ради***

Заслухавши сільського голову щодо внесення змін до штатного розпису апарату сільської ради, керуючись ст. 26, 34, 42, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сесія сільської ради

ВИРІШИЛА :

У зв'язку із удосконаленням організаційної структури внести зміни до штатного розпису апарату Музиківської сільської ради:

1. Скоротити посади:
 - завідувача сектору соціального захисту населення;
 - інспектора з питань соціальної роботи сектору соціального захисту населення;
 - інспектора з питань соціальної роботи сектору соціального захисту населення;
 - спеціаліста II категорії з питань соціальної роботи сектору соціального захисту населення;
 - інспектора-фінансиста сектору обліку та звітності.
2. Сектор соціального захисту населення перейменувати у Сектор соціального захисту та медичного обслуговування населення.
3. Ввести посади:
 - Завідувача сектору соціального захисту та медичного обслуговування населення;
 - Спеціаліста II категорії з питань соціальної роботи сектору соціального захисту та медичного обслуговування населення;
 - Інспектора, фахівця з питань соціальної роботи сектору соціального захисту та медичного обслуговування населення;
 - Інспектора з питань соціальної роботи сектору соціального захисту та медичного обслуговування населення;
 - Головного спеціаліста відділу бухгалтерського обліку - фінансиста;

4. Привести у відповідність до Національного класифікатора професій ДК 003:2010 «Класифікатор професій» найменування посади, змінивши у штатному розписі посаду «Техпрацівник» на «Прибиральниця службових приміщень», код КП 9132.

5. Начальнику відділу бухгалтерського обліку, головному бухгалтеру та завідувачу сектору з питань кадрової роботи, діловодства та звернень громадян внести зміни до структури та штатного розпису апарату сільської ради, здійснити оформлення необхідної кадрової документації з урахуванням внесених змін (Додатки 1,2).

6. Контроль за виконанням рішення покласти на комісію з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та управління комунальною власністю (Голова Шнирук І.В.).

Сільський голова

С.Н. Лейбзон

**1.5 Розпорядження про внесення змін до штатного розкладу
Музиківської сільської ради**



**МУЗИКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 44-к

від 29 травня 2017 року

***Про затвердження тимчасового
штатного розпису***

1. У зв'язку із внесенням змін до постанови КМУ від 9 березня 2006 року №268 постановою КМУ №353 від 24 травня 2017 року, якою підвищено посадові оклади керівних працівників, спеціалістів та службовців ОМС, привести у відповідність до 50-го, 51-го Додатків цієї Постанови посади працівників сільської ради до затвердження постійного штатного розпису та викласти його в такій редакції:
 - 1.1 Сільський голова – С.Н. Лейбон;
 - 1.2 Секретар сільської ради – Л.С. Погрібна;
 - 1.3 В.о.старости Східненського територіального округу – Т.О. Вова;
 - 1.4 Завідувач сектору з питань кадрової роботи, діловодства та звернень громадян – Ж.Ж. Насонова;
 - 1.5 Спеціаліст II категорії з питань діловодства, звернень громадян, військового обліку та реєстрації населення – А.В. Воробйова;
 - 1.6 Спеціаліст I категорії з питань військового обліку та реєстрації місця проживання – Н.В. Карп;
 - 1.7 Начальник відділу, головний бухгалтер – І.Є. Полторак;
 - 1.8 Головний спеціаліст, заступник головного бухгалтера – О.В. Волошина;
 - 1.9 Провідний спеціаліст, бухгалтер – Г.В. Адамкович;
 - 1.10 Спеціаліст II категорії, бухгалтер СТО – А.С.Посунько;
 - 1.11 Головний спеціаліст, бухгалтер – О.М. Побережська;
 - 1.12 Спеціаліст I категорії, бухгалтер – М.С. Пономарьова;
 - 1.13 Завідувач сектору з питань землеустрою, екології та агропромислового розвитку – А.В. Мельнеченко;
 - 1.14 Головний спеціаліст із землекористування та екології – В.П. Гордовенко;
 - 1.15 Провідний спеціаліст з агропромислового розвитку та економіки – І.В.Кулик;
 - 1.16 Спеціаліст I категорії із землекористування та екології – В.В. Серба;
 - 1.17 Головний спеціаліст сектору освіти та гуманітарного розвитку – В.І. Семенюк;
 - 1.18 Спеціаліст I категорії з питань освіти та гуманітарного розвитку – І.Б. Сахно;
 - 1.19 Завідувач сектору соціального захисту населення – І.В. Шнирук;

- 1.20 Спеціаліст II категорії із соціальної роботи – К.Д.Добринчук;
 - 1.21 Головний спеціаліст з розвитку інфраструктури, житлово-комунального господарства та енергоефективності – Л.Л. Колісніченко;
 - 1.22 Спеціаліст з благоустрою – Є.В. Амелкіна;
 - 1.23 Державний реєстратор – Л.А. Мустафаєва;
 - 1.24 Спеціаліст з надання юридичних послуг – Н.В. Марещька;
 - 1.25 Головний спеціаліст з громадської безпеки, громадський помічник дільничного інспектора – С.Г. Шабельніков;
 - 1.26 Спеціаліст II категорії з громадської безпеки, громадський помічник дільничного інспектора – Д.М.Позняк.
2. Головному бухгалтеру Полторак І.Є. проводити оплату праці згідно тимчасового штатного розпису.

Сільський голова



С.Н. Лейбзон



1.6 Рішення виконавчого комітету про роботу адміністративної комісії



МУЗИКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА БІЛОЗЕРСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

від 29 листопада 2017 року

№ 46

Про роботу адміністративної комісії

Заслухавши голову адміністративної комісії Колісніченко Л.Л. про роботу адміністративної комісії при виконавчому комітеті Музиківської сільської ради, керуючись ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет сільської ради

ВИРІШИВ:

1. Інформацію голови адміністративної комісії Колісніченко Л.Л. про роботу комісії при виконкомі сільської ради прийняти до відома (додається).

2. Роботу адміністративної комісії при виконавчому комітеті Музиківської сільської ради визнати задовільною.

3. Членам адмінкомісії:

- співпрацювати з громадськими помічниками дільничного інспектора Шабельниковим С.Г. та Позняком Д.М. для проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо недопущеності адміністративних порушень

- вживати заходів щодо дотримання Правил благоустрою, забезпечення чистоти і порядку на території Музиківської сільської ради.

4. Голові адмінкомісії Колісніченко Л.Л.:

- не допускати порушення термінів розгляду адміністративних справ, розглядати їх у відповідності до чинного законодавства.

- продовжувати аналізувати роботу комісії та стан виконання постанов про адміністративні правопорушення для забезпечення інформування виконавчого комітету сільської ради про результати роботи адміністративної комісії;

- публікувати інформаційні матеріали щодо адміністративних правопорушень та відповідальності за їх вчинення в місцевій газеті Музиківський вісник та на офіційному сайті сільської ради.

Сільський голова

С.Н. Лейбзон

A large, solid red shield with a slightly irregular, hand-drawn appearance, centered on the page. It has a pointed top and a curved bottom.

Розділ 2.

Громадські формування

Коли роки не заважають



**Чулаківська ОТГ,
Херсонська область**

Колишній агроном,
сімдесятирічний
Микола Григорович
Коробка й громадське
формування, яке він
очолює, розкривають
у Чулаківці
Голопристанського
району понад 80%
крадіжок ще до
приїзду поліції.

Навіть «свого» дільничного село отримало завдяки цьому чоловікові: коли місцевий вихованець Сергій Пантак закінчив школу й вибирав, куди піти далі вчитися, Микола Коробка вмовив обрати службу в правоохоронних органах – доглядати за безпекою у рідному селі.



На фото праворуч: інспектор з охорони громадського порядку Чулаківської ОТГ Микола Коробка.

– Люди до мене звикли, – каже Микола Коробка. – Я для них чи то батько, чи то вже дідусь. Тож коли щось трапляється, якась крадіжка, одразу до мене. Проте я все одно раджу звернутися на «102», щоб приїхала слідчо-оперативна група, щоб відкрили кримінальне провадження. Та вони злочинів не розкривають. Їхня задача яка: зафіксувати подію, описати місце злочину, спитати, чи знають, хто це скоїв, чи ні. Документи оформлять, теку закриють та й поїдуть. А ми вже тоді цим займаємося. Телефоную хлопцям, дільничному Сергію Пантаку (він обслуговує декілька сіл, але відчуваю, що нашу Чулаківку більше любить). Буває, знаходимо вкрадене ще до приїзду поліції. Останній приклад: водій ремонтував машину, зняв коробку передач, поклав у сараї, а сам пішов до майстра. Приходять назад із майстром, а коробки вже немає. Зателефонували мені. Думаю, хто б це міг зробити, для чого. Поїхав до пункту прийому металобрухту, дивлюся – коробка лежить. Хто приніс? Приймальник назвав, ми з хлопцями – до того чоловіка. А він – п'яний... Поліція приїхала, оформила «явку з повинною», днями вже й суд відбувся. Дали йому три роки умовно. Тепер наглядаю за ним, щоб повадився нормально.

«Кар'єра шерифа» Миколи Коробки почалася ще в радянські часи, у 1975 році, коли він урочисто відкривав у Чулаківці будівлю опорного пункту. З того часу тут і досі розташований сільський пункт охорони правопорядку. Тоді ж очолив громадське формування, яке називалося «Народна дружина» і працювало на безпеку громади. Та майже 25 років був добровільним помічником дільничного інспектора міліції, поки його не обрали сільським головою. Але коли вийшов на пенсію і склав повноваження, став інспектором з охорони громадського порядку Чулаківської сільради. А в 2007 році разом із однодумцями створили козацьке громадське формування. Микола Григорович каже, що обрали українське реєстрове козацтво тому, що на той час тільки їм дозволялося носити свою форму встановленою державою зразка. Щоб люди бачили та розуміли: якщо хтось у тій формі по селу йде, то він – офіційно чергує, охороняє правопорядок.

Багато чого в своїй роботі сьогоднішній чулаківський «шериф» запозичив зі свого багаторічного досвіду.

– У радянські часи у нас в опорному пункті вівся облік п'яниць, наркоманів, сімейних бешкетників, раніше судимих, – згадує Микола Григорович. – Був графік їх відвідувань, запрошували до опорного пункту, проводили профілактичні бесіди. Тепер цього від нас не вимагають, але ми для себе такий облік ведемо, обліковуємо ще й неблагополучні родини. Але зараз набагато важче – багато приїжджих. Тоді не було такої міграції. Усі чулаківці працювали в колгоспі чи в мехколоні, і я про них усе знав. Також кожне підприємство, установа виділяли своїх робітників на патрулювання вулиць. Щовечора на чергування заступало по п'ять дружинників. Тепер у нас 8 фермерських

господарств і орендні колективи. На літо вони запрошують сюди сезонних робітників. А це особлива категорія людей, які не завжди приїжджають заробити гроші. Хтось ухиляється від законів, хтось ховається від призову, хтось взагалі «перекотиполе», невідомо з якої пострадянської країни приїхав. Поліція звертається до нас, чи нема тут такого-такого. Починаємо перевіряти – є. Він був десь під слідством, утік звідтіля і тут переховується. А встановити його особу складно, бо паспорта немає. Буває, батьки, наприклад, із Західної України, дитину свою розшукують, яка поїхала на Херсонщину на заробітки і від неї звістки немає. Іноді таких у нас на полях знаходимо, питаємо, чого батькам не телефонує, – різні причини бувають. Найчастіше відповідають: телефон загубив, а на новий грошей ще не заробив. А є й такі, що як отримають зарплатню, то влаштовують випивки та п'яні бійки. Коли їх виганяють за пияцтво з роботи, залишаються тут, блукають вулицями, крадіжками займаються, адже грошей ні на квиток, ні на їжу – немає...

Але найважче, коли злочин скоюють інші заїжджі, ті, хто на машині «залітає» до села на декілька годин або навіть хвилин. Заїдуть, зламають на крамниці або в кіоску замки, завантажать товар у машину й тікають. У таких випадках надія тільки на правоохоронців. Своїми силами чулаківці знайти тих злочинців не в змозі.

Втім, у Чулаківці вже давно немає тяжких злочинів, а якщо щось крадуть, то переважно це дрібні побутові речі, які можна здати на металобрухт. Більш «серйозні» крадіжки, наприклад, як коробка передач з автівки, це – надзвичайна подія для села.

Крім того, громадське формування контролює, щоб не продавали випивки та цигарок неповнолітнім, щоб належний порядок у громаді був. Також Микола Коробка входить до складу наглядової ради громади. Зокрема, вирішують разом: чи позбавити людину батьківських прав, чи дати ще один шанс змінити свою поведінку і ставлення до своїх дітей.

А в приміщенні опорного пункту з охорони правопорядку в окремій кімнаті всім селом зробили козацьку світлицю, де Микола Григорович і дільничний офіцер поліції Голопристанського району Сергій Пантак розповідають школярам про їх права і обов'язки, про те, за що вони відповідають, а за що відповідають батьки. Знайомлять, переважно, з адміністративним Кодексом: щоб не порушували правопорядок, дисципліну, поважали старших та дбали про історичні пам'ятки в Чулаківці.

На варті колишні працівники суду, прокуратури та міліції



**Семенівська ОТГ,
Полтавська область**

«Люди не завжди адекватно сприймають поліцію, тому що поліція як каральний уже орган. А варті поговорять, переконують не порушувати... Жителі вже знають, що можуть звернутися до людини у формі (у малинових беретах) за допомогою у будь-якій ситуації».

Сергій Полупан,
заступник голови
Семенівської громади.

У 2013 році у Семенівці, що на Полтавщині, небайдужі люди вирішили створити при селищній раді громадське формування з охорони порядку «Муніципальна міліція», аби захистити свій край від правопорушників. Спочатку до організації увійшло 13 людей – колишні працівники правоохоронних органів, суду, прокуратури. Одним словом, ті, хто добре розуміється на законодавстві та знає, як активізуються злочинці, коли у країні нестабільна ситуація. Пізні-



**Сергій Полупан, заступник голови
Семенівської громади.**



Члени ГФ «Муніципальна міліція».

ше до ГФ приєдналися депутати селищної ради, бізнесмени, небайдужа молодь.

Зараз формування налічує 24 члени. Усі місцеві – жителі Семенівської ОТГ. Громада, окрім селища, включає 5 старостинських округів (колишні сільради) та село Тарасівка. Населення ОТГ – 11200 людей. Члени ГФ охороняють громадський порядок на території селища та кількох сіл, що в складі ОТГ. Патрулюють в п'ятницю, суботу та неділю по дві людини. Кожен член формування має не менше ніж три рази на місяць відчергувати. Службового транспорту у «муніципальних шерифів» немає – їздять патрулювати у села або на велосипедах, або на власному авто. Голова громади Людмила Мила-



Василь Липій.

шевич теж возить «шерифів» на власному транспорті, адже також є членом ГФ.

Очолює ГФ «Муніципальна міліція» Василь Липій, пенсіонер, колишній начальник дільничних. Чоловік 27 років працював у правоохоронних органах дільничним, нині працює у поліції завгоспом та є головою постійної комісії з питань законності та правопорядку.

Члени формування тісно співпрацюють з поліцією – спільно патрулюють. Іноді разом виїжджають на виклики, якщо необхідна допомога. На свята муніципальні вартові регулюють рух транспорту – показують, куди їхати гостям, щоб не було скупчення та заторів, стежать за порядком, щоб не смітили. Для профілактики проводять бесіди, дають поради, виїжджають на сварки, бійки. Іноді вартовим і з сусідськими чварами доводиться розбиратися, але перед цим консультуються з компетентними органами.

– Це для того, аби вже аргументовано говорити людям, у чому вони не праві, – пояснює голова ГФ.

Коштом місцевого бюджету членам формування придбали форму, закупили пов'язки, які голова ГФ роздає вартовим під розписку. Також члени формування на патрулювання отримують і спецзасоби для самооборони, що є у власності організації (кийки, газовий балончик, ліхтарик-шокер) – теж під розписку. Відповідні записи ведуться у журналах. Спецзасоби жодного разу не застосовувалися, каже Василь Липій. Зазвичай, результату муніципальні міліціонери досягають перемовами з порушниками.

Коли членам ГФ необхідно провести зібрання – їм виділяють для цього приміщення. Один раз на квартал організація звітує громаді.

– Ми плануємо у бюджеті наступного року закласти якусь винагороду їм, адже вартові працюють у нас практично на всі свята. У них вихідних немає, – коментує заступник голови Семенівської ОТГ Сергія Полупан.

У Семенівці встановлене відеоспостереження коштом громади. Відеокамери є на в'їздах у селище та у людних місцях. Це допомагає поліції розкривати злочини.

«Муніципальні міліціонери» мріють, щоб у них був постійний кабінет, транспорт, або бензин для заправки авто, філіал формування у кожному селі громади із двома членами ГФ. І головне – щоб законодавство про діяльність громадських формувань врегулювали, бо не мають жодних прав.

Згідно з відповіддю поліції на запит, у Полтавській області зареєстровано 38 громадських формувань з охорони правопорядку, які співпрацюють із дільничними. Вони залучаються на масові заходи для організації безпеки.

Громадські формування з охорони правопорядку – потреба часу



Місто Дергачі,
Харківська область

Сьогодні на
Харківщині
залишилося
13 громадських
формувань з охорони
громадського
порядку (в яких
здіяно 1 108 членів).
Три формування
працюють у місті
Харкові, а 10 –
у районах області.
Це реальні дієві
формування.

Харківська поліція визнає, що одним із найбільш активних і дієздатних громадських формувань з охорони громадського порядку в області є Дергачівський «Корпус громадської безпеки». Керівник об'єднання – колишній працівник міліції Володимиром Степаненко.

Ось що він розповів про роботу очолюваних ним громадських «шерифів»:

«Будь-які трансформації в житті завжди супроводжуються сплеском рівня злочинності. Так відбувалося у часи горбачовської «перебудови», у складні 90-і роки минулого століття... І після 2014 року криміналітет деінде став піднімати голову, безпекові проблеми у громадах загострилися. Тому в липні 2015 року (тобто, рівно 3 роки тому) мною як головою Ветеранської організації працівників органів внутрішніх справ Дергачівського району «Взаємодія» було ініційовано створення



Члени «Корпусу громадської безпеки».

об'єднання громадян, яке б допомагало поліції забезпечувати громадський порядок.

Адже раніше, працюючи в міліції, я чітко з'ясував для себе одну просту, але фундаментальну річ: робота правоохоронців може бути ефективною лише за широкої підтримки з боку громадськості».

За сприяння керівництва Дергачівського відділу поліції та Дергачівської міської ради (остання виділила приміщення для облаштування штабу) було започатковано й у повній відповідності до діючого законодавства зареєстровано 31.12.2015 року громадське формування з охорони громадського порядку «Корпус громадської безпеки». «Кістяком» формування стали ветерани міліції. Ідею активно підтримали представники Дергачівської районної громадської організації «Союз. Чорнобиль. Україна» та Дергачівської районної спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), інші небайдужі громадяни, які долучилися до участі в діяльності громадського формування.

«Корпус громадської безпеки» складається з 3-х основних блоків:

- 1) штаб (орган управління та координації);
- 2) блок груп територіальних загонів, які утворюються за рішенням Штабу, дислокуються і беруть участь в охороні громадського порядку на територіях відповідних місцевих рад;

- 3) блок спеціалізованих груп, що створюються за потреби, для роботи в конкретній галузі правоохоронної діяльності, передбаченій ст.ст. 9 та 10 Закону «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» – для сприяння підрозділам Національної поліції у виявленні й розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, участі у дотриманні безпеки дорожнього руху, боротьбі з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх, надання допомоги у боротьбі зі злочинами у сфері економіки, податкового законодавства, а також з пияцтвом, наркоманією, порушеннями правил торгівлі та у сфері благоустрою території міст, охорони природи і пам'яток історії та культури тощо.

Зараз «Корпус громадської безпеки» налічує 191 члена (серед них – 4 жінки), активно співпрацює з поліцією та органами місцевого самоврядування, напрацьовує сталі форми та методи діяльності, бере участь у патрулюванні вулиць тощо.

– Створення повноцінної мережі громадських формувань з охорони громадського порядку на всій території Харківської області, їх системна взаємодія із Національною поліцією та органами місцевого самоврядування суттєво б вплинули на оздоровлення криміногенної ситуації в регіоні, – впевнений Володимир Степаненко.



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота громадських формувань регламентується наступними документами:

- рішення про створення
- прийняття статуту
- погодження статуту з органами місцевого самоврядування
- погодження статуту з органами національної поліції
- державна реєстрація юридичної особи
- здійснення заходів з охорони громадського порядку разом із національною поліцією



ПОРАДИ

Для діяльності громадського формування разом із поліцією потрібно враховувати необхідність спільного планування та проведення заходів щодо забезпечення охорони громадського порядку, профілактики та припинення правопорушень.

Громадяни України відповідно до Конституції України мають право створювати в установленому законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку – громадські формування.

Громадські формування також можуть бути створені на засадах громадської самодіяльності як зведені загони громадських формувань, спеціалізовані загони (групи) сприяння Національній поліції та Державній прикордонній службі України, асоціації громадських формувань та іншим утворенням. Саме такі норми вказані Законі України “Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону”.

Для цього потрібно зареєструвати громадське формування – юридичну особу, попередньо розробивши та погодивши статут з Національною поліцією та у місцевій владі.

Звертаємо увагу, що Постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2000 р. № 1872 затверджено Типовий статут громадського

формування з охорони громадського порядку і державного кордону, який потрібно використовувати за зразок.

Згідно із Законом України «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону» громадські формування наділені величезним переліком прав, в окремих випадках вони можуть навіть застосовувати спеціальні засоби, силу, а також складати протоколи про правопорушення.

Стаття 14 вказаного закону детально регламентує наступні умови та порядок застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів.

Члени громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону під час спільного з працівниками органів внутрішніх справ, прикордонниками виконання покладених на них завдань з охорони громадського порядку мають право застосувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони, заряджені речовинами сльозоточивої та дратівної дії у випадках і в порядку, передбачених законом.

Про намір застосувати силу і спеціальні засоби особи попереджаються (якщо дозволяють обставини). Без попередження фізична сила і спеціальні засоби можуть застосовуватися, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю члена громадського формування, іншого громадянина, працівника міліції, військовослужбовця Прикордонних військ України.

Не дозволяється застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними групового нападу, що загрожує життю і здоров'ю людей.

У разі неможливості уникнути застосування заходів фізичного впливу або спеціальних засобів члени громадських формувань не можуть перевищувати міри, необхідної для припинення правопорушення, а також зобов'язані звести до мінімуму можливість заподіяння шкоди здоров'ю правопорушника та інших громадян.

У разі заподіяння такої шкоди члени громадських формувань забезпечують подання допомоги потерпілим у найкоротший термін.

Звертаємо увагу, що перевищення повноважень із застосуванням сили, а також спеціальних засобів тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Члени громадських формувань, які мають дозвіл на застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, мають право під час виконання своїх обов'язків спільно з працівниками органів внутрішніх справ застосовувати власні або видані цими об'єднаннями спеціальні засоби:

- 1) для самозахисту і захисту громадян від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю;

- 2) для припинення групових порушень громадського порядку та державного кордону;
- 3) для відбиття нападу на будівлі, приміщення державних і громадських організацій, підприємств, установ, транспортні засоби, а також громадян та їх особисту власність;
- 4) для затримання і доставлення до органу внутрішніх справ, підрозділу Прикордонних військ України, громадського пункту охорони порядку осіб, які вчинили адміністративні правопорушення чи злочини, продовжують заподіювати шкоду оточуючим громадянам або чинять опір;
- 5) для припинення в разі потреби опору працівникам міліції та військовослужбовцям.

Членам громадського формування забороняється під час виконання своїх обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону використовувати холодну та вогнепальну зброю, у тому числі мисливську, яка згідно з чинним законодавством перебуває в їх особистому користуванні.

Використання спецзасобів громадським формуванням врегульовано Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2009 № 183 «Про затвердження Інструкції про порядок придбання, видачі та зберігання спеціальних засобів членів громадських формувань з охорони громадського порядку».

Якщо людина хоче отримати право допомагати поліції і, відповідно, право на застосування спецзасобів (кайданок, гумових палиць, сльозогінного газу), вона має знати, що можна використовувати, що ні, коли і за яких обставин, тому закон передбачає навчання членів громадських формувань: знання власних повноважень, повноважень поліції, в першу чергу щодо меж дозволеної поведінки, застосовуваних заходів і сили. Також члени формувань повинні пройти підготовку з застосування спеціальних засобів.

Правова і спеціальна підготовка має відбуватися в установах Національної поліції.

Важливо зауважити, що заходи з охорони порядку громадського формування можуть здійснювати лише спільно з працівниками поліції: патрулювання, охорона громадського порядку тощо.

Якщо будь-які заходи здійснюються такими формуваннями без участі поліції, то така діяльність є незаконною.

Згідно з законом, діяльність формувань координується місцевою владою та контролюється поліцією.

ДЖЕРЕЛА:

1. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>
2. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Семенівської ОТГ

2.1	Статут громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція».....	60
2.2	Рішення про включення громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція» до реєстру неприбуткових організацій	69
2.3	Довідка про проходження правової та спеціальної підготовки членів громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція».....	70
2.4	Аналіз роботи громадського формування з охорони правапорядку «Муніципальна міліція»	71

**2.1 Статут громадського формування з охорони правопорядку
«Муніципальна міліція».**

ПІДТВЕРДЖЕНО:
Відділення з охорони громадського порядку
Семінівського районного ГФ
«Муніципальна міліція»
Правочолова від « 10 » 08 / 2017р.
Керівник, В.В.Липій 2017 р.

ПОГОДЖЕНО:
Семінівської селищної ради
Рішення від « 11 » 08 / 2017р.
Селищний голова Л.П.Милашевич 2017 р.

ПОГОДЖЕНО:
Начальник Семінівського відділення
поліції ГУНП в Полтавській області

« 13 » 08 / 2017 р.

**СТАТУТ
ГРОМАДСЬКОГО ФОРМУВАННЯ
З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ «МУНІЦИПАЛЬНА МІЛІЦІЯ»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

сmt. Семенівка

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Громадське формування з охорони громадського порядку «Муніципальна міліція (надалі-Формування) створюється відповідно до Закону України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону" від 22 червня 2000 року № 1835-III.

1.2 Формування створюється на добровільних засадах, як громадське об'єднання з метою участі в охороні громадського порядку, сприяння органам місцевого самоврядування правоохоронним органам та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних порушень від протиправних посягань, а також у рятуванні людей та майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин.

1.3 Правовою основою діяльності Формування є Конституція України, Закон України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону" від 22 червня 2000 року № 1835 - III, інші закони України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, рішення органів місцевого самоврядування з питань охорони громадського порядку і боротьби зі злочинністю та адміністративними правопорушеннями, а також цей Статут.

1.4 Формування є юридичною особою з моменту його реєстрації, має рахунки в установах банків печатку із власним найменуванням, штамп та інші необхідні реквізити.

1.5 Формування відповідає за своїми зобов'язаннями усім належним йому майном, від свого імені набуває майнові і немайнові права та обов'язки може виступати позивачем та відповідачем у суді.

1.6 Юридична адреса формування: 38 200 смт.Семенівка, вул.Незалежності, 44а.

1.7 Формування створюється як спеціалізований підрозділ сприянні органам місцевого самоврядування найменування Формування: Громадське формування з охорони громадського порядку «Муніципальна міліція».

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ФОРМУВАННЯ

2.1 Основними завданнями формування є:

2.1.1. У сфері охорони громадського порядку:

- надання допомоги органам Національної поліції у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки, запобіганні адміністративним проступкам і злочинам;
- інформування органів Національної поліції про вчинені або ті, що готуються кримінальні правопорушення і злочини, місця зосередження злочинних угруповань;
- сприяння органам Національної поліції у виявленні і розкритті злочинів, розшуку осіб які їх вчинили;
- участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху та боротьбі з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх, заходам по захисту інтересів держави, підприємств, установ, організацій, а також громадян від злочинних посягань;

2.1.2. У разі виникнення надзвичайних ситуацій:

- надання невідкладної допомоги особам, які потерпіли від нещасних випадків чи правопорушень;
- участь у рятуванні людей і майна, дотриманні громадського порядку.

3. ПРАВА ФОРМУВАННЯ

3.1. Для виконання своїх завдань, визначених у Законі України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону" від 22 червня 2000 року № 1835 - III Формування та його члени мають право:

3.1.1. Брати участь у забезпеченні охорони громадського порядку разом з працівниками Національної поліції.

3.1.2. Живити спільно з працівниками Національної заходів про припинення адміністративних правопорушень і злочинів.

3.1.3. Представляти і захищати інтереси своїх членів у державних органах та на підприємствах, в установах, організаціях, навчальних закладах.

3.1.4. Взаємодіяти з іншими органами громадської самодіяльності, що беруть участь у заходах спрямованих на:

- ведення індивідуально - профілактичної роботи з особами, схильними до вчинення адміністративних правопорушень і злочинів;
- надання допомоги у боротьбі із злочинами у сфері економіки, податкового законодавства, а також пияцтвом, наркоманією, порушеннями правил торгівлі та упорядкування території міст, інших населених пунктів;
- охорону природи і пам'яток історії культури;
- забезпечення безпеки дорожнього руху.

3.1.5. Вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності пропозиції щодо запобігання адміністративним правопорушенням і злочинам, виникненню причин та умов, що сприяють їх вчиненню.

3.1.6. Підтримувати зв'язки з відповідними громадськими організаціями інших країн з метою обміном досвіду роботи.

3.2. Формування проводить свою діяльність під контролем органів Національної поліції шляхом:

3.2.1. Спільного з працівниками Національної поліції патрулювання і виставлення постів на вулицях, майданах, авто та залізничних вокзалах, у місцях компактного проживання громадян, розташування підприємств, установ, організацій, навчальних закладів; участі в забезпеченні охорони громадського порядку під час проведення масових заходів, погоджених у випадках, передбачених законом, з виконавчими органами селищної ради.

3.2.2. Участі у здійсненні заходів правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з окремими видами правопорушень.

4. СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ І ТЕРИТОРІЯ, В МЕЖАХ ЯКОЇ ПРОВІДИТЬСЯ ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ

4.1. У Формуванні можуть бути створені такі структурні підрозділи як загони, штаби, тощо.

4.2. Формування діє на території Семенівської селищної ради (ОТГ).

5. СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ КЕРІВНИХ І ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ ФОРМУВАННЯ, ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ

5.1. Вищим керівним органом Формування є загальні збори членів формування (надалі - загальні збори), які скликаються не рідше одного разу на рік.

5.2. Позачергові загальні збори можуть бути скликані на вимогу виконавчого органу Формування, або не менше 20% загальної кількості членів Формування, на вимогу ревізійної комісії.

5.3. Не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати проведення загальних зборів, члени Формування повідомляються про порядок денний, дату та місце їх проведення.

5.4. Загальні збори є правомочними, якщо на них присутні не менше 50% членів Формування. У разі відсутності кворуму визначається нова дата і місце проведення загальних зборів, про що члени Формування повідомляються додатково.

5.5. Рішення на загальних зборах приймається простою більшістю голосів і оформляються протоколом, який підписується головою та секретарем загальних зборів. Протокол підлягає постійному зберіганню.

5.6. Рішення прийняті на загальних зборах, є обов'язковими для всіх членів формування, в тому числі тих, що не проголосували за прийняття цього рішення, крім рішень, що

стосуються майнових прав і обов'язків членів формування, які є обов'язковими для тих членів, що голосували за їх прийняття.

5.7. До виключної компетенції загальних зборів належить:

5.7.1. Прийняття Статуту Формування та внесення змін до нього.

5.7.2. Затвердження структури Формування.

5.7.3. Затвердження складу та обрання членів виконавчого органу Формування.

5.7.4. Затвердження порядку прийняття та виключення громадян за їх заявою із складу членів Формування.

5.7.5. Затвердження кошторису Формування.

5.7.6. Прийняття рішення про припинення діяльності Формування.

5.7.7. Затвердження порядку відшкодування витрат на використання приватних транспортних засобів.

5.7.8. Затвердження річного звіту про діяльність Формування та висновків ревізійної комісії.

5.7.9. Вирішення питання щодо сплати членських внесків та їх розміру.

5.7.10. Вирішення питання про призначення та розмір матеріального або іншого виду заохочення членів Формування.

5.7.11. Вирішення питання щодо відчуження основних фондів Формування.

5.8. Для забезпечення поточної діяльності Формування створюється виконавчий орган - штаб формування (далі - Штаб), який підзвітний і підконтрольний загальним зборам.

5.9. До компетенції Штабу належить:

5.9.1. Планування та керування діяльністю Формування у періоди між загальними зборами.

5.9.2. Підготовка кошторису Формування, річного звіту про діяльність Формування;

5.9.3. Прийняття та виключення громадян із складу членів Формування, згідно положень розділу 6 цього статуту.

5.9.4. Складення заявок на виготовлення службових посвідчень і наруканних пов'язок членам Формування, ведення відповідного обліку.

5.9.5. Погодження питань щодо безкоштовного надання громадському формуванню "Муніципальна міліція" приміщень щодо розміщення його виконавчого органу, проведення загальних зборів, засобів телефонного зв'язку та автотранспорту, страхування членів Формування на випадок загибелі, поранень, травм або каліцтва, що сталося у зв'язку з виконанням обов'язків щодо охорони громадського порядку.

5.9.6. Ведення документації, бухгалтерського обліку та подання звітності.

5.9.7. Організація проведення загальних зборів.

5.10. Чисельність Штабу складає 3-5 чоловік. Структура Штабу, голова штабу -1, заступник голови штабу -1, члени штабу 3-5. Персональний склад Штабу затверджується на загальних зборах Формування з числа кандидатур, запропонованих керівництвом Формування. Голова Штабу та його заступник, обираються загальними зборами Формування.

5.11. Голова Штабу забезпечує виконання рішень загальних зборів та рішень Штабу, діє без довіреності від імені Формування, укладає в межах своєї компетентності угоди, розпоряджається коштами формування відповідно до затвердженого кошторису, представляє Формування в органах влади та місцевого самоврядування, органах Національної поліції.

5.12. Засідання Штабу проводиться не рідше одного разу на три місяці і скликаються його головою. Рішення Штабу приймаються, якщо за них проголосувало не менше ніж 2/3 усіх його членів.

5.13. Для здійснення контролю за фінансово - господарською діяльністю Штабу із числа членів Формування обирається ревізійна комісія.

5.14. Порядок діяльності ревізійної комісії та її кількісний склад затверджуються загальними зборами.

5.15. Рішення загальних зборів щодо затвердження річного звіту про діяльність Формування, його кошторису, розміру членських внесків приймаються з урахуванням висновків ревізійної комісії.

5.16. Ревізійна комісія зобов'язана вимагати позачергового скликання загальних зборів у разі виявлення зловживань, вчинених членами Штабу.

6. УМОВИ І ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ ГРОМАДЯН ДО СКЛАДУ ФОРМУВАННЯ І ВИБУТТЯ З НЬОГО

6.1. До складу Формування приймаються громадяни України, які досягли 18-річного віку, виявили бажання брати участь у зміцненні правопорядку та здатні за своїми діловими, моральними якостями і станом здоров'я виконувати на добровільних засадах взяті на себе зобов'язання.

6.2. Прийом до Формування здійснюється на основі письмової заяви особи, яка висловила бажання стати членом Формування. Рішення про прийом приймається на засідання Штабу Формування, якщо за нього проголосує не менше 2/3 членів Штабу.

6.3. Члени Формування можуть брати участь у забезпеченні правопорядку за місцем реєстрації Формування теля проходження відповідної правової та спеціальної підготовки в органах Національної поліції, та одержання в органі місцевого самоврядування посвідчення і нарукавної пов'язки, зразок яких затверджено Кабінетом Міністрів України.

6.4. Не можуть бути членами Формування особи, які порушують громадський порядок, особи, судимість з яких не знята або не погашена в установленому законом порядку, раніше засуджені за умисні злочини, хворі на хронічний алкоголізм або наркоманію, визнані у судовому порядку недієздатними чи обмежено дієздатними та інші особи у випадках, передбачених законами України.

6.5. Виключення членів Формування здійснюється:

- за письмовою заявою члена Формування;
- за рішенням Штабу Формування у зв'язку із порушенням встановленого порядку несення служби, зловживання спиртними напоями, скоєння правопорушення або злочину.

7. СТАТУТНІ ОBOB'ЯЗКИ ТА ПРАВА ЧЛЕНІВ ФОРМУВАННЯ

7.1. Члени Формування зобов'язані:

7.1.1. Брати активну участь в охороні громадського порядку, припиненні адміністративних правопорушень і злочинів та запобіганні їм.

7.1.2. Під час виконання обов'язків з охорони громадського порядку мати посвідчення та нарукавну пов'язку члена Формування.

7.1.3. Доставляти до органу Національної поліції, штабу Формування або громадського пункту охорони порядку, осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, з метою його припинення (якщо вичерпано інші заходи впливу), встановлення особи порушника, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення (якщо складення протоколу є обов'язковими).

7.1.4. Надавати у межах наданих їм прав допомогу народним депутатам України, представникам органів державної влади та органів місцевого самоврядування у їх законній діяльності, якщо їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників.

7.2. Члени Формування під час виконання своїх обов'язків з охорони громадського порядку, після обов'язкового пред'явлення посвідчення члена Формування мають право:

7.2.1. Вимагати від громадян додержання правопорядку, припинення адміністративних правопорушень і злочинів.

7.2.2. У разі виникнення підозри у вчиненні адміністративних правопорушень і злочинів перевіряти у громадян документи, що засвідчують їх особу.

7.2.3. Разом з працівниками Національної поліції затримувати і доставляти до органу Національної поліції, Штабу Формування або громадського пункту охорони порядку осіб, які виявили злісну непокору законним вимогам члена Формування і не виконують вимог щодо припинення адміністративного правопорушення.

7.2.4. Входити до клубів, кінотеатрів, стадіонів, інших громадських місць і приміщень для переслідування правопорушника, який переховується або припинення адміністративних правопорушень чи злочинів.

7.2.5. У невідкладних випадках використовувати транспортні засоби, що належать підприємствам, установам, організаціям або громадянам (за їх згодою), крім транспортних

засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав, міжнародних організацій, транспортних засобів спеціального призначення, для доставлення до лікувальних засобів осіб, що перебувають у безпорадному стані, а також осіб, які потерпіли від нещасних випадків або правопорушень і потребують термінової медичної допомоги.

7.2.6. У разі порушення водіями Правил дорожнього руху, створення реальної загрози життю або здоров'ю громадян вживати заходів до припинення цього правопорушення, здійснювати перевірку документів у водіїв на право користування та керування транспортними засобами, а також не допускати осіб, які не мають документів або перебувають у стані сп'яніння до подальшого керування транспортними засобами.

7.2.7. Під час виконання обов'язків члена формування використовувати за власним бажанням свій або інший приватний транспортний засіб за згодою власника або особи, у володінні якої він перебуває.

7.2.8. Застосувати в установленому порядку заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони.

8. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ І СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

8.1. Члени Формування під час спільного з працівниками Національної поліції, виконання покладених на них завдань з охорони громадського порядку, мають право застосувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального засобу та самооборони, заряджених речовинами слезоточивої та дратівливої дії у випадках і порядку, передбачених законом.

8.2. Про намір застосувати силу і спеціальні засоби члени Формування повинні попередити осіб, проти яких він здійснюватиметься (якщо це можливо в ситуації що склалася). Без попередження фізична сила і спеціальні засоби можуть застосовуватись, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю члена Формування, іншого громадянина, працівника Національної поліції

8.3. Не дозволяється застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів до жінок з наявними ознаками вагітності, або похилого віку або з наявними ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними групового нападу, що загрожує життю і здоров'ю людей, членів Формування, працівників Національної поліції, або збройного нападу чи збройного опору.

8.4. У разі неможливості уникнути застосування заходів фізичного впливу або спеціальних засобів члени Формування не можуть перевищувати міри, необхідної для припинення правопорушення, а також зобов'язані звести до мінімуму можливість заподіяння шкоди здоров'ю правопорушника та інших громадян. У разі заподіяння шкоди члени Формування, забезпечують надання допомоги потерпілим у найкоротший термін.

8.5. Про поранення або смерть правопорушника, що сталися внаслідок застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів, члени Формування повинні негайно сповістити відповідні органи Національної поліції і прокуратури.

8.6. Перевищення повноважень із застосуванням сили, а також спеціальних засобів тягне відповідальність згідно із законом.

8.7. Члени Формування, які мають дозвіл органу Національної поліції на придбання, зберігання і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами слезоточивої та дратівливої дії, вправі під час виконання своїх обов'язків разом з працівниками Національної поліції застосувати власні або видані їм спеціальні засоби для:

8.7.1. Самозахисту і захисту громадян від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю.

8.7.2. Припинення групових порушень громадського порядку.

8.7.3. Відбиття нападу на будівлі, приміщення державних і громадських організацій, підприємств, установ, транспортні засоби, а також громадян, та їх особисту власність.

8.7.4. Затримання і доставлення до органу Національної поліції, штабу Формування, громадського пункту охорони порядку осіб, які вчинили адміністративні правопорушення чи злочин, продовжують заповнювати шкоду оточуючим громадянам або чинять опір.

8.7.5. Припинення в разі потреби опору працівникам Національної поліції, іншим особам, які виконують службові або громадські обов'язки з охорони громадського порядку та боротьби із злочинністю.

9. ДЖЕРЕЛА НАДХОДЖЕННЯ, ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ТА ІНШОГО МАЙНА ФОРМУВАННЯ

9.1. Формування може користуватись на договірних засадах майном юридичних і фізичних осіб, у тому числі транспортними засобами, інвентарем та засобами зв'язку.

9.2. Майно Формування може формуватися за рахунок:

9.2.1. Майна, переданого органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями та фізичними особами для забезпечення його діяльності, у тому числі службових приміщень, необхідного інвентарю та засобів зв'язку.

9.2.2. Коштів, отриманих з місцевих бюджетів, членських внесків, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

9.3. Органи Національної поліції можуть у разі потреби надавати на договірних засадах Формуванню на період його чергування або проведення цільових заходів мобільні радіотехнічні та спеціальні засоби, інші предмети екіпіровки нарядів.

9.4. Формування провадить фінансово-господарську діяльність та веде бухгалтерський облік і звітність в установленому порядку.

9.4.1. Доходи (прибутки) формування використовуються виключно для фінансування витрат на утримання формування, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямків діяльності, визначених статутом.

9.4.2. Забороняється розподіл отриманих доходів або їх частини серед засновників (учасників) членів Формування, працівників (крім оплати їх праці, нарахування єдиного внеску), членів органів управління та інших, пов'язаних з ними осіб.

9.5. Формування не має права займатись підприємницькою або іншою діяльністю, що має на меті одержання прибутку.

10. ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ, ЗАПОДІЯНИХ МАЙНУ ЧЛЕНА ФОРМУВАННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ НИМ СВОЇХ ОБОВ'ЯЗКІВ

10.1. Збитки, заподіяні майну члена Формування чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням ним обов'язків з охорони громадського порядку, можуть бути відшкодовані за рахунок відповідного місцевого бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб у встановленому законом порядку.

10.2. Відшкодування витрат на використання приватних транспортних засобів здійснюється за рахунок коштів Формування у порядку встановленому загальними зборами.

11. ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТУТУ ФОРМУВАННЯ

11.1. Про зміни, внесені до статуту після його реєстрації, Формування повідомляє реєструючий орган в 5-денний термін.

12. ПРО ПОРЯДОК ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОРМУВАННЯ І ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЙОГО ЛІКВІДАЦІЄЮ

12.1. Діяльність Формування може бути припинена шляхом примусового розпуску або саморозпуску відповідно до закону.

12.2. У разі порушення Формуванням вимог законодавства щодо його діяльності за заявою реєструючого органу, його діяльність може бути заборонена за рішення суду в установленому законом порядку.

12.3. Ліквідація Формування проводиться призначеною загальними зборами комісією.

12.4. З дня призначення ліквідаційної комісії до неї переходить повноваження з управління справами Формування. Ліквідаційна комісія публікує інформацію про ліквідацію Формування в одному з друкованих засобів масової інформації із зазначенням терміну подання кредиторами своїх претензій, оцінює наявне майно Формування, виявляє його дебіторів і кредиторів та розраховується з ними, вживає заходів до сплати боргів Формування третім особам, а також його членам, складає ліквідаційний баланс і подає його загальним зборам.

12.5. У разі ліквідації Формування його активи повинні бути передані одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховані до доходу бюджету, якщо інше не передбачене законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації.

12.6. Майно і кошти Формування після розрахунків з оплати праці осіб, які працюють на умовах найму, та виконання зобов'язань перед кредиторами використовуються для виконання статутних завдань. Майно, передане Формуванню у користування, повертається у натуральній формі.

12.7. Після ліквідації Формування реєструючий орган приймає рішення щодо скасування запису про його реєстрацію.

099 4107534

Членигромадського формування з ОГП «Муніципальна міліція»

1. Липій В.В.
2. Шамін Г.П.
3. Верменич Т.В.
4. Лавриненко В.І.
5. Троценко В.Ф.
6. Степаненко О.В.
7. Кохан О.С.
8. Мазанько О.В.
9. Кулініч Л.А.
10. Мороз І.О.
11. Мокляк В.Я.
12. Мостовий А.А.
13. Милашевич Л.П.

14. Попов С.М.

Своєю власною підписом Силинського району Івано-Франківської області, Україна.
Якого Арешту підписи членів громадського формування з ОГП «Муніципальна міліція» району З.В. Черненко, завідувача управління підписав громадянин:
Липій В.В., Шамін Г.П., Верменич Т.В., Лавриненко В.І., Троценко В.Ф., Степаненко О.В., Кохан О.С., Мазанько О.В., Кулініч Л.А., Мороз І.О., Мокляк В.Я., Мостовий А.А., Милашевич Л.П., Попов С.М., які зробили в своїй присутності власноручно. Особи громадян встановлено, відомості про них переписано.

Зареєстровано в реєстрі № 100, № 101, № 102, 103, № 104, № 105, № 106, № 107, № 108, № 109, № 110, № 111, № 112, № 113, № 114

Стануть урештешу 0,34 х 0,4 = 4,76 грн.
Сиренюк Анатолій



2.2 Рішення про включення громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція» до реєстру неприбуткових організацій.

Додаток 2 до Порядку

ЛУБЕНСЬКА ОБ'ЄДНАНА ДЕРЖАВНА
ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ ГОЛОВНОГО
УПРАВЛІННЯ ДФС У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
(СЕМЕНІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ)
(найменування контролюючого органу)

РІШЕННЯ № 1716264600104
від 26.09.2017 року

<input checked="" type="checkbox"/> про включення	<input type="checkbox"/> про виключення
<input type="checkbox"/> про повторне включення	<input type="checkbox"/> про відмову у включенні (повторному включенні)
підприємства, установи, організації до/з Реєстру неприбуткових установ та організацій або	
<input type="checkbox"/> про зміну ознаки неприбутковості	
<input type="checkbox"/> про присвоєння підприємству, установі, організації ознаки неприбутковості (за результатами підтвердження відповідності неприбутковій організації вимогам, встановленим пунктом 133.4 статті 133 Податкового кодексу України)	

Рішення прийняте на підставі підпункту 133.4 статті 133 Податкового кодексу України та реєстраційної заяви (за формою № 1-РН)

ГРОМАДСЬКЕ ФОРМУВАННЯ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ
"МУНІЦИПАЛЬНА МІЛІЦІЯ"
(КОД 38734400)

(код згідно з ЄДРПОУ, повне найменування підприємства, установи, організації)

Попереднє рішення про включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій
від _____ № _____ ознака неприбутковості _____
(заповнюється у разі повторного включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій або виключення з Реєстру, або зміни ознаки неприбутковості)

Ознака неприбутковості	0048 - інші юридичні особи, діяльність яких відповідає вимогам, встановленим пунктом 133.4 статті 133 Кодексу.
Дата присвоєння ознаки неприбутковості	26.09.2017
Дата скасування ознаки неприбутковості	
Дата включення неприбуткової організації до Реєстру неприбуткових установ та організацій, починаючи з якої визначається строк безперервної реєстрації неприбуткової організації	26.09.2017

Підстава*

(зазначається пункт, стаття, назва нормативно-правового акта та положення установчих документів, які не відповідають вимогам Податкового кодексу України та законів, на підставі яких прийнято рішення про відмову у включенні (повторному включенні) підприємства, установи, організації до Реєстру неприбуткових установ та організацій або виключення з Реєстру)

НАЧАЛЬНИК ЛУБЕНСЬКОЇ ОДПІ ГУ ДФС У
ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
(найменування посади особи контролюючого органу, яка прийняла рішення)

О.В. КОЛОМІСЦЬ
(ініціали та прізвище)

Примірник рішення отримано:

Керівник
(найменування посади особи підприємства, установи, організації, яка отримала рішення)

_____ 2017 року



R.R. Kolesko
(ініціали та прізвище)

2.3 Довідка про проходження правової та спеціальної підготовки членів громадського формування з охорони правопорядку «Муніципальна міліція».

ДОВІДКА
про проходження правової та спеціальної
підготовки членом громадського формування
з охорони громадського порядку

Кушнір
(прізвище,

Лосиць
ім'я,

Анатолійович
(по батькові)

пройшов навчання з правової та спеціальної підготовки і може брати участь у роботі громадських формувань із забезпечення охорони громадського порядку.



Начальник Семенівського РВ
УМВС України в Полтавській області
майор міліції

Ю.Г. Бешь

"27" 05 2013 р.

Аналіз роботи Семінінського ГФ:ОГП "Муніципальна міліція" станом на вересень, 2013

71



Розділ 3.

Проект «Шерифи»
від Центрів
зайнятості

Як виник проект на Херсонщині



Місто Херсон

Офіційною мовою учасник проекту визначається як «інструктор з інформування населення щодо запобігання порушень громадського порядку», або коротше – «так званий «шериф».

Унікальний проект «Шерифи» започаткував у 2011 році Херсонський обласний центр зайнятості. Це окремий вид громадських робіт, на які запрошують безробітних місцевих жителів і залучають їх до охорони правопорядку у своєму селі або місті.

Цей проект реалізується завдяки тісній співпраці центрів зайнятості з органами місцевого самоврядування, правоохоронцями та громадськістю. І це яскравий приклад уміння домовлятися, співпрацювати та об'єднувати зусилля, щоб разом вирішувати проблеми спільної безпеки. Проектом «Шерифи» охоплено всі райони області. Наявність у громадах інструкторів з числа місцевих жителів суттєво поліпшує правопорядок, сприяє знаходженню шляхів мирного врегулювання конфліктних ситуацій та формуванню спільної відповідальності за спокій у суспільстві.

Крім того, така співпраця вигідна фінансово. Безробітний мешканець населеного пункту отримує роботу. Село чи місто отримує «свою людину», яка доглядає

Фахівці центру зайнятості також у 2011 році розробили форму для учасників проекту "Шерифи", яка використовується до цих пір: сині бейсболка з логотипом служби та жилетка з написом на спині «Громадський порядок».
Фото з архіву центру зайнятості.



за правопорядком, проте зарплатню частково чи повністю отримує за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Це економить кошти місцевого бюджету. Для правоохоронців це – додаткові «очі та вуха» на місцях. Також, якщо після закінчення строку громадських робіт таку людину беруть у громаді на постійне місце роботи, Центри зайнятості можуть взяти на себе її навчання і спеціальну підготовку у навчальних закладах, з якими укладено договори.

Працює проект таким чином. На початку кожного року дільничні офіцери збирають та надають до головного управління інформацію про потреби громад в інструкторах з охорони правопорядку. Працівники центру зайнятості підбирають кандидатів на роботу серед місцевих мешканців, зареєстрованих у центрі зайнятості як безробітні. Та ведуть перемови з керівниками місцевих органів самоврядування щодо забезпечення інструкторів умовами для роботи (зокрема, має бути окреме приміщення або кімната, наприклад, у сільраді).

Перш ніж запропонувати участь у таких громадських роботах, психологи центру зайнятості ретельно вивчають потенційних канди-

датів на профпридатність: наскільки відповідальні, комунікабельні, стримані, чи можуть володіти аудиторією, завоювати довіру. Потім фахівці центру зайнятості погоджують кандидатуру з керівництвом населеного пункту. Та перед тим, як людині приступити до виконання своїх завдань, представники поліції на місцях проводять інструктаж: знайомлять із законодавством, інструктують, як треба поводитися в тій чи іншій ситуації, як убезпечити себе, як зробити зауваження або заспокоювати людей та інше.

Упродовж 2011-2017 років на Херсонщині до проекту «Шерифи» залучено майже 1400 безробітних.

З початку 2018 року в області було заплановано залучити до програми ще 117 людей. Більше всього, у трьох районах міста Херсона – 17 осіб, в Олешківському районі – 15, в Іванівському – 14. Серед прикордонних районів лідирує Чаплинський район – 8 осіб, на другому місці Каланчацький – 5 осіб, у Генічеському – 3. Найменше, по одному «шерифу», заплановано у Бериславському, Великолепетиському, Верхньорогачицькому та Високопільському районах.

Однак, за досвідом заступниці директора Херсонського обласного Центру зайнятості Наталії Португальської, ця цифра до кінця року часто зростає. Так сталося і цього разу. Тільки за підсумками півріччя до цих видів робіт уже було залучено 140 безробітних, з яких 34 – учасники АТО. На початок жовтня проектом «Шерифи» вже охопили 177 людей, але це також – не остаточна цифра.

Прикладом злагодженої роботи у цьому напрямку є робота Голопристанського міськрайонного центру зайнятості, де з початку поточного року у проекті «Шерифи» працювало 25 людей, також Чаплинська районна філія Херсонського обласного центру зайнятості за цей період залучила 20 осіб, із них 2 учасника АТО.

Також у лютому 2018 року головою Херсонської обласної державної адміністрації видано доручення щодо збереження лісів області, запобігання їх знищенню та протидії браконьєрству на водних об'єктах. Центрами зайнятості міста Нова Каховка та районів області, де є ліси (Голопристанським та Олешківським) залучені до відповідної роботи 29 осіб, які, крім основних функцій «шерифів», додатково виконували функції щодо запобігання незаконній вирубці лісових насаджень та попередження браконьєрства.

Але, ці роботи, як і всі інші види громадських робіт центрів зайнятості – тимчасові, тривають усього до шести місяців (сумарно протягом року не може перевищувати 180 календарних днів). Також робота «так званих шерифів» пов'язана з більшим ризиком, ніж в інших видах громадських робіт, але ніякого додаткового захисту чи повноважень законодавством не передбачено. До того ж, серед безробітних майже не буває людей, обізнаних в юриспруденції. Зокрема, серед них немає колишніх правоохоронців.



Шерифи Музиківської ОТГ, Херсонська область.

– Співробітники правоохоронних органів у відставці – це вже пенсіонери, – пояснює заступниця директора обласного Центру зайнятості Наталія Португальська. – Згідно із законодавством, пенсіонери не можуть ставати на облік по безробіттю. І тому вони не можуть бути учасниками наших громадських робіт. А ті, хто скоротився або звільнився з органів до досягнення пенсійного віку, звертаються в службу зайнятості вкрай рідко. Як правило, самі влаштовуються на роботу або в інші державні установи, або в охоронні фірми, або юристами в приватні фірми.

Також центри зайнятості, відповідно до законодавства (з 1 січня 2013, постанова Кабміну № 175), не мають права і можливості організовувати навчання майбутніх «так званих «шерифів» до участі в громадських роботах. Не можуть направити на навчання і тоді, коли людину направили на роботи – він чи вона мають знаходитися на своєму робочому місці і виконувати покладені на нього завдання. Тому зараз фахівці служби стараються залучити до роботи інструкторами більше людей з військовим досвідом, демобілізованих із зони АТО.

Та, як зазначає один із авторів реформи правоохоронних органів, керівник юридичного відділу Центру правових та політичних досліджень (Львів) Олег Ільків, проект «Шерифи» Херсонського обласного центру зайнятості – це прекрасна ідея і досвід, які потрібно поширю-

вати на інші регіони. Села безкоштовно або з мінімальними витратами отримують собі людину, яка займається профілактикою злочинів. І придивляються до нього – справляється чи ні. А шериф – зникає до нової роботи і нових завдань. Таке, свого роду, обопільне стажування виходить.

До речі, один із сьогоднішніх «шерифів» Старої Збур'івки – інспектор сільради та добровільний помічник дільничного офіцера поліції Володимир Рудковський, теж спочатку працював у селі на громадських роботах, інструктором з інформування населення щодо запобігання порушень громадського порядку.

«Чорна Дуся», тобто інспектор з благоустрою Музиківської сільради Амелюкіна Євдокія Василівна, – теж «стажувалася» в селі інструктором від центра зайнятості.

Цікаво, що вона була тоді ще «чужою»: тільки купили з чоловіком дім у Музиківці, переїхали жити сюди з іншого району області, та почали шукати роботу. І все начебто було добре, секретар сільради вже домовилася з фахівцями Центру зайнятості, що беруть Євдокію Амелюкіну на роботу, проте голова сільради, Олександр Лейбзон, як дізнався про це – «уперся»: «Ні, вона не підходить».

– Прихожу я в сільраду до голови, Олександра Арнольдовича, і питаю, що не так, – згадує Євдокія Амелюкіна. – Він і каже: «Ти чужа. Ти тут нікого не знаєш. Як з людьми працювати будеш? Нам треба, щоб людина всіх тут знала, і цю людину всі теж знали та дослухалися». А я йому: «Це я поки що нікого не знаю і мене не знають. Познаюмлюся. А якщо не буду справлятися, то звільните!» Він ще трохи попитав мене, ми поговорили, і він погодився.

Незабаром її взяли на постійну роботу інспектором сільради з питань благоустрою, виділили від сільради у користування скутер, бо село велике, тож за день обійти всіх пішки дуже важко. А у Євдокії Василівні з'явилось прізвисько: «чорна Дуся», бо вона «носиться по вулицях на тому чорному скутері, як на мітлі, усе бачить, навіть малесенький безлад помічає».

А нещодавній безробітний учасник бойових дій, Євген Данін, несподівано для себе, потрапив через проект «Шерифи» до лав поліції.

Як розповідає тимчасово виконуючий обов'язки начальника відділу дільничних офіцерів поліції Головного управління нацполіції в області Андрій Хурса, хлопець два з половиною роки воював в АТО, повернувся додому у Скадовськ, став на облік по безробіттю, дуже добре працював на громадських роботах по охороні правопорядку і його брали на постійну роботу в громаді.

– Але його робота також дуже сподобалася дільничному й керівництву відділка поліції, – каже Андрій Хурса. – Хлопець так добре себе зарекомендував, що його «переманили». «Спокусили» тим, що і повноважень у поліції більше, і зарплата вище, і пільги є.

Євген Данін успішно пройшов конкурсну комісію і вже служить сержантом у групі швидкого реагування.

Досвід Херсонщини, згідно офіційної відповіді заступника голови Центрального апарату Державної служби зайнятості Сергія Кравченка, запровадили також і в Харківській, і в Полтавській областях.

Проте, як ми з'ясували, у Полтавській області до громадських робіт «шерифами» від Центрів зайнятості у 2015 році було залучено 67 осіб, переважно з числа учасників АТО, і працювали вони в 11 районах області (на Полтавщині – 25 районів). У 2016 році залучено 25 безробітних у 6 районах області. Найбільш активними були Глобинський, Кобеляцький та Козельщинський райони. Але з 2017 року на Полтавщині не було жодного учасника таких громадських робіт.

Що стосується Харківської області, то згідно офіційної відповіді, в аналогічних громадських роботах брали участь всього 35 безробітних: у 2015 році – 9 чоловік, у 2016 та 2017 років роках – по 13 осіб. Такі громадські роботи проводилися в Барвінківському, Валківському, Дворічанському, Зміївському, Красноградському та Чугуївському районах. З початку 2018 року жодного «шерифа» від Центрів зайнятості – не заплановано.

Інформувати та попереджувати



**Місто Красноград,
Харківська область**

Місто Красноград на сьогоднішній день є єдиним на Харківщині, де продовжує успішно діяти програма з інформування щодо запобігання порушень громадського порядку, яка реалізується центром зайнятості спільно з міською радою.

Володимир Парамонов та Людмила Колбаско працювали «шерифами» від центру зайнятості. Вони першими у 2016-2017 роках включилися в роботу з забезпечення благоустрою, упорядкування ринку, патрулювання вулиць. Працювали спільно з відповідальними працівниками міськвиконкому та місцевими козаками.

Ці люди – навіть не чиновники міської ради. Вони стали представниками, «очима» мерії на території міста. Інспектори багато працювали. А потім надавали звіти, які в міськраді розглядали, а за наслідками розробляли стратегію щодо подальших заходів у царині інформування щодо запобігання порушень громадського порядку.

Їм дістався такий важкий напрямок: працювати з людьми, проводити бесіди, попереджувати правопорушення. Міськвиконком залучав своїх помічників до роботи щодо запобігання несанкціонованій торгівлі на ринку та поблизу нього. І до них іноді дослухалися краще, ніж до штатних працівників мерії.



Володимир Парамонов та Людмила Колбаско – «шерифи» від центру зайнятості.

На жаль, у інспекторів дуже обмежені можливості. У них на очах хтось може висипати купу сміття посеред міста, – а вони не мають права навіть скласти адміністративний протокол. Але все ж таки, їх вклад у загальну справу є вагомим.

Красноградський міський голова Володимир Максим:

«Є необхідність мати більше конкретної інформації про порушення громадського порядку. Міськраді необхідно приділяти більше уваги профілактиці. І керівництво міста використало можливість, яку запропонувала служба зайнятості, саме для того, аби залучити більше людей до цієї важливої діяльності.

І міськрада планує продовжувати таку співпрацю зі службою зайнятості, тому що це потрібно мешканцям, це комунікація в напрямку забезпечення правопорядку між владою та громадою. Інформувати та попереджувати – це головні задачі, які реалізують особи, що на громадських роботах допомагають мерії. І люди до них ставляться не як до владників, а як до «своїх», довіряють їм».

На II півріччя 2018 року Красноградська міська рада закладає кошти на залучення – спільно з центром зайнятості – 1-2 чоловік до громадських робіт з інформування щодо запобігання порушень громадського порядку.



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота інструкторів з інформування населення щодо запобігання порушень громадського порядку від Центрів зайнятості за програмою «Шериф» регламентується наступними документами:

- прийняття місцевих, обласних програм зайнятості населення
- закладення коштів на виконання програм зайнятості в місцеві (обласні) бюджети чи наявність «попиту» на такий вид робіт від роботодавця;
- постановлення особи на облік у Центрі зайнятості;
- укладення договору із відповідною радою (роботодавцем) на проведення громадських робіт за видом робіт «інформування населення щодо державної політики у сфері законності чи здійснення профілактично-роз'яснювальної роботи»;
- залучення до громадських робіт.



ПОРАДИ

Залучати до виконання таких робіт осіб, які мають фахову освіту чи відповідну підготовку, досвід чи належну мотивацію, або ж запроваджувати можливе навчання для таких осіб за рахунок ресурсів Центрів зайнятості, а у період, коли безробітні безпосередньо вже виконують громадські роботи, інструктаж здійснюють працівники поліції.

Організовувати громадські роботи в громадах – функція органів місцевого самоврядування. Вони приймають рішення про організацію робіт і визначають їх вид. А центр зайнятості допомагає з підбором кадрів та фінансуванням.

Так, органи місцевого самоврядування приймають місцеві програми зайнятості населення, де вказують перелік громадських робіт, заходи, які сприяють зайнятості, обсяги фінансування.

Законом України «Про зайнятість населення» від 5 липня 2012 року № 5067 у статті 31 визначено, що громадські роботи є видом

суспільно корисних оплачуваних робіт в інтересах територіальної громади, які організовуються для додаткового стимулювання мотивації до праці, матеріальної підтримки безробітних та інших категорій осіб і виконуються ними на добровільних засадах.

Громадські роботи організовують місцеві державні адміністрації, виконавчі комітети сільських, селищних, міських рад за участю центрів зайнятості.

Громадські та інші роботи тимчасового характеру можуть виконуватися виключно на створених для цього тимчасових робочих місцях, і для організації таких робіт не можуть бути використані постійні робочі місця та вакансії.

Оплата праці таких осіб здійснюється за фактично виконану роботу в розмірі, що не може бути меншим, ніж мінімальний розмір заробітної плати.

Порядок організації громадських та інших робіт тимчасового характеру затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 р. № 175. В порядку вказані основні засади:

- Роботодавці подають Центру зайнятості інформацію про потребу в робочій силі для укомплектування тимчасових робочих місць
- З особами, які беруть участь у громадських роботах, роботодавці укладають у письмовій формі строкові трудові договори на строк, що не може перевищувати 180 календарних днів
- Про участь осіб у таких роботах роботодавці вносять записи до трудових книжок відповідно до законодавства про працю

Місцеві органи влади щороку, відповідно до територіальних програм зайнятості населення та інших програм, приймають рішення щодо організації громадських робіт, визначають види робіт, роботодавців, за участю яких планується організація таких робіт, та інформують їх про прийняте рішення.

Місцеві органи влади доводять територіальним органам зайнятості інформацію про прийняте рішення і обсяги коштів, необхідних для фінансування організації громадських робіт. Відзначимо, що фінансування таких громадських робіт може відбуватися як з місцевого, так і з державного бюджетів.

За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття здійснюється насамперед фінансування (так би мовити, дофінансування) організації тих громадських робіт, кошти для фінансування яких виділено з місцевих бюджетів.

ВАЖЛИВО! Зміст та чіткий перелік робіт з інформування населення по охороні правопорядку визначається безпосередньо органами місцевого самоврядування – замовником такого виду робіт.



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Херсонської області

3.1 Меморандум про партнерство та співробітництво між Херсонською обласною державною адміністрацією, херсонським обласним центром зайнятості, Головним управлінням Національної поліції у Херсонській області та Херсонським обласним військовим комісаріатом.

МЕМОРАНДУМ
про партнерство та співробітництво між
Херсонською обласною державною адміністрацією, Херсонським обласним
центром зайнятості, Головним управлінням Національної поліції в
Херсонській області та Херсонським обласним військовим комісаріатом

м. Херсон « 01 » листопада 2016 р.

Херсонська обласна державна адміністрація в особі голови Гордєєва Андрія Анатолійовича, який діє на підставі Закону України «Про місцеві державні адміністрації», Херсонський обласний центр зайнятості в особі директора Срашова Євгенія Олександровича, який діє на підставі Положення про Херсонський обласний центр зайнятості та Статуту Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Головне управління Національної поліції в Херсонській області в особі т.в.о. начальника Головного управління Мерікова Артура Івановича, який діє на підставі Положення про Головне управління Національної поліції в Херсонській області, Херсонський обласний військовий комісаріат в особі військового комісара Будніка Ігоря Леонідовича, який діє на підставі Положення про військові комісаріати (далі разом – Сторони),

з метою розвитку соціального діалогу в суспільстві щодо запобігання порушенням громадського порядку, сприяння інтеграції до зайнятості безробітних громадян, у першу чергу демобілізованих військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції, та внутрішньо переміщених осіб, керуючись основними принципами ефективної взаємодії органів державної влади та громадськості,

усвідомлюючи необхідність консолідації зусиль, спрямованих на створення атмосфери довіри та партнерських відносин між органами влади і громадськістю, визнаючи за необхідне сприяти вказаним цілям через досягнення взаємних домовленостей про подання зусиль під час спільних чи скоординованих заходів, уклали цей меморандум про партнерство та співробітництво між Херсонською обласною державною адміністрацією, Херсонським обласним центром зайнятості, Головним управлінням Національної поліції в Херсонській області та Херсонським обласним військовим комісаріатом (далі – Меморандум) про наступне.

1. Предмет Меморандуму

Сторони цим Меморандумом підтверджують готовність співпрацювати у вирішенні питань формування в громаді спільної відповідальності за безпеку та спокій у суспільстві, реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та інтеграції безробітних громадян на ринку праці.

Предметом Меморандуму є співпраця Сторін у межах визначеної законом компетенції та вжиття заходів із запобігання злочинності в Херсонській області, зокрема шляхом залучення безробітних до виконання громадських робіт; з інформування населення про недопущення порушень громадського порядку та проведення інформаційної роботи з населенням.

2. Взаємовідносини та зобов'язання Сторін

2.1. У процесі досягнення спільних цілей Сторони будуватимуть свої взаємовідносини на засадах рівності та чесного партнерства.

2.2. У межах компетенції Сторони зобов'язуються сприяти вирішенню питань щодо:

- визначення територій та об'єктів, на яких необхідно організувати проведення громадських робіт з інформування населення щодо недопущення порушень громадського порядку;
- визначення потреби у працівниках для виконання таких робіт;
- залучати безробітних-виконавців громадських робіт до участі у громадських формуваннях з охорони громадського порядку та загонях територіальної оборони;
- передбачення в рішеннях (розпорядженнях) про організацію громадських робіт такого виду робіт, як інформування населення про недопущення порушень громадського порядку, а також коштів на їх організацію;
- здійснення професійного підбору осіб для участі в громадських роботах, у тому числі з використанням профдіагностичних методик;
- проведення семінарів-інструктажів для претендентів на участь у громадських роботах;
- залучення безробітних до громадських робіт з інформування населення щодо недопущення порушень громадського порядку;
- організації спільних засідань за «круглим столом», прес-конференцій та брифінгів з висвітлення спільної діяльності;
- проведення, у разі потреби, переговорів, консультацій та зустрічей, що мають рекомендаційний характер.

3. Пріоритетні сфери співпраці

Сторони поєднуюватимуть свої зусилля, можливості та ресурси для виконання заходів за такими напрямками:

3.1. Обговорення напрямів співробітництва та формування узгоджених дій, спрямованих на поліпшення якості співпраці та досягнення цілей цього Меморандуму.

3.2. Проведення спільних нарад, засідань за «круглим столом», інших засідань, семінарів, конференцій, брифінгів з висвітлення спільної діяльності.

3.3. Організація участі інших сторін соціального діалогу в публічних заходах, зокрема нарадах, прес-конференціях, засіданнях робочих груп тощо, з метою пошуку шляхів спільного вирішення проблемних питань, які виникають у ході реалізації Меморандуму.

3.4. Здійснення постійного обміну інформацією, яка становить взаємний інтерес.

4. Права Сторін

У межах компетенції і повноважень Сторони наділені наступними правами:

4.1. Проведення за домовленістю спільних заходів, спрямованих на підвищення ефективності співпраці у питаннях, що є метою Меморандуму.

4.2. Надання необхідної інформації в обумовлених обсягах на запит іншої Сторони.

4.3 Координація заходів, спільне проведення яких може підвищити їх ефективність.

5. Механізм реалізації

Для реалізації Меморандуму Сторони укладають план спільних дій з переліком конкретних заходів, визначенням відповідальних за їх реалізацію та термінів виконання.

6. Прикінцеві положення

6.1. Меморандум набирає чинності з моменту його підписання всіма Сторонами та скріплення їх печатками. Дія Меморандуму продовжується, доки Сторони зацікавлені у співробітництві.

6.2. Зміни та доповнення до цього Меморандуму можуть бути внесені за взаємною згодою Сторін, що оформлюється додатковими угодами до цього Меморандуму. Додаткові угоди та додатки до цього Меморандуму є його невід'ємними частинами і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені в письмовій формі, підписані Сторонами та скріплені їх печатками.

6.3. Сторони можуть розірвати Меморандум в односторонньому порядку за умови письмового повідомлення про це всіх інших Сторін за 30 календарних днів.

6.4. Цей Меморандум не є попереднім договором у розумінні статті 635 Цивільного кодексу України та статті 182 Господарського кодексу України і не покладає на Сторони юридичних обов'язків щодо укладення в майбутньому основного договору.

6.5. Спірні питання щодо тлумачення положень Меморандуму та його реалізації вирішуються шляхом спільних консультацій та переговорів.

6.6. Даний Меморандум укладено при повному розумінні Сторонами його умов та термінології українською мовою у чотирьох примірниках, що мають однакову юридичну силу, – по одному для кожної зі Сторін.

Голова Херсонської
обласної державної адміністрації

А.А.Гордєєв

Директор Херсонського обласного
центру зайнятості

Є.О.Срашов

Т.в.о. начальника Головного
управління Національної поліції у
Херсонській області

А.І.Меріков

Військовий комісар Херсонського
обласного військового комісаріату

І.Л.Буднік

A large red shield with a slightly irregular, hand-drawn style border, centered on the page. Inside the shield, the text 'Розділ 4.' is written in white.

Розділ 4.

Комунальні установи

Робота «комунальних шерифів» розрахована на свідомих людей



Петрівсько-Роменська ОТГ,
Полтавська область

У лютому 2018 року у Гадяцькому районі створили відділ охорони комунального підприємства «Сервіс» районної ради.

Співробітники відділу почали охороняти комунальні об'єкти та патрулювати на території чотирьох сілрад, що входять до Петрівсько-Роменської ОТГ. Базуються бійці у центрі безпеки громади, який відкрили у 2017 році на базі місцевої пожежної охорони (МПО).



Співробітники відділу охорони КП «Сервіс».

Це не єдиний центр безпеки у районі. Основний знаходиться у Гадячі, ще кілька розміщені у громадах на базах МПО.

Відділ охорони фінансується коштом районного бюджету та ОТГ. КП «Сервіс» підписує договори з сільрадами на охорону об'єктів комунальної власності: шкіл, приміщень сільрад, фельдшерсько-акушерських пунктів (ФАП), бібліотек тощо. За словами голови Гадяцької райдержадміністрації Олексія Матюшенко, бійцям придбали автомобіль «Нива» та спецодяг. Всього на діяльність охоронців виділили 1 мільйон гривень.

Як розповідає перший заступник начальника відділу охорони, головний інженер КП «Сервіс» Олег Синяговський, спочатку у штаті відділу було вісім співробітників. Вони обслуговували лише Петрівсько-Роменську громаду. Пізніше обсяг робіт збільшився – почали охороняти комунальні заклади та патрулювати ще на території трьох сільрад (Сарівської, Рашівської та Харковецької). Тому штат розширили – до 16 осіб. На чергування заступають по двоє. Автомобіль заправляють на добу.

Основний обов'язок цивільних «шерифів» – це охорона об'єктів комунальної власності громади. Плюс охорона публічного порядку – цього просять сільські голови. Але водночас вони допомагають поліції й у розкритті злочинів, співпрацюють із рятівниками та медиками.

Так, у вересні 2018 року охоронники КП «Сервіс» під час патрулювання виявили біля села Рашівка посів коноплі, разом із поліцією вилучили рослини та направили на експертизу. Записали відеоролик, в якому звернулися до жителів сіл з проханням бути пильними та повідомляти в поліцію, якщо побачать посаджену коноплю.

Медикам охоронці КП допомагали разом із поліцією переправляти до лікарні хворого на туберкульоз. Чоловік не хотів лікуватися. Зимою, коли дороги заметені, возять лікарів на службовій «Ниві» у важкодоступні населені пункти. Взимку разом із рятівниками виїжджають до автомобілів, що потрапляють у замети.

– Якщо якісь запити до сільради є, навіть не пов'язані з охороною, ми просто їдемо і допомагаємо. Безпека людей на першому місці, – говорить Олег Синяговський.

Роботу охоронцям, а також поліції полегшують відеокамери, яких по району встановили уже понад сотню [1]. За даними голови райдержадміністрації, Гадяцький край перший в Україні та області, який 100% забезпечений покриттям Інтернет.

– Зображення з усіх відеокамер виводяться на монітори Єдиного центру безпеки у Гадячі. Доступ до них має і поліція. Одночасно пункти виводу відео з камер є і на місцях. Зокрема і в центрах безпеки Петрівсько-Роменської і Сарівської громад, – ділиться Олег Синяговський.

За словами заступника головного охоронця КП «Сервіс», робота

їхніх бійців розрахована на свідомих людей та полягає в основному у переговорах та переконанні не порушувати правопорядок. Жодного рукоприкладства, бо немає повноважень. Розповідає, що у їхній роботі вже траплялися випадки, коли виїжджали на виклик, щоб розборонити – а врешті решт залишалися винними. Забіяки просто написали на охоронців заяву в поліцію.

– З такими людьми дуже важко боротися. У нас такі сутички траплялися, і перше питання, яке нам ставила поліція: «А що ви там робили, чого там були?» Ми розповідаємо, що згідно з договором, у нас охорона громадського порядку.... Але слабенько ми захищені у правовому полі. Виходить, що якщо все добре – то працюйте, а якщо якісь ексцеси, то ви – самі по собі, – говорить перший заступник відділу охорони.

ДЖЕРЕЛА:

1. Вебкамери міста та району – в Гадячі: <http://gadyach.pl.ua/veb-kameri/vebkamera-m-gadjach.html>



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота комунальних підприємств та організацій регламентується наступними документами:

- рішення ОМС про створення підприємства
- прийняття статуту
- формування статутного капіталу (виділення коштів із місцевого бюджету), органів підприємства
- здійснення державної реєстрації підприємства
- призначення керівника
- найм працівників
- формування матеріальної бази для діяльності підприємства (питання приміщення, устаткування, технічних засобів)



ПОРАДИ

Підготовчим етапом у процесі створення комунального підприємства та наділення його функціями охорони громадського порядку має бути визначення потреби територіальної громади у створенні такого підприємства, доцільності та економічної обґрунтованості. Це можуть бути круглі столи, громадські обговорення, консультування з громадськістю, входження громадян до робочих груп щодо створення такого підприємства.

Законодавча база діяльності: Закони України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про санітарно – епідеміологічне благополуччя населення України», «Про захист прав споживачів».

Основна мета, з якою створені підприємства та організації з охорони правопорядку – це забезпечення охорони публічного порядку на території населених пунктів.

Кожна із громад, яка є замовником такого сервісу і за рішеннями якої утворюються такі підприємства, «наповнюють» відповідними повноваженням, про що чітко зазначають у статуті. В одних випадках це можуть бути утворення в формі повноцінного підприємства чи організації, в інших – як структурний підрозділ підприємства.

Особливість діяльності – для здійснення правоохоронних цілей мають працювати у взаємодії з підрозділами Національної поліції України.

Важливим елементом діяльності таких підприємств є фінансування. Це можуть бути кошти місцевого, обласного бюджетів чи бюджету об'єднань громад, залежно від того, хто виступає засновником підприємства – селищна, сільська, міська, районна, обласна рада чи ОТГ.

Є досвід громад, коли кошти для діяльності та забезпечення виконання функцій виділяють одночасно при створенні. Їх розмір вказують у статуті як статутний фонд чи статутний капітал. Далі (окремими рішеннями засновника) може відбуватись дофінансування різні поточні нагальні потреби: технічне забезпечення, придбання автомобілів, спецзасобів, форми тощо.

У статуті таких підприємств, як правило, вказують різні види діяльності, не лише ті, які пов'язані з безпековими сервісами. Це роблять для того, щоб підприємство мало можливість отримувати прибутки і бути самоокупним.

Основною «супровідною» діяльністю комунальних підприємств поряд із охороною громадського порядку є виконання робіт по благоустрою міста, вирішення питань санітарної очистки, раціонального використання об'єктів комунальної власності тощо.

Але для забезпечення публічного правопорядку на певній території основний код виду економічної діяльності є 84.24. згідно Класифікатора видів економічної діяльності є «діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки».

Комунальні підприємства чи організації часто називають муніципальними службами правопорядку чи муніципальною вартою.

Яка ж основна мета таких утворень?

- забезпечення охорони громадського порядку на території громади у взаємодії з органами внутрішніх справ;
- профілактика правопорушень;
- інформування органів та підрозділів внутрішніх справ про вчинені або ті, що готуються, злочини, місця концентрації злочинних угруповань;
- охорона майна, що перебуває у комунальній власності;

- надання окремих видів правової та соціальної допомоги громадянам, органам місцевого самоврядування, установам та організаціям;
- контроль за дотриманням чистоти вулиць, парків, скверів та прибудинкових територій, правил паркування автотранспорту, охорони пам'яток, організації торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування тощо;

а також:

- забезпечення дотримання правил благоустрою;
- дотримання вимог розміщення зовнішньої реклами, виїзної та роздрібної торгівлі;
- контроль за дотриманням земельного та природоохоронного законодавства;
- підвищення рівня дисципліни учасників дорожнього руху, зменшення дорожньо-транспортних пригод, надання охоронних послуг тощо.

Зазначимо, що муніципальна служба правопорядку може мати ряд повноважень. Це, зокрема, можливість використання автотранспорту, спецзасобів, службових собак, сприяння роботі поліції у профілактиці злочинності та припиненні правопорушень, спільне патрулювання. Можуть проводити рейди та перевірки території, об'єктів міста щодо стану їх благоустрою, надавати приписи щодо усунення виявлених порушень законодавства у сфері благоустрою, поведження з відходами. Також вони зможуть складати акти фіксації виявлених правопорушень, адміністративні протоколи про правопорушення на громадян та службових осіб, здійснювати вручення приписів.

Такі підприємства є утвореннями на кшталт муніципальної поліції, «муніципальної варти» тоді, коли національна поліція займається розслідуванням складних злочинів, муніципальна «поліція» працює в громадах з незначними (суспільно нетяжкими за наслідками).



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Петрівсько-Роменська ОТГ

4.1 Статут Комунального підприємства «Сервіс» Гадяцької районної ради.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення районної ради
(Двадцять дев'ята сесія
сьомого скликання)
22 грудня 2017 року

СТАТУТ
КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«СЕРВІС» ГАДЯЦЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ»
(в новій редакції)

м. Гадяч
2017

1. Загальні положення

1.1. Комунальне підприємство «Сервіс» Гадяцької районної ради (далі – Підприємство) є підприємством створеним Гадяцькою районною радою відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, на підставі рішення двадцятій позачергової сесії сьомого скликання Гадяцької районної ради від 17.03.2017 року.

1.2. Найменування Підприємства українською мовою:

повне найменування: Комунальне підприємство «Сервіс» Гадяцької районної ради);

скорочене найменування: КП «Сервіс» Гадяцької районної ради».

1.3. Засновником Підприємства є Гадяцька районна рада (далі – Засновник),

Власником Підприємства є територіальні громади Гадяцького району. Представником спільних інтересів територіальних громад Гадяцького району є Гадяцька районна рада.

1.4. Юридична адреса підприємства:

37300, вул. Шевченка, 5, м. Гадяч, Полтавська область.

1.5. Підприємство підзвітне Гадяцькій районній державній адміністрації (далі – Уповноважений орган).

1.6. Підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, круглу печатку, кутовий та інші штампи зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом. Підприємство набуває прав юридичної особи з дня його державної реєстрації у встановленому законом порядку. Підприємство від свого імені виступає у господарських, цивільних та адміністративних правовідносинах з юридичними та фізичними особами, набуває майнових прав та несе обов'язки, від свого імені виступає позивачем та відповідачем у суді загальної юрисдикції, господарському та адміністративному судах, несе відповідальність за результати своєї господарської діяльності.

1.7. Підприємство здійснює свою діяльність на принципах комерційного розрахунку та власного комерційного ризику.

1.8. У своїй діяльності Підприємство керується цим Статутом (далі - Статут), Господарським кодексом України, Цивільним кодексом України, ЗУ «Про охорону діяльності», іншими нормативно-правовими актами держави та його Засновника.

1.9. Підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями Засновника та Уповноваженого органу. Засновник та Уповноважений орган не несе відповідальність за зобов'язаннями Підприємства.

2. Мета та предмет діяльності Підприємства

2.1. Метою створення та діяльності Підприємства є господарська діяльність щодо задоволення потреб населення Гадяцького району, шляхом систематичного здійснення виробничої, торгівельної та іншої господарської діяльності, спрямованої на досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

2.1.1. Підприємство здійснює діяльність з організації та практичного здійснення заходів охорони, спрямованих на забезпечення недоторканості, цілісності визначених власником і належних йому будівель, споруд, територій, особистої безпеки громадян, відвернення та недопущення негативного впливу факторів протиправного характеру на території району та загальноосвітніх навчальних закладів, охорона майна громадян, охорона майна юридичних осіб, охорона фізичних осіб, охорона майна територіальної громади, взаємодія з правоохоронними органами.

2.2. Предметом господарської діяльності Підприємства є збирання, оброблення та видалення безпечних відходів, здійснення іншої діяльності, що не суперечить меті, з якою воно створено, та чинному законодавству України.

2.3. Основними видами господарської діяльності Підприємства є:

- 2.3.1. Збирання безпечних відходів.
- 2.3.2. Оброблення та видалення безпечних відходів.
- 2.3.3. Відновлення відсортованих відходів.
- 2.3.4. Інша діяльність щодо поводження з відходами.
- 2.3.5. Інші види діяльності із прибирання.
- 2.3.6. Допоміжне обслуговування наземного транспорту.
- 2.3.7. Надання ландшафтних послуг.
- 2.3.8. Лісопилльне та стругальне виробництво.
- 2.3.9. Лісозаготівля (збирання та заготівля паливної деревини).
- 2.3.10. Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами.
- 2.3.11. Вантажний автомобільний транспорт.
- 2.3.12. Забір, очищення та постачання води.
- 2.3.13. Каналізація, відведення й очищення стічних вод.
- 2.3.14. Монтаж водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування.
- 2.3.15. Діяльність приватних охоронних служб.
- 2.3.16. «Будівництво доріг та автострад»
- 2.3.17. «Будівництво інших споруд, н.в.і.у.»
- 2.3.18. «Підготовчі роботи на будівельному майданчику»
- 2.3.19. «Штукатурні роботи»
- 2.3.20. «Установлення столярних виробів»
- 2.3.21. «Покриття підлоги й облицювання стін»
- 2.3.22. «Малярні роботи та скління»
- 2.3.23. «Інші роботи із завершення будівництва»

2.3.24. «Покрівельні роботи»

2.3.25. «Інші спеціалізовані будівельні роботи, н.в.і.у.»

2.3.26. «Комплексне обслуговування об'єктів»

2.3.27. «Будівництво трубопроводів»

2.3.28. «Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах»

2.4. Підприємство може здійснювати інші види діяльності, що не суперечать чинному законодавству.

2.5. Види діяльності, що потребують спеціального дозволу, здійснюються Підприємством за наявності відповідних ліцензій (дозволів).

2.6. Підприємство здійснює свою діяльність на засадах рівності правових та економічних можливостей з іншими суб'єктами господарювання за умов дотримання вимог антимонопольного законодавства України.

2.7. Підприємство планує свою діяльність та визначає перспективи розвитку, враховуючи попит на виконання робіт, послуг, а також продукції, яку воно виготовляє.

3. Майно та кошти Підприємства

3.1. Майно Підприємства перебуває у комунальній власності територіальної громади Гадяцького району і закріплюється за Підприємством на праві господарського відання. Підприємство не є власником комунального майна, закріпленого за ним на праві господарського відання. На майно, яке передано Підприємству Засновником на праві господарського відання, не може бути звернено стягнення відповідно до норм чинного законодавства.

3.2. Майно Підприємства складають його основні фонди і оборотні кошти, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається у його балансі і належать йому на праві господарського відання.

3.3. Власник майна, закріпленого за Підприємством на праві господарського відання, здійснює контроль за належним використанням та збереженням майна безпосередньо або через Уповноважений орган відповідно до цього Статуту та законодавчих актів України.

3.4. Майно Підприємства, придбане ним у процесі здійснення господарської діяльності, належить на праві комунальної власності територіальних громад Гадяцького району в особі Гадяцької районної ради та перебуває на балансовому обліку Підприємства і може закріплюватися за Підприємством на праві господарського відання на підставі відповідного рішення Засновника.

3.5. Джерелами формування майна Підприємства є:
 майно, передане Підприємству на праві господарського відання;
 доходи, одержані від господарської та іншої діяльності;
 майно що знаходиться у підприємстві на правах оренди;
 кредити банків та інших кредиторів;
 майно придбане згідно з чинним законодавством України;

кошти, одержані з районного бюджету на виконання районних програм, затверджених районною радою;

благодійні внески і пожертви організацій, установ, громадян; інші джерела, не заборонені чинним законодавством України.

3.6. Відчуження, оренда засобів виробництва та нерухомого майна, які є комунальною власністю територіальної громади району, здійснюється виключно за рішенням Власника, відповідно до порядку, який встановлений чинним законодавством та Положення про порядок відчуження майна спільної власності територіальних громад Гадяцького району, та Положення про порядок передачі в оренду майна, що належить до спільної власності територіальних громад Гадяцького району.

4. Статутний фонд Підприємства

4.1. Для здійснення господарської діяльності Підприємства створюється статутний фонд у розмірі 10 000,00 грн. (десять тисяч гривень 00 коп.).

4.2. До статутного фонду Підприємства можуть бути включені будинки, споруди, обладнання та інші матеріальні цінності, кошти.

4.3. Зміна розміру статутного фонду здійснюється шляхом внесення та затвердження Засновником змін до Статуту у порядку, визначеному чинним законодавством.

5. Управління Підприємством

5.1. Управління Підприємством здійснюється відповідно до цього Статуту та чинного законодавства.

5.2. Підприємство очолює директор. Директор Підприємства призначається на посаду рішенням сесії Гадяцької районної ради, відповідно до Положення про порядок призначення на посаду та звільнення з посади керівників підприємств, установ, організацій, закладів, які належать до спільної власності територіальних громад Гадяцького району, укладення та розірвання з ними контрактів, затверджене рішенням дев'ятнадцятої сесії Гадяцької районної ради сьомого скликання від 24.02.2017, звільняється з посади з підстав, передбачених контрактом, та з інших підстав згідно з чинним законодавством за розпорядженням голови районної ради.

При призначенні директора Підприємства з ним обов'язково укладається трудовий контракт.

Обов'язковими умовами контракту є:

строк, на який призначається;
права, обов'язки та відповідальність;
умови його матеріального забезпечення;
умови звільнення його з посади.

5.3. Контракт може бути розірваний достроково за умови:

систематичного невиконання керівником без поважних причин статутних завдань;

одноразового грубого порушення керівником законодавства, в разі чого для підприємства настали значні негативні наслідки;

неподання Засновнику через Уповноважений орган щоквартального звіту про результати виконання планових завдань, погоджених Уповноваженим органом.

5.4. Директор Підприємства без довіреності діє від імені Підприємства, представляє його інтереси в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, інших організаціях, підприємствах, установах, закладах, судових органах всіх рівнів, у відносинах з юридичними особами та громадянами в межах та порядку, визначених цим Статутом.

5.5. Трудовий колектив Підприємства складають усі працівники, які своєю працею беруть участь у його діяльності на підставі трудового договору або інших документів, що регулюють трудові відносини працівників з Підприємством.

5.6. Взаємовідносини директора з трудовим колективом, у т.ч. вирішення соціально-економічних питань, передбачаються у колективному договорі, який врегульовує виробничі, трудові та соціальні відносини трудового колективу з адміністрацією Підприємства.

5.7. Колективний договір приймається на загальних зборах трудового колективу Підприємства і повинен відповідати вимогам чинного законодавства України.

5.8. До виключної компетенції Засновника належить:

здійснення контролю за використанням, збереженням переданого майна;

затвердження Статуту Підприємства, внесення до нього змін, доповнень;

визначення основних напрямків діяльності Підприємства;

прийняття рішення про ліквідацію Підприємства, затвердження складу ліквідаційної комісії та ліквідаційного балансу;

прийняття рішення про реорганізацію Підприємства та затвердження передавального або розподільчого балансу (акта);

прийняття рішення про перепрофілювання Підприємства;

внесення змін до статутного фонду Підприємства;

призначення керівника підприємства, за результатами конкурсного відбору;

затвердження штатного розпису та структури закладу.

Засновник може надавати Уповноваженому органу інші повноваження щодо регулювання діяльності Підприємства.

5.9. Директор Підприємства у межах своєї компетенції:

відповідно до чинного законодавства України організовує діяльність Підприємства, несе за неї повну відповідальність;

приймає на роботу, звільняє, заохочує працівників Підприємства і накладає стягнення;

здійснює управління коштами Підприємства, має право першого підпису на бухгалтерських та інших документах, укладає договори, видає

доручення, відкриває в установах банків та органах казначейської служби поточних та інших рахунків Підприємства;

у межах своєї компетенції, видає накази, що стосуються діяльності Підприємства;

залучає спеціалістів для роботи за сумісництвом, на умовах підяду, визначає порядок та розміри оплати їх праці.

вчиняє інші дії необхідні для управління Підприємством, за винятком тих, що повинні бути погоджені Засновником або Уповноваженим органом та не суперечать чинному законодавству України.

несе відповідальність за формування і виконання фінансових планів, вчасне надання звітів.

5.10. Підприємство погоджує з Уповноваженим органом річний план виробничо-господарської діяльності.

6. Господарська діяльність і звітність Підприємства

6.1. Основним узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності Підприємства є прибуток, що розподіляється у порядку, встановленому Засновником.

6.2. Підприємство самостійно здійснює господарську діяльність на принципах господарського розрахунку, відповідає за наслідки цієї діяльності перед Засновником та Уповноваженим органом за виконання взятих на себе зобов'язань перед трудовим колективом та іншими суб'єктами господарювання відповідно до чинного законодавства.

6.3. Відносини Підприємства з іншими підприємствами, організаціями, громадянами в сферах господарської діяльності здійснюються на основі договорів. Підприємство вільне у виборі предмета договору, інших умов господарських взаємовідносин, що не суперечать законодавству України, рішенням Засновника та Статуту.

6.4. Заробітна плата працівників Підприємства визначається відповідно до законодавства України, в залежності від професії, кваліфікації працівників, складності та умов робіт, що виконуються.

6.5. Ціни на товари, роботи та послуги визначаються Підприємством, самостійно або на договірній основі відповідно до чинного законодавства України, що не суперечить антимонопольному законодавству.

6.6. Підприємство має право відкривати розрахунковий, поточний та інші рахунки для зберігання коштів і здійснення всіх видів банківських та касових операцій.

6.7. Підприємство здійснює оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, статистичний облік, несе відповідальність за їх достовірність.

6.8. Порядок ведення бухгалтерського обліку і статистичної звітності визначається чинним законодавством.

6.9. Засновник підприємства не має права втручатися в фінансово-господарську діяльність Підприємства.

6.10. Прибуток Підприємства утворюється із надходжень від господарської діяльності після покриття матеріальних та прирівняних до них витрат, витрат на оплату праці, сплати передбачених законодавством податків та інших обов'язкових платежів до бюджету, відсотків по кредитах банків і по облігаціях.

7. Припинення Підприємства

7.1. Припинення Підприємства здійснюється шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділ, перетворення) або шляхом ліквідації за рішенням Засновника та в інших випадках, встановлених чинним законодавством України.

7.2. Ліквідація Підприємства здійснюється ліквідаційною комісією, яка створюється Засновником або ліквідатором за рішенням суду.

7.3. Підприємство вважається реорганізованим або ліквідованим з моменту внесення відповідного запису до Єдиного Державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців України.

7.4. Претензії кредиторів до Підприємства, в разі його ліквідації, задовольняються згідно з чинним законодавством України.

7.5. Майно, яке залишилося після задоволення претензій кредиторів, розрахунків з членами трудового колективу щодо оплати праці та бюджетом, використовується за рішенням Засновника.

7.6. У разі реорганізації Підприємства його права і обов'язки переходять до правонаступників.

Директор КП «Сервіс»
Гадяцької районної ради»



Кирченков В.П.

Факти, викладені у документі,
нотаріусом не перевіряються

Місто Гадяч, Полтавська область, Україна

двадцять сьомого грудня тисячі сімнадцятого року.

Я, Ямпольська С. М., нотаріус Гадяцького районного нотаріального округу
Полтавської області засвідчую справжність підпису директора КОМУНАЛЬНЕ
ПІДПРИЄМСТВО «СЕРВІС» ГАДЯЦЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ» Кирченкова Володимира
Петровича, який зроблено у моїй присутності.

Особу представника нотаріального дієздатність та повноваження перевірено.

Зареєстровано в реєстрі за № 1517

Стягнуто плати: згідно ст. 31

Закону України «Про нотаріат»



НОТАРІУС



Прочитано, прошити
Зареєстровано в реєстрі за № 1517
С.М. Ямпольська

A solid red shield with a slightly irregular, hand-drawn style shape, centered in the upper half of the page.

Розділ 5.

Добровольці або
«народні патрульні»

Добровільний «нічний патруль»: за три роки – жодної крадіжки



Село Лучки,
Полтавська область

У 2015 році, після серії крадіжок, мешканці Лучок створили нічні патрулі й три роки поспіль охороняли в'їзд до села ^[1]. Таке рішення виявилось ефективною профілактикою, бо крадіжки таки припинилися.



«За три роки, доки ми патрулювали уночі, у нас не було жодної крадіжки. У всьому районі знали, що в Лучки просто так не заїдеш – на в'їзді обов'язково зустрінуть та запитують, по що та куди приїхали. Після встановлення відеокамер та скасування нічного чергування теж крадіжок не було. Маємо надію, що так і далі буде».

Наталія Камінська, сільська голова села Лучки.

Патрулювали 65 чоловіків та 13 жінок. Чергували по троє – з 23.00 до п'ятої ранку. Спочатку обходили село, потім прямували до єдиного в'їзду і чатували на чужинців. Деякі «народні патрульні» зупиняли авто, запитували незнайомця, куди їде. Якщо водії відповідати не хотіли, чергові супроводжували їхні машини по селу доти, доки не дізнавалися, куди приїхали. Записували номери. Інші «патрульні» кажуть, що зупиняти машини незаконно, тому просто одразу їхали за чужинцями на велосипедах або власних авто. Населення Лучок – 420 чоловік. В основному – пенсіонери.

– У нас дві хвили крадіжок були. Років 8 тому у молодого подружжя дві корови вивели. Тільки почали ставати на ноги. Діти в них невеликі. Минулося. Знайшли рештки тих корів. Ну а злодіїв так і не знайшли. Потім друга хвиля – років 3 назад. У однієї жінки вивели корову і в другій, в одну ніч. Провели городами, відвели на яр. Там зарізали, забили й вивезли. Це вже змусило задуматися і щось робити, – розповідає житель села Володимир Лось.

У поліції про «народний патруль» у Лучках знають, однак кажуть, що чергувати спільно із жителями не мають права, адже ці люди не захищені законодавством.

– З Лучками ми не співпрацюємо у цьому напрямку. Працюємо лише з офіційними громадськими формуваннями. Ні, вони – молодці, що організувалися. Але вони не роблять собі ніякого статусу... Я не можу зараз з ними разом патрулювати. Це все одно, що я підійду до перехожого і скажу: «Ану ходімо зі мною». А потім, не дай Боже, щось із ним трапиться, питання перше до мене: «Навіщо ти його з собою взяв?» Те, що він добровільно виявив бажання, ні про що ще не каже. Я ж не цивільна людина – я відповідаю за нього, – пояснює Володимир Федан, начальник Кобеляцького відділу поліції.

До речі, злодіїв, які у 2015 році крали у районі корів, зокрема й у жителів села Лучки, затримали влітку того ж року.

– Лише завдяки співпраці з громадою їх вдалося затримати. Ми координували один одного телефоном. Кружляли-кружляли та врешті-решт загнали цих людей у поле. Якби діяли нарізно, то нічого б не вийшло, – розповідає Володимир Федан.

У квітні 2018 року в Лучках встановили відеокамери. На обладнання та встановлення з сільського бюджету виділили 95 тисяч гривень. Люди нарешті видихнули з полегшенням та скасували нічні чергування. Вони мають надію, що крадії не приїдуть, коли дізнаються про відеоспостереження.

«Патруль» прибрали, однак жителі Лучок завжди насторожі – чужинців «бачать за версту».

– Як встановили відеокамери, так одразу й розпустили наш патруль. Але все одно: якщо хтось у село незнайомий заїжджає – одразу мені телефонують. Говорять: «Ось там чужий ходить, щось робить».



Жителі села Лучки три роки поспіль вночі виходили на чергування.

А я вже їду, з'ясовую, хто то, – розповідає Наталія Камінська, сільська голова.

Відтоді, як з'явилися відеокамери, а нічні чергування скасували – у Лучках крадіжок не було.

Згідно з інформацією, наданою поліцією у відповіді на запит команди проекту, дільничний, який обслуговує село Лучки, працює на 11 сіл. Усього в Кобеляцькому районі є 8 дільничних. Обслуговує кожен від 4 до 19 населених пунктів, в залежності від густоти населення.

Лучки розташовані за 26 кілометрів від районного центру, а до дільничного – за 15. Володимир Федан погоджується, що село знаходиться від поліції далекувато, і говорить, що було б доцільно відкрити у тому районі поліцейську станцію^[2]. Залишилось вирішити, яка з громад здатна «підняти» цей проект.

ДЖЕРЕЛА:

1. Як одне маленьке село на Полтавщині піклується про свою безпеку: <https://gurt.org.ua/news/informator/45235/>
2. Громадам пропонують мати «свого» дільничного: <http://vgoru.org/index.php/politsiya-dlya-gromadi/item/31289-gromadam-poltavshchini-proponuyut-mati-svogo-dilnichnogo>

Досвід самоорганізації. Місцеві «шерифи» на варті спокою селян



Село Одринка,
Харківська область

Одринка – невеличке затишне село на Харківщині, на сьогоднішній день у ньому мешкають трохи більше 400 осіб. Минулого року Одринка увійшла до складу Новодолазької об'єднаної територіальної громади.

За дільничним офіцером поліції закріплені Одринка, Стара Водолага та ще декілька сіл. Дільничний час від часу приїжджає, зустрічається зі старостою, разом із ним проводить профілактичні бесіди з мешканцями. Однак, звісно, постійно забезпечувати громадський порядок саме в Одринці дільничний не в змозі.

Але, з огляду на те, що село розташоване у природній низині («ямі»), і в Одринці практично відсутній мобільний зв'язок, а також через значну віддаленість від центру громади, що унеможлиблює швидке реагування правоохоронців на виклики, укласти договір із Поліцією охорони визнали недоцільним.

Тому староста, який сам має досвід роботи в міліції, розсудив шукати шляхи боротьби із крадіжками силами громадськості. І, порадившись із селянами та з головою Новодолазької ОТГ Олександром Єсіним, вирішив прийняти на роботу 2-х охоронців.



Охоронець Сергій Собенко та староста села Одринка Дмитро Машура.

Дмитро Машура, староста Одринського старостинського округу:
«До Нової Водолаги – близько 20 кілометрів. До Харкова – понад 60. Ми спочатку хотіли залучити службу охорони, але вона далеко від населеного пункту, тому поліція їде дуже довго. Поки ми їм додзвонимося, поки вони приїдуть, злочин уже й слід прохолоне. Тому вирішили боронити правопорядок власними силами».

Були підібрані достойні кандидати, які не вживають алкоголь, мають автомобіль. «Шерифами» стали двоє місцевих чоловіків, один раніше працював охоронцем, інший пройшов службу в АТО. При собі в них ліхтарики і газові балончики. Зброї не мають, але обидва говорять – підготовки, щоб затримати можливого злочинця, вистачить.

«Спокій, холонокровність. Вирішується все, як то кажуть, словом. Якщо слово не доходить, тоді справою вже. Після Донбасу мені вже нічого не страшно», – зауважує колишній учасник АТО, «шериф» Сергій Собенко.

Їм виділили приміщення в адміністративній будівлі старостинського округу (колишній сільраді), в якому стражі почергово несуть

нічну службу. Поряд – кімната, в якій можна заварити чай та перекусити. Староста щотижня проводить з охоронцями інструктаж. Місцеві «шерифи» здійснюють обходи, «курсують» селом, приглядають за школою, магазином, капличкою та іншими важливими об'єктами.

Кожного ранку, коли здають зміну, охоронці записують у відповідному журналі нотатки про те, які події відбулися, чи були помічені в селі незнайомі автомобілі чи підозрілі люди.

Цікаво, що охороняти громадський порядок їм допомагає чотириляпий «товариш». Пес, мов дзвінок, кличе «шерифів» із будівлі, щойно проїжджає машина чи зачув чужих.

Проект громадської охорони в селі стартував з травня 2018 року. Зміна триває з 7-ї вечора до 7-ї ранку. І місцевим стражам порядку вже довелося зустріти крадіїв та боронити село.

«Був випадок – «газелька», чужі люди на дачу проникали. Але не здійснили того, що хотіли, бо ми їм завадили. Вони повтікали машиною. Повиносити – повиносили, але не погрузили», – розповідає «шериф» Федір Телицький.

Відтепер в Одринці знають, що є люди, які стоять на сторожі правопорядку, охороняють комунальні об'єкти. Жителі відчують себе у безпеці.

«Добре, що вони є, і всі відають, що тепер у нас такі хлопці, і спокійніше всім стало», – радіє Наталя, мешканка села Одринка.

Раніше найняти охорону було складно, але після створення об'єднаної територіальної громади змогли виділити кошти на зарплату «шерифам». Поки вона мінімальна. Проте в населеному пункті вже є охочі поповнити ряди «патруля».

«Увечері тут нікого не було. І жителі побоювалися у пізній час пересуватися селом. А тепер увечері та вночі охоронці ходять із ліхтарями, перевіряють усе. Якщо виникають якісь питання – люди телефонують їм на спеціально виділений стаціонарний телефон, і є реагування. Я сам би пішов у «шерифи», якщо відкриється відповідна вакансія», – розповідає місцевий мешканець Анатолій.

І хоча самі чоловіки себе шерифами не називають, а просять звати їх звично «охоронцями», шерифський нагляд уже взяв своє – в Одринці зараз жодної крадіжки за все літо.



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота добровольців або «народних патрулів» регламентується наступними документами:

- об'єднання однодумців (добровольців)
- визначення спільної мети діяльності
- здійснення діяльності у законний спосіб



ПОРАДИ

Варто повідомити місцеву владу про таку ініціативу, організувати зустріч із представниками місцевої влади, поліції та заявити про наміри.

Така форма самоорганізації громадян задля безпеки чи охорони громадського порядку не врегульована законодавчо. Однак поліції не вистачає, люди почувають себе в небезпеці, і добровольці мають допомагати поліції, а не замінити її.

Єдиним базовим законом для такої діяльності є Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону», але вказаний закон врегульовує питання діяльності громадських формувань як організаційної форми юридичної особи.

Відповідно до статті 207 Кримінального процесуального кодексу України, затримати правопорушника має право будь-хто у таких випадках: 1) при вчиненні або замаху на вчинення злочину 2) безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні.

Цю людину треба обов'язково доправити в поліцію або викликати поліцейських.

Мета, задля якої громадяни об'єднуються і, наприклад, спільно патрулюють вулиці без поліції, викликана, швидше, бажанням захисту (самозахисту) від злочинців.

Право громадян на самозахист є конституційним правом, оскільки закріплено і гарантовано Конституцією. Дане право виражається в тому, що «кожен може захищати свої права і свободи всіма способами, не забороненими законом» (ч. 2 ст. 45 Конституції). Підставою для вчинення дій по самозахисту є невідчужуване право на самозахист, яке має охоронний характер, оскільки виникає в результаті об'єктивно протиправного діяння або події, що тягне порушення права чи що створює реальну загрозу такого порушення, і що полягає в можливості здійснення односторонніх дій, спрямованих на захист іншого (охоронюваного) права.

Конституційне право на самозахист передбачає цілий ряд активних дій громадян з вибору засобів охорони і захисту своїх прав у рамках закону: звернення до уповноважених органів влади; отримання інформації про дії, що порушують права і свободи, об'єднання з метою захисту своїх прав і т.д. При здійсненні права на самозахист його способи не повинні виходити за межі нормативних приписів.



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

села Лучки

5.1 Витяг з протоколу загальних зборів громадян за місцем проживання села Лучки, Кобеляцького району, Полтавської області

Додаток №18
Проміжний змістовий звіт до Міжнародного фонду «Відродження»
Проект «Шерифи для нових громад», № 52077

**Витяг з протоколу
загальних зборів громадян за місцем проживання села Лучки,
Кобеляцького району, Полтавської області**

07 червня 2015 року № 2 с. Лучки

Присутні:
Учасники загальних зборів громадян за місцем проживання села Лучки мешканці територіальної громади у кількості 242 особи (список додається).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:
III. Про охорону села Лучки.

СЛУХАЛИ: Вусатий О.П., сільський голова, повідомив присутніх про те, що в зв'язку з крадіжками корів у селі, розбійними нападками на садиби людей в сусідніх селах, нам всім необхідно подбати про нашу безпеку, а саме запровадити в с. Лучки нічне чергування.

ВИСТУПИЛИ: Кацай І.І., депутат сільської ради, запропонував чоловікам – жителям Лучок на добровільних засадах створити нічні патрулі: по три чоловіка. Чергування здійснювати з 23.00 до 05.00.
Вусатий О.П., сільський голова, попередив про те, що в разі якоїсь небезпеки патрульним потрібно телефонувати сільському голові, дільничному інспектору, або в чергову частину районного відділу міліції.

ГОЛОСУВАЛИ:
«За» - 228;
«Проти» - 12;
«Утримались» - 2 .

УХВАЛИЛИ:
Створити нічні патрулі – по 3 чол. Чергування здійснювати з 23.00 до 05.00.
На дошці оголошень сільської ради та в місцевих магазинах розмістити Графік чергування нічного патруля, мобільні телефони сільського голови, дільничного інспектора міліції та чергової частини районного відділу міліції.

Голова зборів	(підпис)	А.С. Поплавський
Секретар зборів	(підпис)	Н.В. Камінська



Розділ 6.

Поліцейські станції

Поліцейські станції: випробування курортом



Херсонська область

З початку цього року правоохоронці пропонують об'єднаним територіальним громадам створювати поліцейські станції. Це така установа, приміщення, де правоохоронці працюють над безпекою в громаді разом із цивільними.

Раніше, до реформування правоохоронних органів, за схожим принципом працювали дільничні пункти охорони громадського порядку. Проте є доволі значні відмінності. Поліцейська станція об'єднує роботу і дільничного офіцера, і помічників дільничного, і громадських формувань, і груп швидкого реагування, і ювенальної превентивної поліції, і кримінальної поліції, і співпрацю з місцевою службою надзвичайних ситуацій. Також станція відкрита для спілкування, для консультацій, для правової допомоги. І якщо комусь потрібне приміщення для таких потреб, то його теж готові надати безкоштовно. Це – як маленький центр у селі для надання адмінпослуг з питань правозахисту та безпеки.

Фінансуватися станція має коштом ОТГ. Громада за можливості також має забезпечувати дільничного матеріально-технічною базою, авто, паливом, встановити відеоспостереження у населених

пунктах ОТГ. Завдяки цьому правоохоронці зможуть постійно спостерігати за найбільш важливими з точки зору криміногенної ситуації місцями.

На посаду дільничного громади можуть пропонувати свою кандидатуру. Поліція в свою чергу проводитиме конкурс, навчатиме, видаватиме дільничним форму та зброю. А зарплату дільничний офіцер поліції отримує від держави.

Проте перші тимчасові поліцейські станції з'явилися на Херсонщині ще влітку 2016 року. Їх необхідність продиктувало життя, адже після анексії Криму багато відпочивальників стали надавати перевагу узбережжям Азовського та Чорного морів області. Та якщо у 2014 році люди ще боялися їхати відпочивати в регіон, який став прикордонним з окупованим півостровом (крім того, російські військові захопили в Генічеському районі Херсонщини частину Арабатської стрілки та утримували її), то наступного року відпочивальників збільшилося в рази. Потім почали приїжджати ще й іноземні туристи, але ж і в рази зросла кількість злочинів, особливо крадіжок.

Уперше такі станції у 2016 році відкрили на території Арабатської стрілки (Генічеський район), в с. Залізний Порт (Голопристанський район) і с. Хорли (Каланчацький район). Влітку громадський порядок щодоби охороняли не тільки місцеві дільничні, а й поліцейські, відряджені з інших відділів і відділень області, роти поліції особливого призначення, роти патрульної служби поліції особливого призначення «Херсон» та спеціально створені велопатрулі.

Всі ці установи досі працюють цілодобово з початку курортного сезону до 15 вересня включно. На щодобове чергування заступають працівники чергової частини, слідчо-оперативна група, веде прийом дільничний офіцер поліції, а охороняють публічний порядок та безпеку громадян піші, авто та велопатрулі.

Торік поліцейських станцій побільшало, відкрили аналогічну установу в смт. Лазурне (Скадовський район). Тоді на курорти для забезпечення правопорядку та оперативного реагування відрядили більше 150 поліцейських, 48 з них приїхали з інших областей України – з управлінь патрульної поліції в містах Суми, Ужгород, Мукачево, Дніпро, Івано-Франківськ, Чернівці та Чернігів.

У 2018 році на узбережжях Азовського та Чорного морів також працювало 4 поліцейські станції в тих же приміщеннях, що й у попередні роки. Цього року поліція Херсонщини справлялася з курортним навантаженням «своїми силами», тобто чергували на узбережжях відряджені співробітники міських та районних підрозділів поліції. Також поліцейським станціям допомагала патрульна поліція Криму і міста Севастополя, яка запрацювала в області з 15 травня цього року. Адже загін патрулює поблизу окупованого півострова, у тому числі і в Каланчацькому районі, і на Арабатській стрілці в Генічеському.

Крім розкриття злочинів, поліція також проводить профілактичні роботи для запобігання правопорушенням та попередження кримінальних подій.

Зокрема, як розповів начальник тимчасової поліцейської станції в смт. Лазурне Артур Ярмоленко, під час розпалу цьогорічного курортного сезону до них частіше звертаються вже не відпочивальники, а місцеві жителі – через побутові конфлікти. Також поліцейським допомагають співробітники охоронних фірм (у селі немає ні інспектора сільради з охорони правопорядку, ні громадського формування). Якщо для розкриття злочину потрібна допомога службової собаки, то це теж передбачено: у Скадовську є кінолог, який за 20-25 хвилин доїжджає до Лазурного. Але залучають кінолога з собакою дуже рідко, тільки у випадках тяжких злочинів і в цьому, на щастя, поки потреби не було.

Перша постійна поліцейська станція півдня країни



Зеленопідська ОТГ,
Херсонська область

Першу постійну
поліцейську станцію
на півдні України
відкрито саме
на Херсонщині у
квітні 2018 року
в Зеленопідській
об'єднаній
територіальній
громаді Каховського
району.

Зеленопідська об'єднана територіальна громада першою в області не тільки схвалила ініціативу керівництва районного відділення поліції, а й одразу відгукнулася – виділили приміщення, відремонтували, забезпечили меблями та Інтернетом.

У приміщенні передбачено окремі кабінети для дільничного, для його добровільних помічників та членів місцевого громадського формування, для співробітників ювенальної превенції, для наряду групи реагування патрульної поліції (ГРПП).

З самого початку передбачалося, що співробітники ювенальної та кримінальної поліції приїжджатимуть із райцентру і прийматимуть місцевих громадян щонайменше раз на тиждень, адже район великий і завдань багато. Однак дільничний, його добровільні помічники і члени ГРПП мають тут працювати постійно.

Проте на час відкриття станції «у постійній наявності» був тільки



Відкриття поліцейської станції в Зеленопідській об'єднаній територіальній громаді Каховського району.

один дільничний. Своєї ГРПП в Зеленому Поді й досі немає, це поки що тільки мрія голови громади разом із керівником районної поліції. У Каховському районі є тільки два автомобілі для ГРПП, тому говорити про їх постійні візити в села громади зарано. Але, як каже начальник Каховського відділення поліції Андрій Третяк, наряди ГРПП тепер все одно відвідують Зелений Під частіше, адже на базі станції для них буде своєрідна «точка відстою»: є де зупинитися, є де перевірити відомості, написати рапорти.

Крім того, на час відкриття постійної поліцейської станції в ОТГ не було жодного громадського формування, отже, не могло бути й офіційних добровільних помічників дільничного офіцера (адже зараз законодавством не передбачено залучення до охорони правопорядку інших цивільних осіб, крім членів громадських формувань).

Але у громаді було та залишається великим бажання захистити свою безпеку. До складу Зеленопідської ОТГ входить дев'ять сіл: Зелений Під, Калинівка, Петропавлівка, Подівка, Просторе, Зелена Рубанівка, Архангельська Слобода, Дмитрівка, Діброва. Офіційно тут 3 554 мешканці. При цьому 1055 із них – діти, 847 – люди похилого віку, тобто «за 60». Та майже з півсотні селян уже давно поїхали на заробітки і поки не повернулися. Тобто, «реальних» активних, працездатних до-

рослих жителів ще менше. Проте криміногенна ситуація неспокійна.

- Знаєте, п'ять років тому на території нашого села вбили лікаря, і цей злочин не розкритий, – каже голова Зеленопідської громади Галина Лобунько. – Це всіх турбує. Ми відчуваємо, що теж у цьому винні й хочемо, щоб таке не повторювалося.

Торік, крім крадіжок, був ще й розбійний напад. Начальник Каховського відділення поліції Андрій Третяк розповів, що тоді весною в Зеленій Рубанівці вночі напали на підприємця, зв'язали, забрали гроші. Цей розбійний напад розкрито, але декілька крадіжок – ще ні. Крадуть усе, що «погано лежить»: на дворі, на вулиці, в осіб похилого віку – продукти харчування, одяг, свійську птицю. І щоразу, коли щось трапляється, співробітникам поліції доводиться «мотатися» з Каховки в громаду і назад.

З відкриттям поліцейської станції працювати стало набагато зручніше. Там можна скористатися спеціальними інформаційними базами, зокрема, «АРМОР» (це інформаційно-пошукова система МВС – Автоматизоване Робоче Місце Оперативника), іншими спеціальними базами. Тут можна зупинитися і опитати людей у зручному приміщенні, оформити необхідні документи.

Поки в ОТГ не було громадського формування та офіційного помічника дільничного, до спільних заходів правоохоронці залучали членів місцевої пожежної команди, адже закон про охорону громадського порядку передбачає участь і МНС.

Відкриття постійної поліцейської станції також підштовхнуло і цивільних місцевих до спільної участі в охороні правопорядку. Зараз у громаді вже створюється та проходить останні етапи реєстрації своє громадське формування. Та незважаючи на те, що юридично громадського формування ще немає, люди вже активно співпрацюють з правоохоронцями. Зокрема, наприкінці вересня в одному з сіл громади трапилася надзвичайна ситуація – виявили спалах африканської чуми свиней. Вимоги Інструкції з профілактики та боротьби з АЧС вимушено дуже жорсткі: крім зони захисту (радіус 3 км), де рахують, вилучають, вбивають та спалюють усіх свиней, встановлюється зона нагляду у радіусі 10 км, де розташовують блокпости, на яких перевіряють та дезінфікують кожну автівку, щоб хвороба не розповсюджувалася. Отже, мешканці громади, члени майбутнього місцевого громадського формування вже постійно чергують на всіх місцевих дорогах навколо джерела АЧС разом із правоохоронцями, надзвичайниками, фахівцями Держпродспоживслужби і разом з ними, на всій цій території, проводять роз'яснювальну роботу з населенням.

Перша поліцейська станція на Полтавщині



Ланнівська ОТГ,
Полтавська область

У червні 2018 року у Полтавській області відкрили першу в регіоні поліцейську станцію.



«Усе стало набагато мобільніше. Тепер люди можуть на місці написати заяву. Телефони дільничних є скрізь, вони оперативно виїжджають на виклики у будь-який час доби».

Костянтин Удовиченко, голова Ланнівської громади.

З'явилася станція у селі Ланна, що є центром Ланнівської громади (Карлівський район). У капітально відремонтованому приміщенні поліцейської станції є кабінет дільничного, службове

місце громадського представника, кабінет групи швидкого реагування, «зелена кімната», де можуть гратися діти відвідувачів, та кімната відпочинку.

– На поліцейській станції цілодобово працюватиме дільничний офіцер поліції. У нього робочий день починатиметься з поліцейської станції. Тобто, він не йтиме у райвідділ, як це раніше було. Ми, звичайно, зі свого боку будемо контролювати його роботу, – зазначила на відкритті нового закладу начальниця відділу дільничних офіцерів поліції Жанна Ахіджанян.

На станції спочатку працював один дільничний Євгеній Швець (на фото ліворуч), пізніше до нього приєднався ще один – Володимир Хлівний(на фото праворуч).

– Поліцейська станція обслуговуватиме шість населених пунктів. Це понад 4,5 тисячі населення. Тому до мене приєднався ще один дільничний. Основна наша задача – профілактика правопорушень у селах, що входять до громади, також виїжджаємо на виклики, – розповідає дільничний офіцер поліції Євгеній Швець.

На новій поліцейській станції є монітор, на який виводиться відео з 16-ти камер відеоспостереження, встановлених на перехрестях та у місцях інтенсивного дорожнього руху. За словами Євгенія Швеця, у громаді планують встановити ще до 50 відеокamer.

Дільничні тісно співпрацюють із місцевим громадським формуванням з охорони порядку. Ходять разом у рейди, реагують на повідомлення членів ГФ.

– Телефонують іноді, повідомляють про правопорушення: діти п'ють пиво чи ще щось, то ми виїжджаємо і складаємо протоколи, – розповідає поліцейський.

Для того, аби люди знали, до кого звертатися, дільничні обходять домоволодіння, знайомляться з жителями та роздають свої візитки з номерами мобільних телефонів.

– Запитуємо, які у людей проблеми, які сусіди, чи не займаються чимось протизаконним. Найчастіше люди звертаються щодо тілесних ушкоджень. Хтось перепив, горілку чи жінку не поділили, побилися.

Живуть обидва дільничних недалеко від самої станції у будинку, який їм виділили. Як розповідає голова ОТГ Костянтин Удовиченко, зазвичай молодих спеціалістів, які приїжджають до їхньої громади на роботу, забезпечують житлом місцеві агропромислові підприємства. До речі, на створення поліцейської станції основну частину коштів також виділили аграрії.

– Гроші виділялися і з місцевого та обласного бюджету – на придбання техніки, деяких меблів. Але лівову частку коштів надали місцеві підприємства агропромислової групи. Поліція подарувалаавтомобіль, – говорить Костянтин Удовиченко.



Дільничні Ланнівської ОТГ.

Загалом, згідно інформації, оприлюдненої на сайті Національної поліції, в Україні працюють 17 поліцейських станцій (з них – 4 тимчасові):

На Херсонщині – 6 (2 постійних: у Зеленопідській та Роздольненській ОТГ, та 4 тимчасові: смт. Лазурне, с. Залізний Порт, с. Хорли, с. Генгірка);

На Полтавщині – 3 (Ланнівська, Бутенківська та Опішнянська ОТГ);

На Харківщині – 1 (село Безлюдівка).

У Безлюдівці людям спокійно



**Село Безлюдівка,
Харківська область**

Поліцейська станція
в Безлюдівці
відкрилася 12 червня
2018 року і стала
першою в Харківській
області.

На ній працюють 3 дільничних офіцери поліції. Вони обслуговують чималу територію Харківського району – 11 населених пунктів, які входять до складу Безлюдівської, Васищевської та Хорошевської селищних рад, а також до Лізогубівської сільської ради. На даній території проживає майже 24 тисячі громадян та розташований Безлюдівський кар'єр – улюблене місце відпочинку мешканців Харкова та області, до якого в літній період приїжджає чимало людей, повідомляє ГУНП в Харківській області.

Як зазначив начальник Управління превентивної діяльності ГУНП в Харківській області Сергій Бірбасов, завдяки взаємодії з органами місцевого самоврядування, з громадою, запрацювала поліцейська станція, де громадяни можуть отримати кваліфіковану допомогу та відповіді на питання, які їх турбують. Станція завжди відкрита для спілкування, консультацій та правової допомоги, що сприятиме налагодженню взаємовідносин між суспільством і поліцейськими та формуванню довірливих відносин. Тому найближчим часом планується відкриття поліцейських станцій і в інших районах Харківської області.

– У нас дуже хороші й відповідальні дільничні офіцери. І в подальшому ми будемо працювати в тісному зв'язку, тому що нам необхідно наводити правопорядок та забезпечити безпеку громадян», – наголосив голова Безлюдівської селищної ради Микола Кузьмінов.



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота поліцейських станцій регламентується наступними документами:

- рішення органів національної поліції про створення
- визначення місця локалізації станції
- погодження з ОМС місця розташування приміщення станції в населеному пункті
- закріплення робочих місць поліцейських на «станції»
- фіксація повноважень поліцейських
- здійснення діяльності на місцях



ПОРАДИ

На етапі переговорів поліції та місцевої влади варто завчасно домовлятися про спільну участь громади та поліції у створенні поліцейської станції: як правило, громада надає приміщення для станції, проводить його ремонт, виділяє меблі, оргтехніку, пальне для поліцейських, поліція забезпечує правоохоронців на місцях: надають спецзасоби, зброю, автомобіль.

Перші поліцейські станції з'явилися в Україні у 2016 році як результат спільних ініціатив поліцейських та представників органів місцевого самоврядування.

Головна мета створення поліцейських станцій – максимально наблизити поліцейських до віддаленої сільської місцевості.

Основна нормативна база:

- Закон України «Про національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580.
- Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 28.07.2017 № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції»

Згідно вказаного наказу поліцейська станція – службове приміщення, що надається дільничному офіцерові поліції для виконання покладених на нього завдань із забезпечення правопорядку в межах поліцейської дільниці.

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про Національну поліцію» діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб. З метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад.

Вимоги до діяльності поліцейських станцій:

- комплексне обслуговування територій
- тісна взаємодія з органами місцевого самоврядування
- наявність окремо відведеного приміщення, де знаходиться кабінет дільничного офіцера поліції
- наявність робочого місця групи реагування патрульної поліції
- обладнане і робоче місце інспектора з ювенальної превенції

Також там може розміщуватись представник громадського формування, комунальних служб з охорони правопорядку, якщо такі створені, або ж інспектора з правопорядку чи шерифа.

Головною метою роботи поліцейських на поліцейських станціях є профілактика правопорушень у громадах.

Основні завдання:

- тісна взаємодія з населенням
- ужиття заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю громадян
- надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги постраждалим особам
- запобігання вчиненню насильства в сім'ї та його припинення
- прийом населення у приміщенні поліцейської станції

Важливо, що роботу з громадянами поліцейські ведуть не в дільниці, що значно спрощує доступ мешканців до сервісних послуг поліції, і це відбувається цілодобово.

Загальний механізм при створенні поліцейської станції наступний: поліція готує кадри, громади – приміщення. Громада повинна забезпечити дільничного матеріально-технічною базою, авто, паливом, встановити відеоспостереження в населених пунктах тощо. Для цього органи місцевого самоврядування приймають відповідні місцеві програми.

У різних громадах це різні за назвою, заходами та змістом допомоги програми: комплексні та цільові програми допомоги поліції у забезпеченні охорони громадського порядку і безпеки громадян, сприяння діяльності правоохоронних органів на території відповідної громади тощо. У програмах здебільшого закладають кошти для поліції на ремонт та обслуговування рухомого складу (ут.ч. запчастини до автомобілів), паливно – мастильні матеріали, оргтехніку та канцелярські засоби, спецзасоби.



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Ланнівської ОТГ

6.1 Договір оренди приміщення для поліцейської станції.

ДОГОВІР № 129
оренди нежитлового приміщення

с. Куми "02" 02 2018 р.

Орендодавець : ТОВ "Ланнівська МТС", в особі генерального директора Тимохи Олександра Федоровича, що діє на підставі Статуту, з одного боку, та **Орендар:** Головне управління поліції в Полтавській області, в особі заступника начальника Захарченка Дениса Анатолійовича, який діє на підставі довіреності від 22.09.2017 № 3710/115/01/26-2017, з другого боку, уклали цей Договір оренди частини нежитлового приміщення (надалі іменується « Договір») про таке :

1.ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. Орендодавець передає, а Орендар приймає у строкове платне користування наступну частину нежитлового приміщення (надалі іменується "приміщення, що орендується"):

1.1.1. Приміщення, що орендується буде використано: під поліцейську станцію для виконання Орендарем завдань, визначених Законом України «Про Національну поліцію».

1.1.2. Адреса: с. Ланна, вул. Паркова, буд. 1. Карлівського р-ну Полтавської області.

1.1.3. Загальна площа : 52,7 м².

1.1.4. Стан приміщення, що орендується, на момент передачі в орендне користування придатне до експлуатації.

1.2. Приміщення, що орендується передається за актом приймання-передачі.

1.3. Відповідно до п.3 ст.631 Цивільного Кодексу України умови вказаного Договору поширюються на правовідносини, що виникли між сторонами з 12.06.2018.

2. ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

2. Орендар зобов'язується :

2.1. Використовувати приміщення, що орендується за його цільовим призначенням (п. 1.1.1.) та умов договору. Якщо орендар використовує приміщення, що орендується не за його цільовим призначенням або з порушенням умов договору , орендодавець має право вимагати розірвання договору та відшкодування збитків.

2.2. Утримувати приміщення, що орендується, в порядку, визначеному чинними санітарними та протипожежними нормами, правилами та вимогами.

2.3. Проводити за власний рахунок необхідний поточний ремонт приміщення, що орендується.

2.4. Повідомляти Орендодавця не пізніше ніж за 10 днів про звільнення приміщення, що орендується, й здати його за актом прийому – передачі у справному стані.

2.5. Орендар має права здавати в суборенду приміщення, що орендується .

2.6. Свочасно вносити орендну плату згідно розділу 4 цього договору.

2.7. Нести витрати по утриманню орендованого приміщення.

2.8. При припиненні дії цього договору у 7-ми денний термін повернути приміщення у тому ж стані, в якому воно було прийняте з урахуванням нормального зносу.

2.9. Свочасно проводити оплату комунальних послуг (за користування електроенергією) по виставлених рахунках Орендодавця на протязі 5 – ти календарних днів з моменту отримання рахунку на розрахунковий рахунок Орендодавця, а також здійснювати оплату послуг доступу до Інтернет шляхом укладення окремого договору з відповідним провайдером.

2.10. У разі пошкодження орендованого приміщення в період оренди яке сталося з вини Орендаря, останній зобов'язується повністю відновити пошкодження за власний

рахунок. У разі неможливості усунення пошкодження Орендодавець має право вимагати відшкодування завданих йому збитків.

2.11. Орендар несе повну матеріальну відповідальність за стан приміщення, що орендується.

2.12. Утримувати в належному санітарному стані територію, що прилягає до приміщення, що орендується.

3. ПОРЯДОК ПЕРЕДАЧІ ПРИМІЩЕННЯ, ЩО ОРЕНДУЄТЬСЯ

3.1. Приймання – передача приміщення, що орендується здійснювати двосторонньою комісією, яка складається з представників Сторін.

3.2. При передачі приміщення, що орендується оформлюється акт приймання-передачі, який підписується членами двосторонньої комісії.

3.3. Передача майна в оренду не спричиняє виникнення в Орендаря права власності на нього, а також зняття його з балансу Орендодавця.

4. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

4.1. За користування приміщенням, що орендується, Орендар виплачує Орендодавцеві орендну плату в розмірі: 1 гривня (одна гривня 00 коп.) за один рік оренди, яка вноситься не пізніше 10 – го числа місяця наступного за звітним на розрахунковий рахунок Орендодавця.

4.2. У разі прострочення сплати орендної плати Орендодавець вправі нарахувати пеню у розмірі подвійної облікової ставки НБУ від суми заборгованості за кожен день прострочення оплати.

4.3. Розмір орендної плати може переглядатися сторонами за їх ініціативою на протязі року.

5. ПОРЯДОК ПОВЕРНЕННЯ ОБ'ЄКТА, ЩО ОРЕНДУЄТЬСЯ

5.1. Повернення Орендодавцю приміщення, що орендується, здійснюється двосторонньою комісією, яка складається із уповноважених на те представників Сторін.

5.2. Сторони повинні призначити своїх представників у двосторонню комісію та приступити до передавання приміщення, що орендується, протягом семи днів з моменту закінчення строку оренди.

5.3. Протягом строку, визначеного у п. 5.2. цього Договору, Орендар зобов'язаний виїхати з приміщення, що орендується, та підготувати його до передавання Орендодавцю.

5.4. При передаванні об'єкта, що орендується, складається акт приймання-передачі, який підписується членами двосторонньої комісії.

5.5. Приміщення, що орендується, повинно бути передане Орендодавцю у тому ж стані, в якому воно було передане в орендне користування з урахуванням нормального природного зносу.

5.6. Якщо Орендар не виконує обов'язку щодо повернення приміщення, що орендується, Орендодавець має право вимагати від наймача сплати неустойки у розмірі подвійної плати за користування річчю за час прострочення.

6. РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ.

6.1. Дострокове розірвання цього Договору можливе лише у таких випадках:

6.1.1. За згодою сторін.

6.1.2. Розірвання договору з ініціативи Орендодавця:

а) Орендар користується приміщенням, що орендується з порушенням умов договору та його цільового призначення;

б) руйнування Орендарем приміщення, що орендується, або доведення його до стану, не придатного до експлуатації;

в) порушення Орендарем своїх обов'язків за Договором;

- г) систематичної несплати Орендарем орендної плати;
д) недосягнення згоди між сторонами з приводу зміни розміру орендної плати.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

7.1. Спори між сторонами які пов'язані з Договором або виникають у процесі його виконання вирішуються шляхом переговорів. При недосягненні згоди сторонами спір передається на вирішення Господарського суду в порядку, передбаченому діючим законодавством України.

8. СТРОК ДІЇ ДОГОВОРУ ТА ІНШІ УМОВИ

8.1. Строк оренди майна – з 12.06.2018 року по 12.06.2019 року включно.

8.1. Цей Договір набуває чинності з моменту його підписання і діє до моменту його розірвання, яке оформлюється окремою додатковою угодою.

8.2. Зміни в цей Договір можуть бути внесені за взаємною згодою Сторін, що оформляється додатковою угодою до цього Договору.

8.3. Зміни та доповнення, додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємною частиною і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі та підписані уповноваженими на те представниками Сторін.

8.4. Підставою для продовження відносин оренди є його мовчазна згода Орендодавця, яка виражається у відсутності заперечень та вимог до Орендаря повернути орендоване майно протягом одного місяця після закінчення строку Договору оренди. Якщо протягом цього строку Орендодавець заявить про своє бажання припинити відносини оренди, Орендар зобов'язаний буде повернути йому приміщення у строки та в порядку, передбаченому договором.

8.4. Усі правовідносини, що виникають у зв'язку з виконанням умов цього Договору і не врегульовані ним, регламентуються нормами чинного в Україні законодавства.

8.5. Цей Договір складений українською мовою, на трьох сторінках у двох примірниках, кожний з яких має однакову юридичну силу.

9. МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ ТА РЕКВІЗИТИ СТОРІН

Орендодавець:

Орендар:

ТОВ "Ланнівська МТС"

с. Куми, вул. Горького, 1А,
Карлівського р-н., Полтавської області
р/р 26005413623 в АТ «Райффайзен банк
Аваль»

МФО 380805 код ЄДРПОУ 32886235

ІПН 328862316120

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

Тел. 0953007249

О.Ф. Тимоха



Головне управління

Національної поліції в Полтавській обла

Адреса: м. Полтава вул. Пушкіна, 83

Р/р 35213071092638

МФО 820172 код 40108630

ГУДКС

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області

Головне управління національної поліції в Полтавській області



МП

В.В. Реченко

A large red shield icon with a white border, centered on the page.

Розділ 7.

Центр безпеки
для громад

«Глибинка» розраховує на Центри безпеки

Кожна громада має робити усе, на що спроможна, щоб жителі мали швидку і професійну допомогу в різних екстрених випадках.

Саме такі функції об'єднує Центр безпеки. У ньому має бути розміщено пожежне депо, кабінет дільничного офіцера поліції та за необхідності фельдшерсько-акушерські пункти. Та такі Центри можуть собі дозволити громади з досить великим бюджетом. Адже доведеться утримувати приміщення, техніку, купувати бензин для машини, та платити зарплату робітникам. Створення Центрів фінансується за рахунок обласного бюджету та бюджетів об'єднаних громад, але утримувати його та забезпечувати має сама громада.

Корисним такий вид безпеки буде у зовсім віддалених громадах, куди дійсно не доїде ні швидка, ні пожежна машина. Центри безпеки вже працюють в ОТГ на Донеччині, Дніпропетровщині та Полтавщині.

«Шерифи», «нічний патруль» та центр безпеки: як Бутенківська громада захищається від зlodіїв



Бутенківська ОТГ,
Полтавська область

У Бутенківській
громаді Кобеляцького
району, що на
Полтавщині,
серйозно взяли за
правопорушників та
зlodіїв.



*«Результат у нас конкретний –
групу зlodіїв затримали, які чини-
ли озброєний опір. По людях стрі-
ляли. Слава Богу, що не вбили».*

Микола Скрильник, голова
Бутенківської громади.



Роман Дорошенко, голова громадського формування з охорони громадського порядку Бутенківської сільради, інспектор з охорони громадського порядку.

ОТГ утворилася у результаті об'єднання двох сільських рад наприкінці 2017 року. Усього в її складі зараз 12 сіл. Населення – біля 4200 жителів.

Через часті крадіжки люди застосували майже всі форми організації безпеки, які виявила наша команда за час реалізації проекту «Шерифи для нових громад». Спочатку Бутенківська сільрада взяла на роботу двох інспекторів з охорони громадського порядку – керівника громадського формування Романа Дорошенка та його помічника Василя Демченка. Обидва – колишні співробітники правоохоронних органів, знаються на законодавстві. Серед місцевого населення користуються авторитетом.



Василь Демченко, помічник голови ГФ, інспектор з охорони громадського порядку.

Потім в ОТГ створили «нічний патруль» із членів громадського формування, склали графік і по троє виходили чергувати.

У березні 2018 року крадії зовсім знахабніли – майже щоночі обкрадали обійстя селян. Тому патрулювати виходили не лише ті, хто за графіком, а й інші жителі – охороняли виїзди з села, обходили вулиці. Усі були в курсі: побачиш незнайомців – телефонуй голові ОТГ, «шерифам» або одразу на «102». Поінформованість та пильність людей мала результат. У Вербну неділю з 30 березня на 1 квітня жителі села застали на гарячому нічних крадіїв та влаштували погоню. Затримали підозрюваних разом із поліцією на межі з сусіднім районом.

Микола Козар та Олександр Омельченко (на фото), жителі Бутенок, які застали крадіїв на гарячому, покликали на допомогу та влаштували разом з іншими мешканцями погоню за правопорушниками.

– На узбіччі лежали накрадені речі: бензопили, скати, мотокоси, – згадує Олександр. – Я увімкнув світло на мотоциклі. Біля забору стояло троє. Двоє почали тікати. А один відійшов убік і навів на нас щось схоже на вогнепальну зброю. Я вимкнув світло і від'їхав. А Микола почав кричати: «Стояти! Що ви робите!» «Люди, виходьте!»

Як повідомив начальник Кобеляцького відділу поліції, Володимир Федан, досудовим розслідуванням займався слідче управління Головного управління Національної поліції у Полтавській області.

З 1 серпня почався суд над двома підозрюваними. Третій, перебуваючи під заставою, зник та потрапив до розшукової бази МВС.

21 червня 2018 року в Бутенках відкрили Центр безпеки. Тут знаходиться пожежна частина, комунальна служба та поліцейська станція, де дільничний вестиме прийом.

– Ми взяли в оренду колишнє приміщення Кобеляцької роти ДПС ДАІ. На його базі відкрили пожежну частину. Наші два інспектори знаходитимуться там однозначно. Є там кабінет дільничного з комп'ютером та інтернетом, щоб у нього був доступ до всеукраїнської бази, – поділився з нами голова ОТГ Микола Скрильник.

Перший заступник голови громади Ігор Федь говорить, що дільничний у них з відкриттям поліцейської станції не змінився. Просто йому полегшили роботу. Живе поліцейський у райцентрі – за 15 кілометрів від Бутенок.

У 2019 році в громаді планують створити комунальне підприємство з охорони «Бутенківська варта». Адже люди з «нічного патруля» купують пальне за свої гроші, об'їжджають села на власних авто. На КП з охорони збираються працевлаштувати дев'ять людей.

– Даром же ніхто не їздитиме. Ну місяць, два, три. У кожного є сім'я і необхідно хліб за щось купувати. Та й статус повинні мати ці люди. Щоб щось вимагати, треба платити їм хоча б на рівні сержанта поліції, – зазначає голова ОТГ.

Завершити процес «захисту», щойно дозволять фінанси, бутенків-



Микола Козар та Олександр Омельченко.

ці мають встановленням відеокамер на перехрестях, в'їздах, виїздах, яких у селі безліч. Так у громаді відточують взаємодію населення, «шерифів» та поліції, аби створити ідеальну схему співпраці та звести злочини та правопорушення нанівець.

За словами начальника Кобеляцького відділу поліції, у районі є дві громади, ГФ з охорони порядку яких тісно співпрацюють з поліцією. Це Бутенківська ОТГ та селище Білики.



КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Робота центрів безпеки регламентується наступними документами:

- рішення про створення
- громадські обговорення створення центрів
- адміністративні процедури погоджень створення (ДСНС, Нац. поліція, Служба екстреної медичної допомоги, центри первинної медичної (медико-санітарної) допомоги)
- видатки з бюджету (бюджетів) на облаштування чи будівництво центру
- виділення приміщення, земельної ділянки (за потреби)
- формування штату, придбання техніки, устаткування
- діяльність та взаємодія поліцейських, рятувальників, медиків, громадян



ПОРАДИ

Центри безпеки в основному забезпечують надання сервісних послуг поліцейськими та працівниками служби надзвичайних ситуацій чи рятувальниками. Бажаним є утворення центрів безпеки за принципом комплексності у наданні безпекових послуг і залучати ресурси для створення в складі центру підрозділу надання домедичної допомоги (фельдшерсько-акушерський пункт тощо)

Об'єднані громади розвиваються, і серед головних завдань децентралізації є наближення якісних послуг до людей, у тому числі й у сфері безпеки життєдіяльності. Це цілий комплекс послуг, які пов'язані тісною взаємодією громад із службами ДСНС та Національної поліції.

Безпекові центри, або ж центри безпеки громадян чи ситуативні безпекові центри – це єдине комплексне безпекове організаційне утворення, засноване на засадах партнерства та взаємодії аварійно-рятувальних, правоохоронних та медико-санітарних служб громади.

Це сервісні безпекові послуги, які вирішують для громади цілий

комплекс важливих безпекових завдань, і це не лише реагування на надзвичайні ситуації, а й охорона та підтримка громадського порядку силами відповідних служб Національної поліції та доєднання до роботи Центру медичної служби, а саме центрів первинної медико-санітарної допомоги.

За загальним підходом, у Центрі має бути розміщено пожежне депо, кабінет дільничного офіцера поліції, за необхідності фельдшерсько-акушерські пункти.

Головний принцип діяльності Центру – оперативне інформування населення про події надзвичайного характеру через чергового диспетчера, який у свою чергу направляє відповідні повідомлення для належного реагування зацікавлених служб.

У Центрі одночасно працюють підрозділи поліції, пожежно-рятувальна служба та медики, які обслуговують, як правило, дві і більше громад.

Законодавча основа діяльності:

Керуючись ст. 25, 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи нагальну потребу в першочерговому забезпеченні безпеки життя, здоров'я громадян та захисту їх приватної власності, а також вчасного реагування на відповідні потреби підприємств, установ, організацій комунальної власності, суб'єктів промисловості та сільського господарства, які розташовані та працюють на території громади, сесія відповідної ради може прийняти рішення про створення Центру безпеки для громадян на відповідній території.

Громада має визначити місце розташування такого центру, його структуру.

Центри безпеки можуть утворюватися на базі комунальних установ – місцевих пожежних частин, або ж бути побудованими «з нуля».

В окремих випадках орган місцевого самоврядування забезпечує Центр приміщенням, виділяє кошти на його ремонт та облаштування, укомплектовує професійним особовим складом, закладає кошти у відповідні бюджети на його утримання.

Підрозділи Центрів мають бути укомплектовані спеціальним обладнанням та технікою (пожежні автомобілі, рятувальні засоби, спецтехніка), навченими спеціалістами та фахівцями. У деяких громадах у Центрах розміщують і поліцейські станції.

На базі центру може бути створена команда добровольців-пожежних, які разом із професійними пожежними виїжджатимуть на виклики.

Відкриття центрів безпеки громадян – це продукт спільних зусиль органів влади на місцях, областей та районів, а також Державної служби з надзвичайних ситуацій, підрозділів цивільного захисту, обласних державних адміністрацій, Національної поліції. Це результат успішного міжмуніципального співробітництва, залучення донорських коштів та спонсорської допомоги.



ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Бутенківської ОТГ

- 7.1 Статут громадського формування
з охорони правопорядку та державного кордону
«Бутенківська варта»..... 139
- 7.2 Програма охорони громадського правопорядку
Бутенківської сільської об'єднаної територіальної
громади на 2018 рік..... 152

7.1 Статут громадського формування з охорони правопорядку та державного кордону «Бутенківська варта».

«ПОГОДЖЕНО»:

Начальник Кобеляцького ВП ГУНП
в Полтавській області

_____ В.І.Федан

«ЗАТВЕРДЖЕНО»:

Загальні збори членів
громадського формування
з охорони громадського порядку
та державного кордону «» на
території Бутенківської сільської
ради

Протокол №__ від «_» _____ 2018

«ПОГОДЖЕНО»:

Виконавчий комітет
Бутенківської сільської ради
Рішення від _____
№ _____

СТАТУТ
громадського формування
з охорони громадського порядку
і державного кордону
«Бутенківська варта»
КОД ЄДРПОУ 42415556

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

с. Бутенки
2018р.

1. Загальні питання

1.1. Громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону «Бутенківська варта» (далі - формування) створене відповідно до Закону України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону".

1.2. Формування створене як громадське об'єднання на добровільних засадах з метою сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні кримінальних і адміністративних правопорушень, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних ситуацій.

Громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону «Бутенківська варта» є неприбутковою організацією, не займається підприємницькою або іншою діяльністю з метою одержання прибутку.

1.3. Правовою основою діяльності формування є Конституція України, Закон України "Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону", інші закони України, акти Президента України і Кабінету Міністрів України, рішення місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування з питань охорони громадського порядку і державного кордону, боротьби з кримінальними та адміністративними правопорушеннями, а також статут формування.

1.4. Формування є юридичною особою з моменту його реєстрації, має рахунки в установах банків, печатку із власним найменуванням, штамп та інші необхідні реквізити.

1.5. Формування відповідає за своїми зобов'язаннями усім належним йому майном, від свого імені набуває майнові і немайнові права та обов'язки, може виступати позивачем та відповідачем у суді, арбітражному та третейському судах.

1.6. Назва формування:

Повна назва: Громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону «Бутенківська варта».

Скорочена назва: ГФОГПДК «Бутенківська варта».

1.7. Юридична адреса формування: 39213, Україна, Полтавська область, Кобеляцький район, с.Бутенки, вулиця Полтавська, 48.

2. Основні завдання формування

2.1. Основними завданнями формування є:

2.1.1. у сфері охорони громадського порядку:

надання допомоги органам Національної поліції у забезпеченні громадського порядку і громадської безпеки, запобіганні кримінальним і адміністративним правопорушенням;

інформування органів Національної поліції про вчинені або ті, що готуються, кримінальні правопорушення, місця зосередження злочинних угруповань

сприяння органам Національної поліції у виявленні кримінальних правопорушень, розшуку осіб, які їх вчинили, захисті інтересів держави, підприємств, установ, організацій, громадян від злочинних посягань; участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху та протидії правопорушенням серед дітей;

2.1.2. у сфері охорони державного кордону:

надання допомоги підрозділам Державної прикордонної служби у виявленні та затриманні осіб, які порушили або намагаються порушити державний кордон чи вчиняють інші протиправні дії на державному кордоні;

сприяння військовослужбовцям Державної прикордонної служби в охороні державного кордону, виключної (морської) економічної зони України, а також здійснення контролю за дотриманням режиму державного кордону, прикордонного режиму і режиму в пунктах пропуску через державний кордон, забезпечення разом з ними пропуску громадян до місць відпочинку і роботи; надання допомоги підрозділам Державної прикордонної служби у виявленні умов та причин, які можуть призвести до злочинної діяльності на державному кордоні, і вжиття заходів для їх усунення;

участь у спостереженні за місцями роботи і відпочинку поблизу державного кордону та за прикордонними інженерними спорудами;

участь у заходах Державної прикордонної служби з профілактики порушень або спроб порушення державного кордону і режиму в пунктах пропуску через державний кордон, незаконного переміщення через державний кордон вантажів, предметів, матеріалів та іншого майна;

2.1.3. у разі виникнення надзвичайних ситуацій:

надання невідкладної допомоги особам, які потерпіли від нещасних випадків чи правопорушень;

участь у рятуванні людей і майна, підтриманні громадського порядку.

3. Права формування

3.1. Для виконання своїх завдань формування та його члени мають право:

1) брати участь у забезпеченні охорони громадського порядку і державного кордону разом з поліцейськими, військовослужбовцями Державної прикордонної служби, а в сільській місцевості - самостійно шляхом виконання конкретних доручень керівника відповідного органу Національної поліції чи підрозділу Державної прикордонної служби;

2) вживати разом з поліцейськими заходів до припинення кримінальних і адміністративних правопорушень;

3) представляти і захищати інтереси своїх членів у державних органах та на підприємствах, в установах, організаціях, навчальних закладах;

4) взаємодіяти з іншими органами громадської самодіяльності, що беруть участь у заходах, спрямованих на:

проведення індивідуально-профілактичної роботи з особами, схильними до вчинення кримінальних і адміністративних правопорушень;

надання допомоги у запобіганні та припиненні кримінальних правопорушень у сфері економіки, податкового законодавства, а також пияцтвом, наркоманією, порушеннями правил торгівлі та упорядкування території міст, інших населених пунктів;

охорону природи і пам'яток історії та культури;

забезпечення безпеки дорожнього руху;

5) вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності пропозиції щодо запобігання кримінальним і адміністративним правопорушенням, виникненню причин та умов, що сприяють їх вчиненню;

6) підтримувати зв'язки з відповідними громадськими організаціями інших країн з метою обміну досвідом роботи.

3.2. Формування провадить свою діяльність під контролем органів Національної поліції, підрозділів Державної прикордонної служби шляхом:

1) спільного з поліцейськими, прикордонниками патрулювання і виставлення постів на вулицях, майданах, залізничних вокзалах, в аеропортах, морських і річкових портах, у місцях компактного проживання громадян, розташування підприємств, установ, організацій, навчальних закладів, а також у місцях можливої появи порушників державного кордону в межах району, що контролюється

Державною прикордонною службою, прикордонної смуги; участі в забезпеченні охорони громадського порядку під час проведення масових заходів, погоджених у випадках, передбачених законом, з виконавчими органами місцевих рад;

2) проведення, разом з прикордонниками огляду на маршрутах можливого руху порушників державного кордону, місць їх укриття, транспортних засобів, суміжної з державним кордоном місцевості з метою встановлення причин та умов перебування невідомих осіб;

3) взяття участі у здійсненні заходів правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з окремими видами правопорушень.

4. Структура формування і територія, в межах якої провадиться його діяльність

4.1. У формуванні можуть бути створені такі структурні підрозділи, як загони, штаби тощо.

4.2. Формування діє в межах території Бутенківської сільської ради.

5. Створення та діяльність керівних і виконавчих органів формування, їх повноваження

5.1. Вищим керівним органом формування є загальні збори членів формування (далі - загальні збори).

5.2. Загальні збори скликаються не рідше одного разу на рік.

5.3. Позачергові загальні збори можуть бути скликані на вимогу виконавчого органу, або не менше 20 відсотків загальної кількості членів формування, чи на вимогу ревізійної комісії.

5.4. Не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати проведення загальних зборів члени формування повідомляються про порядок денний, дату та місце їх проведення.

5.5. Загальні збори є правоможними, якщо на них присутні не менше 50 відсотків членів формування. У разі відсутності кворуму визначається нова дата і місце проведення загальних зборів, про що члени формування повідомляються додатково.

5.6. Рішення на загальних зборах приймаються простою більшістю голосів і оформляються протоколом, що підписується головою та секретарем загальних зборів. Протокол підлягає постійному зберіганню.

5.7. Рішення, прийняті на загальних зборах, є обов'язковими для всіх членів формування, в тому числі тих, що не голосували за прийняття цього рішення, крім рішень, що стосуються майнових прав і обов'язків членів формування, які є обов'язковими тільки для тих членів, що голосували за їх прийняття.

5.8. До виключної компетенції загальних зборів належить:

- 1) прийняття статуту формування та внесення змін до нього;
- 2) затвердження складу та обрання керівника виконавчого органу формування та його заступників;
- 3) затвердження порядку прийняття та виключення громадян за їх заявою із складу членів формування;
- 4) затвердження кошторису формування;
- 5) прийняття рішення про припинення діяльності формування;
- 6) затвердження порядку відшкодування витрат на використання приватних транспортних засобів;
- 7) затвердження річного звіту про діяльність формування та висновків ревізійної комісії;
- 8) вирішення питання щодо сплати членських внесків та їх розміру;
- 9) вирішення питання про призначення та розмір матеріального або іншого виду заохочення членів формування;
- 10) затвердження структури формування;
- 11) вирішення питання щодо відчуження основних фондів формування.

5.9. Для забезпечення поточної діяльності формування створюється виконавчий орган (штаб, координаційна рада, правління тощо), підзвітний і підконтрольний загальним зборам.

5.10 До компетенції виконавчого органу належить:

- 1) підготовка кошторису формування, річного звіту про діяльність формування;
- 2) ведення обліку посвідчень і наруканих пов'язок членів формування;
- 3) укладання договорів на користування майном фізичних і юридичних осіб, у тому числі транспортними засобами, інвентарем, засобами зв'язку тощо;
- 4) ведення документації, бухгалтерського обліку та подання звітності;
- 5) організація проведення загальних зборів.

5.11. Керівник виконавчого органу забезпечує виконання рішень загальних зборів та рішень виконавчого органу, діє без довіреності від імені формування, укладає в межах своєї компетенції угоди, розпоряджається коштами формування відповідно до затвердженого кошторису.

5.12. Засідання виконавчого органу проводяться не рідше одного разу на три місяці і скликаються його керівником. Рішення виконавчого органу приймається не менше ніж 2/3 голосів усіх його членів.

5.13. Для здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю виконавчого органу із числа членів формування обирається ревізійна комісія.

5.14. Порядок діяльності ревізійної комісії та її кількісний склад затверджуються загальними зборами.

5.15. Рішення загальних зборів щодо затвердження річного звіту про діяльність формування, його кошторису, розміру членських внесків приймаються з урахуванням висновків ревізійної комісії.

5.16. Ревізійна комісія зобов'язана вимагати позачергового скликання загальних зборів у разі виявлення зловживань, вчинених членами виконавчого органу.

6. Умови і порядок прийняття громадян до складу формування і вибуття з нього

6.1. До складу формування приймаються громадяни України, які досягли 18-річного віку, виявили бажання брати участь у зміцненні правопорядку і в охороні державного кордону та здатні за своїми діловими, моральними якостями і станом здоров'я виконувати на добровільних засадах взяті на себе зобов'язання.

6.2. Члени формування можуть брати участь у забезпеченні правопорядку та охороні державного кордону за місцем реєстрації формування після проходження відповідної правової і спеціальної підготовки в органах Національної поліції, підрозділах Державної прикордонної служби та одержання в органі місцевого самоврядування посвідчення і нарукавної пов'язки члена формування.

6.3. Не можуть бути членами формування особи, які порушують громадський порядок, особи, судимість з яких не знята або не погашена в установленому законом порядку, раніше засуджені за умисні злочини, хворі на хронічний алкоголізм або наркоманію, визнані в судовому порядку недієздатними чи обмежено дієздатними та інші особи у випадках, передбачених законами України.

6.4. Громадяни приймаються до складу формування та виключаються з нього за їх заявою у порядку, встановленому загальними зборами.

У разі вчинення членом формування діяння, несумісного з подальшим перебуванням його у складі формування, або несумлінного ставлення до виконання своїх обов'язків члена формування може бути виключено із складу формування рішенням загальних зборів за поданням виконавчого органу.

7. Статутні обов'язки та права членів формування

7.1. Члени формування зобов'язані:

1) брати активну участь в охороні громадського порядку і державного кордону, припиненні кримінальних і адміністративних правопорушень та запобіганні їм;

2) під час виконання обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону мати особисте посвідчення та наукавну пов'язку члена формування;

3) доставляти до органу Національної поліції, підрозділу Державної прикордонної служби, штабу формування або громадського пункту охорони порядку, приміщення виконавчого органу селищної, сільської ради осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, з метою його припинення (якщо вичерпано інші заходи впливу), встановлення особи порушника, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення (якщо складення протоколу є обов'язковим);

4) надавати у межах наданих їм прав допомогу народним депутатам України, представникам органів державної влади та органів місцевого самоврядування у їх законній діяльності, якщо в цьому їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників.

Члени формування, які беруть участь в охороні державного кордону, зобов'язані також знати:

місцевість, точне проходження кордонів, номери і місце розміщення прикордонних знаків на ділянці застави;

режим державного кордону і прикордонний режим, законодавство з цих питань;

зразки документів на право в'їзду і перебування громадян України та інших осіб у районах, що контролюються Державною прикордонною службою, у прикордонній смузі.

7.2. Члени формування під час виконання своїх обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону після обов'язкового пред'явлення посвідчення члена формування мають право:

1) вимагати від громадян додержання правопорядку, припинення кримінальних і адміністративних правопорушень, додержання режиму державного кордону, в тому числі на територіях, що межують з державним кордоном, де прикордонну смугу не визначено;

2) у разі виникнення підозри у вчиненні кримінальних і

адміністративних правопорушень перевіряти у громадян документи, що посвідчують їх особу;

3) разом з поліцейськими та військовослужбовцями Державної прикордонної служби затримувати і доставляти до органу Національної поліції, підрозділу Державної прикордонної служби, штабу формування або громадського пункту охорони порядку осіб, які виявили злісну непокору законним вимогам члена формування і не виконують вимог щодо припинення адміністративного правопорушення;

4) складати протоколи про адміністративні правопорушення;

5) входити до клубів, кінотеатрів, стадіонів, інших громадських місць і приміщень за згодою власника чи уповноваженого ним органу для переслідування правопорушника, який переховується, або припинення кримінальних чи адміністративних правопорушень;

6) у разі взяття участі разом з прикордонниками у пошуку порушників державного кордону за згодою громадян або власника підприємства, установи, організації чи уповноваженого ним органу та в присутності їх представників входити у будь-який час доби до житлових приміщень, на територію і в приміщення підприємств, установ, організацій та оглядати транспортні засоби;

7) у невідкладних випадках використовувати транспортні засоби, що належать підприємствам, установам, організаціям або громадянам (за їх згодою), крім транспортних засобів дипломатичних, консульських та інших представництв іноземних держав, міжнародних організацій, транспортних засобів спеціального призначення, для доставлення до лікувальних закладів осіб, що перебувають у безпорадному стані, а також осіб, які потерпіли від нещасних випадків або правопорушень і потребують термінової медичної допомоги;

8) у разі порушення водіями Правил дорожнього руху, створення реальної загрози життю або здоров'ю громадян вживати заходів до припинення цього правопорушення, здійснювати перевірку документів у водіїв на право користування та керування транспортними засобами, а також не допускати осіб, які не мають документів або перебувають у стані сп'яніння, до подальшого керування транспортними засобами;

9) під час виконання обов'язків члена формування використовувати за власним бажанням свій або інший приватний транспортний засіб за згодою власника або особи, у володінні якої він перебуває;

10) проводити серед населення роботу щодо роз'яснення законодавства про державний кордон, системи режимних заходів у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі;

11) застосовувати в установленому порядку заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони.

8. Застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів

8.1. Члени формування під час спільного з поліцейськими, прикордонниками виконання покладених на них завдань з охорони громадського порядку і державного кордону мають право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби індивідуального захисту та самооборони, заряджені речовинами слезоточивої та дратівної дії, у випадках і порядку, передбачених законом.

8.2. Про намір застосувати силу і спеціальні засоби члени формування повинні попередити осіб, проти яких він здійснюватиметься (якщо це можливо в ситуації, що склалася). Без попередження фізична сила і спеціальні засоби можуть застосовуватися, якщо виникла безпосередня загроза життю або здоров'ю члена формування, іншого громадянина, поліцейського, військовослужбовця Державної прикордонної служби.

8.3. Не дозволяється застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з явними ознаками інвалідності та малолітніх, крім випадків вчинення ними групового нападу, що загрожув життю і здоров'ю людей, членів формування, поліцейських, військовослужбовців Державної прикордонної служби, або збройного нападу чи збройного опору.

8.4. У разі неможливості уникнути застосування заходів фізичного впливу або спеціальних засобів члени формування не можуть перевищувати міри, необхідної для припинення правопорушення, а також зобов'язані звести до мінімуму можливість заподіяння шкоди здоров'ю правопорушника та інших громадян. У разі заподіяння такої шкоди члени формування забезпечують надання допомоги потерпілим у найкоротший термін.

8.5. Про поранення або смерть правопорушника, що сталися внаслідок застосування заходів фізичного впливу і спеціальних засобів, члени формування повинні негайно сповістити відповідні органи Національної поліції і прокуратури, підрозділи Державної прикордонної служби.

8.6. Перевищення повноважень із застосуванням сили, а також спеціальних засобів тягне за собою відповідальність згідно із законом.

8.7. Члени формування, які мають виданий в установленому порядку уповноваженим органом дозвіл на придбання, зберігання і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами слезоточивої та дратівної дії, вправі під час виконання своїх обов'язків разом з поліцейськими або

військовослужбовцями Державної прикордонної служби застосовувати власні або видані їм спеціальні засоби для:

1) самозахисту і захисту громадян від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю;

2) припинення групових порушень громадського порядку та державного кордону;

3) відбиття нападу на будівлі, приміщення державних і громадських організацій, підприємств, установ, транспортні засоби, а також громадян та їх особисту власність;

4) затримання і доставлення до органу Національної поліції, підрозділу Державної прикордонної служби, громадського пункту охорони порядку осіб, які вчинили кримінальні чи адміністративні правопорушення, продовжують заподіювати шкоду оточуючим громадянам або чинять опір;

5) припинення в разі потреби опору поліцейським та військовослужбовцям Державної прикордонної служби, іншим особам, які виконують службові або громадські обов'язки з охорони громадського порядку і державного кордону та боротьби з кримінальними правопорушеннями.

8.8. Членам формування забороняється під час виконання своїх обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону використовувати холодну та вогнепальну зброю, в тому числі мисливську, яка згідно із законодавством перебуває в їх особистому користуванні.

9. Джерела надходження, порядок використання коштів та іншого майна формування

9.1. Майно формування становлять основні фонди та обігові кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі.

9.2. Майно формування може формуватися за рахунок:

1) майна, переданого органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями та фізичними особами для забезпечення його діяльності, у тому числі службових приміщень, необхідного інвентарю та засобів зв'язку;

2) коштів, отриманих з місцевих бюджетів, членських внесків, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

9.3. Формування може користуватися на договірних засадах майном юридичних і фізичних осіб, у тому числі транспортними засобами, інвентарем та засобами зв'язку.

9.4. Органи Національної поліції, підрозділи Державної прикордонної служби можуть у разі потреби надавати на договірних засадах формуванню на період його чергування або проведення

цільових заходів мобільні радіотехнічні та спеціальні засоби, інші предмети екіпіровки нарядів.

9.5. Формування провадить фінансово-господарську діяльність та веде бухгалтерський облік і звітність в установленому порядку.

9.6. Формування не має права займатися підприємницькою або іншою діяльністю, що має на меті одержання прибутку.

9.7. Кошти, отримані з місцевих бюджетів, членських внесків, добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, а також інших джерел, не заборонених законодавством, використовуються виключно для фінансування видатків на утримання формування, реалізації мети (цілей, завдань), напрямів діяльності, визначених цим статутом.

9.8. Заборонено розподіл отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників, членів, працівників, членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб формування (крім оплати їх праці, нарахування єдиного соціального внеску).

10. Відшкодування витрат на використання приватних транспортних засобів та відшкодування збитків, заподіяних майну члена формування під час виконання ним своїх обов'язків

10.1. Відшкодування витрат на використання приватних транспортних засобів здійснюється за рахунок коштів формування у порядку, встановленому загальними зборами.

10.2. Збитки, заподіяні майну члена формування чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням ним обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону, можуть бути відшкодовані за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб у встановленому законом порядку.

11. Внесення змін до статуту формування

11.1. Про намір внести зміни до статуту після його реєстрації формування повідомляє орган, який здійснив реєстрацію (далі - реєструючий орган), не пізніше ніж за 5 днів до проведення загальних зборів, на яких має розглядатися питання про внесення таких змін.

11.2. Про зміни, внесені до статуту після його реєстрації, формування повідомляє реєструючий орган у 5-денний термін.

12. Припинення діяльності формування і вирішення питань, пов'язаних з його ліквідацією

12.1. Діяльність формування може бути припинена шляхом примусового розпуску або саморозпуску відповідно до закону.

12.2. У разі порушення формуванням вимог законодавства щодо його діяльності за заявою реєструючого органу його діяльність може бути заборонена за рішенням суду в установленому законом порядку.

12.3. Ліквідація формування проводиться призначеною загальними зборами комісією.

12.4. З дня призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження з управління справами формування. Ліквідаційна комісія публікує інформацію про ліквідацію формування в одному з друкованих засобів масової інформації із зазначенням терміну подання кредиторами своїх претензій, оцінює наявне майно формування, виявляє його дебіторів і кредиторів та розраховується з ними, вживає заходів до сплати боргів формування третім особам, а також його членам, складає ліквідаційний баланс та подає його загальним зборам.

12.5. У разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приспінання або перетворення) майно і кошти формування після розрахунків з оплати праці осіб, які працюють на умовах найму, та виконання зобов'язань перед кредиторами передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховуються до доходу бюджету.

12.6. Майно, передане формуванню у користування, повертається у натуральній формі.

12.7. Після ліквідації формування реєструючий орган приймає рішення щодо скасування запису про його реєстрацію.

Уповноважена особа
засновників
(членів формування)

Р.В.Дорошенко

7.2 Програма охорони громадського правопорядку Бутенківської сільської об'єднаної територіальної громади на 2018 рік.

Додаток 1.12
до рішення другої сесії сьомого
засідання Бутенківської сільської ради
від 15.12.2017 року

Програма охорони громадського порядку Бутенківської сільської об'єднаної територіальної громади на 2018 рік

1. Мета Програми.

Програма охорони громадського порядку Бутенківської сільської об'єднаної територіальної громади на 2018 рік (далі - Програма) спрямована на надання допомоги Кобеляцькому ВП ГУНП в Полтавській області у забезпеченні громадського порядку, запобіганню адміністративних проступків, злочинів на території Бутенківської сільської об'єднаної територіальної громади.

2. Завдання Програми.

Для досягнення мети Програми необхідно виконати такі завдання:

- забезпечити громадський порядок та громадську безпеку, запобігати адміністративним проступкам і злочинам;
- створити оптимальні умови співпраці працівників місцевого самоврядування та РВ УМВС;
- брати участь у виявленні і розкритті злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, захисті інтересів держави, підприємств, установ, організацій, громадян від злочинних посягань;
- брати участь у забезпеченні безпеки дорожнього руху та боротьби з дитячою бездоглядністю і правопорушеннями неповнолітніх;
- затримувати осіб з проявами алкоголізму та наркоманії;
- патрулювати місця відпочинку молоді на території громади;
- проводити боротьбу з торгівлею в недозволених місцях на території громади;
- підтримувати порядок на вулицях та пляжах населених пунктів громади;
- розкривати викрадення металобрухту та виявляти пункти незаконної здачі;
- сприяти забезпеченню санітарного благополуччя населених пунктів громади.

3. Заходи щодо виконання Програми.

3.1. Виділити в 2018 році з місцевого бюджету 240219,00 грн., в тому числі на:

- фінансування заробітної плати керівнику громадського формування та помічнику громадського формування на території сільської ради, премії та матеріальної допомоги на оздоровлення в 2018р - 178704,00 грн.;
- нарахування ССВ до Пенсійного фонду - 39315,00 грн.;

- послуги сторонніх організацій - 200,00 грн.;
- придбання ПММ (газ скраплений та бензин) для службового автомобіля - 13800,00 грн.;
- придбання запчастин для проведення поточного ремонту службового автомобіля - 7200,00 грн.;
- оплату послуг обов'язкового страхування службового автомобіля - 1000,00 грн.

Відповідальний виконавець – виконавчий комітет Бутенківської сільської ради.

3.2. Забезпечити діяльність групи громадського формування транспортом на протязі 2018 року.

Відповідальний виконавець – виконавчий комітет Бутенківської сільської ради.

3.3. Організувати зустрічі молоді з членами групи громадського формування для проведення роз'яснювальних бесід по дотриманню громадського порядку у вечірній час.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно).

3.4. Організувати проведення заходів по виявленню неповнолітніх, схильних до порушень.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно), виконавчий комітет Бутенківської сільської ради.

3.5. Здійснити перевірку підприємців, які здійснюють торгівлю в недозволених місцях.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно), виконавчий комітет Бутенківської сільської ради.

3.6. Організація патрулювання місць відпочинку молоді на території громади.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно).

3.7. Боротьба з незаконним посівом та вирощуванням рослин наркотичного походження.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно).

3.8. Боротьба з фактами самогонування громадянами на території громади.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно).

3.9. Організація та налагодження роботи адмінкомісії, створеної при виконавчому комітеті Бутенківської сільської ради.

Відповідальний виконавець – громадське формування (постійно), виконавчий комітет Бутенківської сільської ради.

4. Джерела фінансування Програми.

Програма фінансується із загального фонду бюджету в сумі 240219,00 грн.

Видатки пов'язані з фінансуванням Програми відносяться по Коду тимчасової класифікації видатків 8600 «Інші видатки».

Сільський голова

М.В. Скрильник



Розділ 8.

СВІТОВИЙ
ДОСВІД

Успішний досвід завжди корисний

У даному розділі зібраний досвід програм із залучення громадян до забезпечення правопорядку у США і Канаді, а також описана роль та місце шерифів, як офіційних посадових осіб, у структурі правоохоронних органів.

Ці країни Північної Америки обрали не випадково. Сфера охорони правопорядку формувалася в них під впливом британської правової традиції та на ранніх етапах державності була повністю у відповідальності громад ^[1]. У 1829 році родоначальник британської поліції Роберт Піль розробив 9 принципів роботи поліції, які залишаються актуальними до сьогодні. Один з них, зокрема, закріплює, що: «В усі часи поліція має підтримувати зв'язок з громадськістю, адже згідно з історичною традицією, поліція і є громадськістю, а громадськість – поліцією; поліція – це лише представники громадськості, яким платять, аби ті присвячували повний робочий день тим обов'язкам, які покладаються на кожного громадянина в інтересах добробуту громади» ^[2].

Сьогодні це трансформувалося у стратегію поліцейської діяльності, центральна ідея якої полягає в співпраці з населенням (community policing). Дана стра-

тегія передбачає децентралізацію поліції, підзвітність офіцерів правопорядку громаді, залучення громадськості до попередження злочинності, постійну комунікацію та побудову партнерських стосунків із населенням щодо визначення спільних цілей та шляхів їх досягнення^[3]. Дослідження, проведене Журналом експериментальної кримінології (2014) показало, що стратегія співпраці поліції з громадами на 40% підвищила рівень довіри до правоохоронців, призвела до зниження рівня толерантності до злочинності на 27%, призвела до зниження рівня злочинності на 5-10%^[4].

Доцільність залучення громади до охорони правопорядку ґрунтується на нижче приведених кримінологічних знаннях.

Теорія розбитих вікон. Її суть полягає в тому, що видимі ознаки злочинної діяльності та безладу створюють передумови для подальшого зростання рівня злочинності та сприяють збільшенню не тільки випадків мародерства та хуліганства, але й тяжких злочинів. У той же час, атмосфера порядку та взаємоконтролю в громаді стримує протиправну активність. Отже, чим більше дрібних правопорушень попереджено, тим нижчий рівень антисоціальної поведінки і, як результат, знижується кількість тяжких злочинів.

Теорія раціонального вибору. Базується на тому, що перед скоєнням злочину людина зважує потенційні ризики та здобутки. Передумовою скоєння злочину є доступність цілі, наявність злочинного наміру та відсутність авторитету, який би міг завадити протиправній поведінці. Виключення хоча б однієї із цих передумов зменшує кількість злочинів.

Концепція колективної ефективності. В її основі лежить думка про те, що громада як осередок суспільства може впливати на поведінку окремих її членів або груп. Контроль за протиправною поведінкою з боку громади створює середовище, в якому менш вірогідне скоєння злочину. Основою колективної ефективності згуртовані та узгоджені дії сусідів, довіра між ними, єдність у нетерпимості до злочинів.

Стратегія попередження злочинів через планування та забудову територій. Передбачає приведення середовища (будинків, вулиць, подвір'їв, парків) до визначених стандартів безпеки. Містить вимоги до контролю доступу на території, освітлення, встановлення відеокамер та ін. Метою даної стратегії є зменшення можливостей успішно скоїти злочин, що має призводити до відмови від злочинних намірів у потенційно криміногенних місцях.

Беззаперечно, існує широкий спектр соціальних, економічних та культурних факторів, які створюють передумови для високої кримі-

ногенної активності та на які громада не може мати впливу на місцевому рівні. Не зважаючи на це, наведені в даному розділі програми на практиці довели свою ефективність та можуть бути успішно впроваджені в Україні. Деякі з описаних програм залучення громадськості (наприклад Сусідська варта, Програма безпеки у багатоквартирних домоволодіннях, Спостерігачі за пішохідними переходами) взагалі не потребують додаткового законодавчого урегулювання в Україні. Усе, що необхідно – усвідомлення людьми своєї відповідальності за безпеку в громаді та бажання поліції співпрацювати.

ДЖЕРЕЛА:

1. TheHistoryofthePolice: https://www.sagepub.com/sites/default/files/upm-binaries/50819_ch_1.pdf
2. PeelsPrinciplesOfLawEnforcement: https://www.durham.police.uk/About-Us/Documents/Peels_Principles_Of_Law_Enforcement.pdf
3. CommunityPolicingDefined: <https://ric-zai-inc.com/Publications/cops-p157-pub.pdf>
4. HistoryOfCommunityPolicing: <https://www.everbridge.com/community-policing>

У Канаді дітям переходити дорогу допомагають «ЛЬОДЯНИКИ»

Спостерігачі
виходять на
пішохідний перехід
зі знаком «Стоп» та
зупиняють авто,
щоб захистити
пішоходів.

У Канаді є посада **Crossingguard** (спостерігач за пішохідним переходом). Ці люди допомагають дітям безпечно переходити дорогу в районі шкіл.

У різних провінціях та містах спостерігачі мають різні права та обов'язки. Та й органи, яким ці люди підпорядковуються, теж відрізняються в залежності від місцевості.

Так, відповідно до Закону про дорожній рух провінції Онтаріо, спостерігач за шкільним пішохідним переходом є офіційно уповноваженою особою. Він має право



Робота спостерігача у місті Абботсфорд,
провінція Британська Колумбія.
Фото: Crossingguard

регулювати дорожній рух, а також штрафувати водіїв, які не зупиняються на його знак.

Водночас у провінції Альберта регулювання дорожнього руху спостерігачами є незаконним.

В залежності від провінції, спостерігач може бути працівником муніципалітету, шкільного округу або волонтером.

Кандидат на посаду спостерігача за шкільним пішохідним переходом (особливо, якщо це найманий працівник) не повинен мати кримінального минулого (має обов'язково пройти перевірку в поліції). Повинен мати медичну довідку про те, що придатний для такої роботи.

Чим займаються «спостерігачі за переходами»

Основною функцією цих людей є чергування на пішохідних переходах біля шкіл перед початком та після занять.

Переважно спостерігачі керуються правилом дорожнього руху, відповідно до якого водій має зупинитися тоді, коли на переході знаходиться пішохід.

Завдання чергового – вийти на перехід зі знаком «Стоп», щоб транспорт зупинився, а діти змогли безпечно перейти дорогу.

Через яскравий круглий знак чергових у народі жартівливо називають «льодяниками», не применшуючи важливості їх роботи.

Окрім регулювання дорожнього руху на переході спостерігачі проводять роз'яснювальну роботу з дітьми щодо безпечного поведіння на дорозі, а також формують відповідальне ставлення до правил дорожнього руху у водіїв.

Подібна програма також діє у Австралії, Новій Зеландії, Німеччині, Великобританії, США та навіть у Японії.

ДЖЕРЕЛА:

1. Highway Traffic Act – <https://www.ontario.ca/laws/statute/90h08>
2. Crossing guard plan illegal for school: <http://www.drumhellermail.com/news/13901-crossing-guard-plan-illegal-for-school>
3. Crossing Guards: <https://www.citywindsor.ca/residents/Traffic-And-Parking/Pages/Crossing-Guards.aspx>
4. The Toronto Police Service is looking for dedicated adults to work as School Crossing Guards: http://www.torontopolice.on.ca/d11/20180223-d11_school_guard_hiring_information.pdf
5. School Crossing Guards: <http://www.brampton.ca/EN/residents/Roads/pedestrian-driver-safety/Pages/school-crossing-guards.aspx>

Добровільні помічники поліцейських в Канаді: вимоги та обов'язки

У Канаді з 1963 року діє спеціальна волонтерська програма, завдяки якій громадяни можуть добровільно брати участь у правоохоронній діяльності.

Звісно, до кандидатів на цю волонтерську посаду є свої вимоги. Добровільні помічники поліції (помічники констеблів) спеціально навчені, мають свою уніформу, працюють без зброї та під пильним наглядом офіцерів поліції.

Auxiliary Constable Program (Програма залучення помічників поліції на волонтерських засадах) – це волонтерська програма, спрямова-



Помічник Канадської королівської кінної поліції. На жилеті – розпізнавальний жовтий напис «помічник».

Фото: thestar.com

на на посилення охорони правопорядку на рівні громади та надання громадянам можливості брати участь у правоохоронній діяльності. Помічники констеблів допомагають органам правопорядку та діють під наглядом офіцерів поліції.

Наприклад, у провінції Альберта програма впроваджена Канадською королівською кінною поліцією за підтримки уряду та міністра юстиції. У провінції Британська Колумбія помічники правоохоронців діють у структурі управління поліції.

Чим займаються помічники констеблів (основні обов'язки):

- робота з громадськими програмами, такими як Сусідська варта, Програма ідентифікації дітей, Безпека велосипедистів;
- охорона місця злочину для збереження доказів;
- охорона правопорядку в місцях скупчення людей;
- участь у патрулюванні;
- офісна робота (комп'ютерні запити, прийом дзвінків);
- проведення освітніх заходів, опитувань;
- допомога потерпілим від злочинів.

Вимоги до кандидата в добровільні помічники поліції:

- громадянство Канади;
- врівноважений характер;
- відповідальність;
- відповідність вимогам внутрішньої безпеки;
- повна середня освіта;
- дійсне посвідчення водія;
- успішне складання мінімуму з фізичної підготовки;
- наявність сертифікату з надання першої медичної допомоги;
- відсутність конфлікту інтересів.

У провінції Альберта добровільні помічники реєструються як працівники екстреної служби. Тому їх можуть викликати у невідкладних випадках. При виконанні обов'язків та під наглядом поліцейського добровільні помічники мають статус офіцерів правопорядку. Їхня відповідальність підлягає страхуванню.

У разі заподіяння шкоди життю та здоров'ю помічника констебля при виконанні обов'язків, йому надається грошова компенсація.

У помічників-волонтерів є спеціальна уніформа (на фото), яка відрізняється від уніформи поліцейського. Їхні повноваження тотожні з повноваженнями офіцера поліції, за умови, що вони діють під наглядом такого офіцера. Єдина відмінність – помічник констебля не має права носити зброю.

Повноваження помічника встановлюються спеціальними нормативними актами. Наприклад, законом про дорожній рух, законом про безпеку в громадах та добросусідство, кримінальним кодексом.

ДЖЕРЕЛА:

1. AuxiliaryProgram: <http://www.rcmp-grc.gc.ca/en/auxiliary-program>
2. RCMP Alberta – AuxiliaryPolicing: <http://www.rcmp-grc.gc.ca/ab/community-communaute/auxil-eng.htm>
3. Auxiliary / ReserveConstables: <https://www2.gov.bc.ca/gov/content/justice/criminal-justice/policing-in-bc/the-structure-of-police-services-in-bc/auxiliary-reserve-constables>
4. VolunteersTorontoPoliceAuxiliary: http://www.torontopolice.on.ca/community/volunteer_aux.php
5. AuxiliaryConstableProgramInformationPackage: <http://www.cityofgp.com/modules/showdocument.aspx?documentid=2338>

Хто такі «квартильні відповідальні» у Канаді

У Канаді є волонтери, які у власних будинках або магазинах надають тимчасовий притулок людям похилого віку та дітям, котрі загубилися, травмувалися, потрапили в негоду або ж стали жертвами знущань та залякувань. Цих добровольців називають «BlockParent».

Найбільш доречний переклад цього терміну – «Квартильний відповідальний», оскільки волонтери не обов'язково мають бути батьками, але повинні мати активну громадську позицію та готовність прийти на допомогу тому, хто опинився в скрутній ситуації.

BlockParentProgram – наймасштабніша Канадська програма зі створення безпечного середовища для дітей. Заснована вона у 1968 році у місті Лондон провінції Онтаріо. Функціонує на всій території Канади. Має активну підтримку правоохоронних органів, органів місцевої влади та закладів освіти, нараховує близько 225 000 учасників.

Розмістив знак – будь готовим допомогти.

Згідно з концепцією даної програми, волонтери розміщують на вікні свого будинку червоно-білий знак. Він означає, що в оселі живе «безпечний дорослий». І будь-яка

дитина може звернутися до нього за допомогою, якщо стала жертвою знущань, злякалася, загубилася, травмувалася або потрапила в негоду. Знак розміщується лише тоді, коли волонтер знаходиться вдома та готовий допомогти.

Волонтери BlockParent беруть на себе зобов'язання тимчасово прихистити дитину у своїй оселі та надати можливість звернутися до екстрених служб, якщо це необхідно. Водночас «квартильні відповідальні» в рамках програми не зобов'язані забезпечувати дітей першою медичною допомогою, їжею та напоями.

Знак на підвіконні служить ще й своєрідним запобіганням правопорушень, адже вказує на те, що в будинку живуть пильні та соціальні відповідальні люди, які одразу зреагують на злочин.

Усі знаки оснащені унікальними серійними номерами, використання яких контролює поліція та місцевий осередок BlockParent.

Допомога пропонується також і людям похилого віку.

Зараз програма у своєму первісному вигляді дещо втратила актуальність. Адже канадці в останнє десятиріччя не залишають дітей без нагляду, не дозволяють вільно гуляти на вулиці, контролюють їх місцеперебування за допомогою сучасних девайсів. Окрім цього, час дітей щільно спланований. Після школи - тренування, додаткові заняття.

Тож, адаптуючись до викликів сучасності, програма розширюється і дещо видозмінюється. Зараз допомога, яку спочатку запровадили для дітей, пропонується також і людям похилого віку. До програми залучаються не лише домоволодіння, а й бізнес-заклади (наприклад, магазини).

Сьогодні BlockParent®ProgramofCanadaInc – офіційно зареєстрована благодійна організація, що існує на пожертви донорів та має 12 регіональних осередків.

Майбутній «квартильний відповідальний» має пройти ретельну перевірку

Стати волонтером програми може будь-яка людина, старша 18 років, яка успішно пройшла перевірку. Ця процедура дуже важлива, адже дитина має звертатися саме до «безпечного дорослого», який дійсно допоможе, а не нашкодить.

Усього кандидати мають пройти **10 етапів перевірки**, рекомендованих Управлінням публічної безпеки Канади:

1. Визначення ризиків: організація має визначити загрози при залученні волонтерів.
2. Чіткі вимоги: обов'язки та функції волонтерів мають бути точно та детально описані.
3. Розробка чесної та послідовної системи відбору.

4. Запровадження апікаційних форм: форми мають включати як загальні запитання, так і ті, що є специфічними для певного виду волонтерської роботи.
5. Співбесіда: має на меті уточнення та перевірку достовірності повідомленої інформації.
6. Перевірка даних та рекомендацій. Важливо, щоб кандидат був повідомлений про проведення такої перевірки, що дозволить відсіяти недобросовісних осіб.
7. Перевірка поліцією на предмет притягнення до кримінальної відповідальності.
8. Спеціальна підготовка: здобуття навичок, необхідних для виконання певної роботи.
9. Підтримка та нагляд у процесі роботи.
10. Зворотній зв'язок від інших учасників програми та клієнтів (отримувачів допомоги).

Навчають дітей розпізнавати небезпечних «товаришів».

Однією зі сфер діяльності волонтерів програми є проведення освітніх заходів з питань безпеки.

Так, вони реалізують просвітницьку програму «Небезпека ховається за багатьма обличчями».

У її рамках розроблені інтерактивні уроки для учнів 1-7 класів, де діти навчаються, як правильно поводитися з незнайомцями, зокрема:

- як визначити небезпечну «доброзичливу поведінку» дорослих,
- як правильно реагувати на спроби незнайомих дорослих «потоваришувати»,
- як убезпечити себе вдома, на вулиці, в інтернеті.

Знак BlockParent став символом безпечної, дружньої та відповідальної громади. Прості функції, які беруть на себе волонтери, допомагають дітям та людям похилого віку почуватися захищеними.

ДЖЕРЕЛА:

1. BlockParentProgramofCanada – <http://www.blockparent.ca/>
2. Howthe 21st centuryputtheBlockParentprogramintodecline – <https://www.theglobeandmail.com/life/parenting/sign-of-the-times-how-the-21st-century-put-block-parent-into-decline/article15113808/>
3. AlbertaBlockParentAssociation – <http://albertablockparent.com/>
4. Thescreeninghandbookhttps://volunteer.ca/vdemo/researchandresources_docs/2012%20Edition%20of%20the%20Screening%20Handbook.pdf (ст. ст. 22-33)
5. Dangerhasmanyfaces – <http://www.blockparent.ca/pdf/danger-web.pdf>

Багатоповерхівки без криміналу: міжнародний досвід

У Канаді та США є багатоквартирні будинки, які злочинці оминають. На їх стінах прикріплюють знак: «CrimeFree», тобто – вільно від криміналу.

Як зробити життя безпечним у багатоквартирних домах, придумав ще в 1992 році поліцейський з департаменту Меса в Арізоні (США) Тімоті Зерінг.

У США є велика кількість багатоповерхівок, де всі квартири здаються в оренду. На той час, коли пан Зерінг працював у поліції, було дуже багато дзвінків про злочини з цих будинків. Він замислився: у чому ж причина високої криміногенності, і яким чином зловмисники потрапляють до квартир.



На стінах будинків прикріплюють знак: «CrimeFree», що значить – вільно від криміналу.

Фото: www.edmontonpolice.ca.

Серед причин – відсутність довгострокових планів на проживання у мешканців та фінансових інвестицій у житло, як наслідок – відсутність бажання працювати над створенням навколо себе безпечного середовища. А «шляхи проникнення» злочинців до будівель можна поділити на три групи:

- злочинець там живе;
- злочинець відвідує там друзів або родичів;
- злочинець випадково потрапляє у власність, оскільки існує така можливість.

Тімоті Зерінг та його колеги, поліцейські округу Меса, розробили заходи, які «перекривають» злочинцям найпоширеніші «шляхи проникнення». І стали пропонувати власникам багатопверхівок безкоштовну «Програму безпеки у багатоквартирних домоволодіннях» (CrimeFreeMulti-HousingProgram), розроблену на основі тих заходів. Її сутність – надати дієві рекомендації, щоб будівля не «спокушала» випадкового злодія, а також, яку роботу провести серед орендарів, щоб у них не виникала навіть думка про правопорушення та з'явилась відповідальність за своїх гостей.

Ідеї Програми виявилися настільки простими та ефективними, що дуже швидко розповсюдилися по штатах. Тепер це – міжнародно визнана безкоштовна Програма безпеки у багатоквартирних домоволодіннях. Зокрема, майже одразу, у 1994 році, її «запозичило» місто Нью-Уенсмінстер (Канада, провінція Британська Колумбія).

Тепер Програму запроваджено вже у 2 000 містах 48 штатах США, у 5 провінціях Канади, в Англії, Нігерії та Пуерто-Ріко.

Щоб будинок отримав сертифікат, що він вільний від криміналу, власникам (чи управителям) та мешканцям треба «пройти», за допомогою поліції, три етапи, тобто захистити будинок від тих трьох шляхів, якими злочинці проникають всередину.

У Канаді, наприклад, це відбувається так.

На першому етапі місцевий відділ поліції проводить для власників та управителів багатоквартирних будинків восьмигодинний семінар. На ньому розповідають про концепцію запобігання злочинності, та як поліція та управителі можуть разом протидіяти нелегальній активності. Крім того, інформують про права й обов'язки орендарів та власників приміщень. А також презентують документ, що має бути додатком до договорів оренди. Згідно з додатком, квартиранти зобов'язуються дотримуватись правил домоволодіння, а будь-які протиправні дії будуть безумовною підставою для негайного розірвання договору оренди.

На другому етапі власник отримує підтвердження, що його нерухомість відповідає вимогам безпеки за принципами планування та забудови території (CrimePreventionthroughEnvironmentalDesign (CPTED)). Тобто, що будівля недоступна для «випадкового» злочин-

ця. Принципи CPTED побудовані на багаторічних кримінологічних дослідженнях, які виявили, що доступність місця вчинення злочину є одним із ключових факторів при прийнятті особою рішення про вчинення протиправної дії. CPTED включає вимоги, наприклад, щодо освітлення, обзору території, конструкційних рішень, що запобігають несанкціонованому доступу в будівлю.

На третьому етапі представники поліції та власник або управитель зустрічаються з мешканцями з питань попередження злочинності.

Після цього багатоповерхівка отримує сертифікат, що вона вільна від криміналу, а управителям надаються великі металеві знаки, що розміщуються на домоволодінні. Також надається дозвіл використовувати логотип «CrimeFree» в рекламних оголошеннях (наприклад, щодо оренди майна).

Дивовижно, але такі не затратні та зовсім прості речі – працюють! Учасники програми, які пройшли повну сертифікацію, звітують про зменшення викликів поліції до 70%. А квартиранти сертифікованих багатоповерхівок пишуться, що живуть у безпечному та порядному середовищі.

ДЖЕРЕЛА:

1. CrimeFreeLeaseAddendum: http://www.crime-free-association.org/lease_addendums_az_english.htm
2. CrimePreventionThroughEnvironmentalDesign: <http://cptedontario.ca/>
3. CrimeFreeMulti-HousingProgramOverview: https://www.vernon.ca/sites/default/files/docs/building-planning/permits-applications/crime_free.pdf
4. CrimeFreeMulti-Housing: <http://www.crime-free-association.org/multi-housing.htm>
5. TimothyZehringDiscussesTheCrimeFreeMulti-HousingProgram<https://www.youtube.com/watch?v=cb1clEMkMkE>

Як працює «сусідська варта» у США

Сусідська варта (neighborhoodwatch – сусідське спостереження) – згуртовані мешканці будинку чи певної території, що у співпраці з представниками поліції та іншими органами влади та самоврядування сприяють підвищенню спільної безпеки та займаються профілактикою злочинності і вандалізму в межах свого району.

«Наша нація побудована на силі наших громадян. Кожен день ми стикаємося з ситуаціями, що закликають нас бути очима і вухами правоохоронних органів. Програма «Національне сусідське спостереження» спирається на активність пересічних громадян, просячи їх подати своїм сусідам руку».

Програма NationalNeighborhoodWatch

Американська система сусідського спостереження почала розвиватися в кінці 1960-х років у відповідь на зґвалтування і вбивство КіттіДженовезе в Нью-Йорку. Люди були обурені інформацією про те, що десяток свідків нічого не зробили, аби врятувати Кітті або затримати її вбивцю. Натхненні книгою Джейн Джейкобс «Смерть і життя великих американських міст» (1961), в якій зазначалося, що американцям потрібно мати «очі на вулицях» і об'єднуватись один з одним у своїх кварталах, активісти



До 2000 року майже 40% населення США були охоплені програмою сусідського спостереження.

Фото: hanoversheriff.com

вирішили більше залучалися до повідомлення про злочини на місцевому рівні.

І почали формувати групи, які стежили за своїми околицями та шукали будь-яку підозрілу активність у своїх районах. Протягом перших кількох років програми сусідського спостереження функціонували в першу чергу, щоб передавати інформацію про крадіжки в окремих районах. Потім сусідські спостерігачі стали більш активними та почали співпрацю з правоохоронними органами для повідомлення й про інші види злочинів.

Згодом, у 1972 році, розпочалося Національне сусідське спостереження – за підтримки Національної асоціації шерифів (NSA, спілка, що об'єднує шерифів, їх заступників та помічників у Сполучених Штатах, створена у 1940 році) та грантів від Міністерства юстиції США.

По суті, **сусідське спостереження (варта)** – це програма запобігання злочинності, яка надає громадянам можливість зробити їхні райони більш безпечними та покращити якість життя.

В одному з досліджень (Garofalo and McLeod, 1988) було з'ясовано, що більшість сусідських спостережень розташовані в районах з високим рівнем односімейних будинків, а також об'єднують жителів, що проживають за їх поточною адресою більше п'яти років. Це дослідження також показало, що в більшості програм сусідської варті використовуються відповідні вуличні знаки, щоб продемонструвати присутність програми для запобігання будь-яким потенційним злочинам. Адже зловмисники, побачивши знак «сусідське спостереження», воліють оминати такий район.

Значна частка сусідських варт не мають офіційного бюджету або іншого джерела фінансування та тримаються на волонтерах. Представники сусідського спостереження не призначаються державою та не мають повноважень затримувати інших громадян. Члени варті не повинні втручатися в підозрілі інциденти замість поліції, а мають інформувати відповідні органи.

Національне сусідське спостереження (National Neighborhood Watch, раніше USA on Watch – програма, що намагається об'єднати сусідські варті з усієї країни) прямо зазначає, що НЕ захищає спостерігачів, які застосовують будь-які додаткові дії до підозрілих осіб, крім спостереження та інформування поліції: *«Наші друзі служать лише додатковими «очима і вухами» і повинні повідомляти про підозрілі дії своїм місцевим правоохоронним органам. Навчені правоохоронні органи мусять бути єдиними, хто коли-небудь вживав заходів; громадяни ніколи не повинні намагатися робити дії за цими спостереженнями»*.

National Neighborhood Watch зараз є підрозділом Національної асоціації шерифів. І закликає всі наглядові групи реєструватися у своїй національній базі даних, де є кілька ресурсів для надання допомоги в навчанні і обслуговуванні груп добросусідства та її членів.

Організації і навіть цілі галузі промисловості також звертають увагу на важливість таких програм, як Neighborhood Watch. Так, у 1996 році президент Білл Клінтон прийняв пожертвування від кампанії стільникової індустрії на 50 000 телефонів, оснащених безкоштовним зв'язком, які було передано для використання сусідськими вартами по всій країні.

До 2000 року майже 40% населення США були охоплені програмою сусідського спостереження. І дослідження, проведене Міністерством юстиції США в 2008 році, показало, що в громадах сусідських спостерігачів сталося 16% зниження числа злочинів.

Програма сусідської варти – це не тільки американська концепція, інші держави також використовують її. Наприклад, свого часу президент Південно-Африканської Республіки Нельсон Мандела зажадав, аби народ взяв на себе відповідальність за свої квартали, стежачи за сусідніми будинками. Він зробив це з надією, що це стримуватиме злочинну діяльність. Подібні програми також працюють у Канаді, Австралії, Новій Зеландії, Норвегії, Естонії, Молдові та в інших країнах, а в останні роки запроваджуються і в Україні.

ДЖЕРЕЛА:

1. Додаткову інформацію про те, як у США організують роботу сусідської варти, можна знайти англійською мовою в «Посібнику зі спостереження за сусідами»: https://www.nnw.org/sites/default/files/documents/0_NW_Manual_1210.pdf.
2. Сусідська варта: https://uk.wikipedia.org/wiki/Сусідська_варта
3. NSA is proud to present our NEW National Neighborhood Watch program: <https://www.nnw.org/>
4. A Brief History: Why They Get Started: <https://www.protectamerica.com/neighborhood-watch>
5. How To Start a Neighborhood Watch: <https://www.youtube.com/watch?v=dPOvR9InV8c>

Шериф у США: більше, ніж поліцейський

У Сполучених Штатах Америки шерифи є суб'єктами владних повноважень, відповідальними за дотримання правопорядку та безпеку громадян. Конкретні функції, повноваження та порядок здобуття посади суттєво відрізняються в залежності від штату та округу.

Усі ми дивилися американські фільми про доблесних шерифів. І, мабуть, захоплювалися мужністю «шерифів-поліцейських». Втім, як виявляється, шерифи у США – це не зовсім і не тільки поліцейські.

Інтернет-енциклопедія права дає таке визначення поняттю «шериф» (англ. sheriff, від англо-сакс. scir – графство + gerefa – головний) – посадова особа в окрузі, яка призначається (у Великобританії) або обирається (в США) для виконання визначених законодавством адміністративних, охоронних і окремих судових функцій.

У США 3 рівня державної влади: федеральна, штату і місцева, причому влади штатів і місцеві органи із самого початку користувалися значною самостійністю. З початку XX століття в Америці склалася наступна система правоохоронних органів:

- 1) поліцейські організації в містах і селищах;
- 2) шерифи та очолювані ними офіси в округах;

- 3) поліцейські формування штатів;
- 4) поліцейські організації федерального уряду, що входять до міністерства юстиції, пошти, казначейства, внутрішніх справ, оборони тощо.

Кожен зі штатів США розділений на округи (англ. county) – адміністративно-територіальні одиниці другого рівня, менші, ніж штат, але більші, ніж місто, або рівні йому, за винятком п'яти округів (боро) у складі міста Нью-Йорка. Певною аналогією в Україні можна назвати райони в областях. Усього в Сполучених Штатах налічується 3 140 округів.

48 із 50 штатів мають офіси або департаменти шерифа. У більшості штатів дана посада є виборною, строк повноважень шерифа складає від 2 до 4 років. Шериф може бути достроково відсторонений від посади у разі вчинення ним аморального вчинку або посадового злочину.

Юрисдикція офісу шерифа поширюється на всю територію округу, у той час як департаменти поліції діють у містах та муніципалітетах. Шериф округу є керівником відповідного офісу або департаменту та має помічників, кількість яких залежить від розміру округу. Помічників набирає сам шериф. На території США працює близько 3 500 офісів шерифів із чисельністю від 2 осіб.

Шериф відповідає не тільки за дотримання правопорядку в своєму населеному пункті (окрузі), а й за патрулювання шосейних доріг, адміністративне управління в'язницею округу, іноді збирає місцеві податки, виконує функції судового пристава, готує для суду списки присяжних тощо.

У своїй діяльності шерифи керуються Конституцією Сполучених Штатів Америки та законодавством штату.

У США функціонує Національна асоціація шерифів, яка об'єднує понад 3000 шерифів по всій країні. Вона є платформою для професійного розвитку, обміну досвідом, проводить тренінги та семінари для шерифів та їх помічників, виробляє стандарти реалізації обов'язків шерифів у сфері кримінальної юстиції та охорони правопорядку. Крім цього, її функцією є захист інтересів шерифів.

З огляду на значні відмінності між функціями та повноваженнями шерифів в залежності від штату та округу, пропонуємо розглянути діяльність шерифа на прикладі одного зі штатів – Колорадо.

Згідно зі Статутами Колорадо, шериф обирається в кожному окрузі строком на 4 роки. Для участі у виборах особа має бути громадянином США, громадянином Колорадо та резидентом того округу, в якому бажає обиратися; кандидат повинен мати повну загальну середню освіту або ступінь вищої освіти; пройти перевірку на предмет притягнення до відповідальності за правопорушення.

Цікаво, що обраний шериф до вступу на посаду, з метою попере-

дження зловживання службовим становищем, має укласти угоду зі щонайменше трьома поручителями на суму від 5 до 20 тисяч доларів США, яка затверджується управлінням округу. За умовами поручительства шериф зобов'язується не вдаватися до шахрайства, обману та пригнічення, а також по закінченні повноважень передати своєму наступнику всі офіційні речі та документи. Поручитель, у свою чергу, зобов'язується сплатити означену в угоді суму у випадку недотримання шерифом вищевказаних умов. Замість зобов'язання щодо поручительства, округ може придбати страховий захист від злочину з боку шерифа в розмірі не менше 10 тисяч доларів, щоб убезпечити мешканців округу від будь-яких службових зловживань шерифом.

Відповідно до кримінально-процесуального кодексу Колорадо шерифи, андершерифи (заступники шерифів) та помічники шерифів є офіцерами правопорядку, які забезпечують дотримання всіх законів на території штату Колорадо. Шерифи та андершерифи зобов'язані пройти обов'язкову сертифікацію у Комісії офіцерів правопорядку Колорадо. Для сертифікації вперше обраному на посаду шерифу необхідно пройти мінімум 80 годин спеціального навчання у будь-якій організації, схваленій Комісією офіцерів правопорядку Колорадо. Кожен шериф зобов'язаний щорічно проходити курс підвищення кваліфікації, який складає не менше 20 годин. Оплата витрат на навчання та підвищення кваліфікації покладається на округ, в якому призначений або обраний шериф.

Шериф уповноважений на призначення андершерифа, який є його заступником, а також помічників шерифа. Кількість помічників визначається шерифом на власний розсуд відповідно до затвердженого штатного розкладу офісу шерифа. Помічники шерифів поділяються на сертифікованих (штатних) і несертифікованих (добровільних). Несертифіковані помічники шерифів можуть працювати виключно під наглядом шерифа або офіцера поліції.

До обов'язків шерифа відносяться:

- забезпечення правопорядку;
- надання дозволів на носіння зброї;
- виконання розпоряджень, приписів та наказів уповноважених органів;
- відповідальність за управління окружною в'язницею та нагляд за особами, що відбuvають покарання особисто або через уповноваженого помічника;
- організація транспортування ув'язнених;
- координація пожежогасіння за межами пожежних департаментів або у випадку, коли ресурси пожежного департаменту є недостатніми.

Повноваження шерифа та працівників його офісу, які сертифіковані як офіцери правопорядку, є тотожними до повноважень офіцера



Шериф з округу Меса.

Фото: theguardian.com

поліції та визначені Статутами Колорадо. До них відносяться: право на затримання, арешт, обшук, вилучення майна за чітко визначених обставин.

Офіс шерифа фінансується з бюджету округу. Розмір оплати праці шерифа, який приступив до виконання обов'язків після 01.01.2016р. у штаті Колорадо варіюється від \$ 114 400 до \$ 46 500 на рік в залежності від розміру округу. Шериф за погодженням з управлінням округу встановлює розмір оплати праці андершерифа та помічників.

На прикладі округу Меса можна розглянути як функціонує конкретний офіс шерифа.

Бюро шерифа округу Меса відповідає за громадську безпеку на 3300 квадратних милях округу. У 2015 році на посаду шерифа був обраний Метт Льюїс, який до цього 18 років пропрацював в офісі шерифа.

Офіс шерифа має правоохоронний департамент (включає відділи з патрулювання, кримінальних розслідувань, злочинів проти власності, спеціальних розслідувань, вуличних злочинів, пожежну коман-

ду, представників у сільській місцевості та ін.); департамент послуг (включає відділ біографічних перевірок, цивільних послуг, надання дозволів на носіння зброї, відділ фотографування та зняття відбитків пальців на вимогу суду, відділ охорони суду, відділ нагляду за особами, що вчинили злочини проти статевої свободи); департамент управління місцями позбавлення волі; департамент кризового управління.

Ці послуги надаються приблизно 250 працівниками офісу шерифа та понад 350 добровільними особами.

Представники шерифа в сільській місцевості працюють у рамках TheRuralAreaDeputyProgram (RAD). Місцеві команди складається з 4-х патрульних помічників шерифа та патрульного сержанта, які були обрані за здатність справлятися з унікальними ситуаціями в області громадської безпеки у сільських та віддалених регіонах округу Меса.

Комбінація сільських середовищ та території дикої природи вимагає спеціальних навичок, підготовки та обладнання для виконання конкретних завдань. Представники шерифа в сільській місцевості є спеціально підготовленими та досвідченими правоохоронцями, які спеціалізуються на декількох сферах, включаючи:

- пошукові та рятувальні операції в дикій природі;
- пошукові та рятувальні операції на воді;
- патрулювання на ріках;
- застосування законодавства про водні ресурси та тваринництво;
- застосування законодавства про дику природу та лісові служби;
- виживання в дикій природі;
- проблеми в газовій та нафтовій сфері.

Представники шерифа в сільській місцевості також приділяють багато часу роботі над навчанням добровольців навичкам пошуку та рятування.

ДЖЕРЕЛА:

1. Вікіпедія. Шериф: <https://ru.wikipedia.org/wiki/Шериф>
2. Вікіпедія. Округ (США): [https://uk.wikipedia.org/wiki/Округ_\(США\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Округ_(США))
3. Енциклопедія права. Шериф: https://encyclopedia_prava.academic.ru/6326/Шериф
4. Проверенный опыт в США – НУЖНЫ ЛИ УКРАИНЕ ШЕРИФЫ? <http://gunmagazine.com.ua/index.php?id=387>
5. Sheriffs' Offices: <https://www.bjs.gov/index.cfm?ty=tp&tid=72>
6. AMERICA'S SHERIFFS OPPOSE DRUG IMPORTATION: <https://www.sheriffs.org/>
7. ColoradoLegalResourcesPublic Access Website: <https://advance.lexis.com/container?config=0345494EJAA5ZjE0MDIyYy1kNzZkLTRkNzktYTkwMS04YmJhNjBINWUwYzYKAFBvZENhdGFsb2e4CaPI4cak6laXLCWYLB09&crd=5812e441-0358-4128-a3c5-f7bb0edc3e2b&prid=3a7f4787-a074-4ef2-bc06-f72376523abe>
8. SheriffMattLewis: <http://sheriff.mesacounty.us/>
9. A safercommunity? We'reonthecase. CrimeStoppershelpsprevent, solve, andstopcrimeinMesaCounty: <https://www.241stop.com/>

Канадські шерифи: офіцери миру та правопорядку

У більшості провінцій та територій Канади працюють шерифи. Шерифи, в першу чергу, займаються такими послугами, як безпека залу суду, передача ув'язнених після арешту, охорона судових процесів та виконання судових рішень.

Шерифи визначені в розділі 2 Кримінального кодексу Канади як «офіцери миру» (PeaceOfficers), тобто офіцери правопорядку.

Також шерифи здійснюють охорону лейтенант-губернатора (уповноваженого представника королеви Великої Британії у провінції), урядових будівель та судів, відповідають за транспортування ув'язнених. У сфері охорони правопорядку обов'язки шерифів регулюються на рівні провінцій.

Канадські шерифи призначаються на посаду уповноваженою особою уряду провінції та забезпечують реалізацію локальних нормативно-правових актів провінції.

Розглянемо більш докладно діяльність шерифів на прикладі провінції Альберта.

У 2005 році в Альберті була проведена масштабна реформа у сфері правоохоронної діяльності та правозастосування. Через те, що поліція не справлялася зі значним навантаженням, було прийнято рішення про реформування відділу



Фото: theglobeandmail.com

охорони судів та транспортування ув'язнених Міністерства юстиції Альберти у Відділ шерифів Альберти, який був покликаний заповнити прогалини у правозастосуванні та розвантажити поліцію, дозволивши поліцейським концентруватись на кримінальних розслідуваннях.

Шерифи Альберти є службовцями місцевого Мін'юсту та перед вступом на посаду складають присягу королеві Великобританії. Основним нормативно-правовим актом, який регулює діяльність шерифів, є Закон Альберти про офіцерів правопорядку. Даний закон визначає порядок призначення та звільнення з посад, порядок подання скарг на офіцерів правопорядку та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, порядок проведення службових перевірок, обов'язки та права міністра та лейтенант-губернатора щодо видачі регуляторних актів, заборону на вільне використання громадянами ідентифікуючих ознак (уніформа, транспорт, звання та ін.) офіцерів правопорядку.

Кваліфікаційні вимоги для шерифів відрізняються в залежності від кваліфікаційного рангу та підрозділу. Крім цього, щоб працювати шерифом, необхідно бути громадянином Канади або мати посвідку на постійне проживання і дозвіл на роботу, дійсні в Альберті водійські права, сертифікат про проходження курсів надання першої медичної допомоги, докази успішного проходження тесту на фізичну підготовку, відсутність фактів притягнення до кримінальної відповідальності, відповідність вимогам для отримання дозволу на носіння вогнепальної зброї.

Відділ шерифів Альберти є структурною одиницею Міністерства юстиції провінції та у своєму складі має чотири департаменти:

1. Департамент охорони судів та транспортування ув'язнених.
2. Департамент операційних сервісів та охорони, до якого входять підрозділи охорони законодавчих та урядових будівель, центр оперативних комунікацій між шерифами в межах провінції, група персонального захисту посадових осіб, група інформаційної безпеки та стратегічної розвідки, групи енергетичної та технічної безпеки.
3. Департамент слідчих операцій та правозастосування, у рамках якого діє підрозділ добросусідства та безпеки в громадах, підрозділ управління дорожнім рухом (діє спільно з канадською Королівською кінною поліцією), підрозділ з розслідувань, який надає допомогу поліції у розслідуванні найістотніших та організованих злочинів та офіс шерифа і цивільного правозастосування.
4. Департамент корпоративної безпеки, який працює над внутрішніми та зовнішніми загрозами для Міністерства юстиції провінції, його співробітників, будівель та іншого майна.

У контексті охорони громадського порядку особливий інтерес представляє діяльність підрозділів, що діють у складі департаменту слідчих операцій:

- **Підрозділ добросусідства та безпеки в громадах** (що входить до зазначеного департаменту) у своїй діяльності керується Законом Альберти про безпеку в громадах та добросусідство. До обов'язків шерифів входить виявлення, припинення та розслідування правопорушень, що відбуваються на території приватної власності. Під дію вказаного закону підпадають такі правопорушення, як виготовлення та збут наркотичних речовин, проституція, експлуатація дітей, незаконний обіг вогнепальної зброї.

Після встановлення фактів протиправної активності уповноважена особа Міністерства юстиції (шериф) має право на звернення до суду для отримання ордеру з охорони громадського порядку за процедурою цивільного судочинства. В ордері суд може вказати на заборону експлуатації приміщень на строк до 90 днів та обов'язково зазначає вимоги, які необхідно виконати власнику для усунення порушень. Після цього шерифами контролюється виконання такого ордеру, вживаються заходи примусового виконання.

Прикладом ефективності Закону про добросусідство може слугувати наступна історія: 80-річна жителька міста Едмонтон покаржилась на високу кримінальну активність у motelі навпроти свого

будинку, що робило умови її проживання настільки небезпечними, що вона ніколи не залишала свій будинок у темний час доби. За результатами розслідування та судового розгляду було видано обмежувальний ордер, який дозволив офіцерам правопорядку вимагати від будь-якої підозрілої особи покинути мотель, а також видано ордер з охорони громадського порядку, який містив вимогу щодо зобов'язання власника проводити розрахунки виключно у безготівковому порядку. Оскільки в Канаді особи, що ведуть антисоціальний спосіб життя, у своїй більшості пластиковими картами не користуються, вони одразу втратили інтерес до motelю.

Шерифи активно заохочують громадян повідомляти про підозрілу власність та інформують про критерії кримінальної активності, що є наступними:

- часті відвідувачі у будинку, відвідувачі у нічний час доби, короткотривалі візити сторонніх осіб;
- підсилена охорона будинку, затемнені або постійно зашторені вікна, неконтактність та скритність власників, неохайне подвір'я;
- незвичайний запах від сміттєвих баків, коробки від хімікатів у сміттєвих баках, викидання сміття на території сусідів.

Власники будинків можуть повідомляти про кримінальну активність телефоном або через електронну форму.

• **Підрозділ управління дорожнім рухом** працює у співпраці з Королівською кінною поліцією як інтегрований орган з питань дорожнього руху (IntegratedTrafficUnit).

Інтегрований орган розпочав свою діяльність у 2010 році після 6-місячного тестування чотирьох моделей співпраці, в яких шерифи мали різний обсяг повноважень, від ексклюзивних до повного підпорядкування поліції. Модель рівної співпраці зарекомендувала себе як найбільш ефективна та забезпечила найбільшу присутність правоохоронців на дорогах. Єдиним обмеженням шерифів є неможливість самостійно здійснювати кримінальні розслідування, шерифи залучаються до таких розслідувань лише як помічники поліцейських. Підрозділ управляється уповноваженим офіцером поліції у співпраці з командою управляючих шерифів. При цьому, у питаннях працевлаштування, підготовки, дисципліни, підзвітності шерифи підпорядковуються міністру юстиції Альберти.

У рамках своєї діяльності підрозділ здійснює нагляд за безпекою дорожнього руху, виявляє, припиняє та документує правопорушення, а також проводить освітні заходи та підвищує обізнаність громадян щодо типових небезпечних ситуацій на дорогах. Задачею шерифів є зниження випадків ризикованого керування транспортними засоба-

ми, покращення контролю за дорожнім рухом на автомагістралях, скорочення випадків дорожньо-транспортних пригод зі смертельними наслідками та ушкодженням здоров'я, а також протидія незаконному обігу наркотичних засобів.

- **Підрозділ розслідувань** є частиною Команди реагування у сфері правопорядку. Ця команда включає, окрім шерифів, 4 муніципальних відділи поліції та Королівську кінну поліцію (AlbertaLawEnforcement ResponseTeam – ALERT). ALERT створено для протидії домашньому насильству, організованій злочинності, наркотрафіку та експлуатації дітей.

На даний час ця інтегрована команда формує основні напрямки роботи у сфері правоохоронної роботи для якісного реагування на тяжкі злочини та діяльність злочинних угруповань. До підрозділу входять фахівці, які спеціалізуються на конкретних видах злочинності, діє група управління ризиками та загрозами, що розробляє плани протидії домашньому насильству, а також кримінологічна служба, що проводить стратегічний аналіз злочинної активності.

До команди входить понад 300 спеціалістів, які позиціонуються як найдосвідченіші.

- **Офіс шерифа з цивільного виконання** у своїй діяльності керується Законом Альберти про цивільне правозастосування (виконання). У Канаді відсутня державна виконавча служба та загальнодержавний закон, який би регулював процедуру виконання судових рішень, тому в кожній провінції діє своя унікальна система. Модель, яка впроваджена в Альберті, вважається ефективною та була імplementована також провінцією Нова Шотландія.

Офіс шерифа з цивільного виконання є результатом реформи, яка була успішно реалізована у 1996 році з прийняттям вищевказаного Закону. Метою реформи було мінімізувати роль суду, залишивши йому переважно наглядові повноваження, а також скоротити виконавче провадження за цивільними справами до адміністративної процедури, здійснюваної в основному через спеціалізоване агентство, що діє на підставі вказівок кредитора, підвищуючи тим самим роль кредитора у примусовому виконанні рішення.

Шерифи офісу займаються ліцензуванням приватних бейліфів (виконавців) та виконавчих агентств, здійснюють нагляд за підготовкою та діяльністю виконавців, проводять розслідування фактів порушення ділової етики з боку виконавців відносно сторін виконавчого провадження, розробляють нормативні документи для виконавців.

Враховуючи, що, на відміну від США, канадські шерифи мають пов-

новаження, які доповнюють діяльність поліції, підвищують спроможність правоохоронних органів, але не дублюють їх функції, цей досвід може бути корисним і для територіальних громад в Україні.

ДЖЕРЕЛА:

1. SherifffromWikipedia, thefreeencyclopedia, Canada: <https://en.wikipedia.org/wiki/Sheriff#Canada>
2. Lawenforcementofficer: https://en.wikipedia.org/wiki/Law_enforcement_officer
3. CriminalCode: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/page-1.html#h-2>
4. Sheriffs: https://www.solgps.alberta.ca/programs_and_services/public_security/sheriffs/Pages/default.aspx
5. StatutesofAlberta, 2006: www.solgps.alberta.ca/programs_and_services/public_security/peace_officers/Publications/Peace%20Officer%20Act.pdf
6. EnsuringAlbertanshaveaccesstojustice: <https://www.solgps.alberta.ca/careers/sheriff/Pages/JobRequirements.aspx>
7. StatutesofAlberta, 2007: <http://www.qp.alberta.ca/documents/Acts/S00P5.pdf>
8. MinistryofJusticeandSolicitorGeneral: https://justice.alberta.ca/programs_services/safe/Pages/success-SCAN.aspx
9. Report a suspiciousproperty: <https://www.alberta.ca/report-suspicious-property.aspx>
10. Sheriffsjoinforceswith RCMP toimprovesafetyonAlberta'shighways : <https://www.alberta.ca/release.cfm?xID=27795AE888B2B-B51F-10EA-A9E494F953577040>
11. ALERT IntegratedTeams: <https://www.alert-ab.ca/about-alert/teams/>
12. RevisedStatutesofAlberta 2000: http://www.qp.alberta.ca/1266.cfm?page=c15.cfm&leg_type=Acts&isbncln=9780779783861
13. Office oftheSheriff – CivilEnforcement: <https://www.alberta.ca/office-of-sheriff-civil-enforcement.aspx>

Диванні таємні детективи США

Будь-який
мешканець Штатів
може анонімно
допомогти розкрити
злочин й отримати за
це винагороду.

Бо там із 1976 року працює програма CrimeStoppers (Стоп криміналу), яка дозволяє людині надати відомості та взяти кошти, не виказуючи себе.

Програму запроваджено тому, що основні причини небажання громадян повідомити поліцію/шерифа про злочин – це страх репресивного ставлення у громаді та переслідування з боку злочинних елементів; апатичне ставлення до проблеми, яка не торкнулась людини безпосередньо, небажання бути залученим до процесу слідства та виступати свідком у суді.

Реалізують її у співпраці з поліцією громадські організації, об'єднані в одну загальнонаціональну мережу CrimeStoppers USA.

Як вона працює:

1. Поліція/офіс шерифа надає організації CrimeStoppers інформацію про вчинений злочин.
2. Працівники та волонтери CrimeStoppers розміщують

надану інформацію у ЗМІ з контактами своєї організації, через які громадяни можуть повідомити відомості про цей злочин (спочатку це був тільки телефонний зв'язок, на даний час повідомлення можна здійснити через форму на сайтах організацій CrimeStoppers та мобільний додаток) .

3. Особі, що повідомляє про злочин, не треба надавати свої персональні дані, її повідомленню присвоюється номер, який необхідно зберігати.
4. У випадку взаємодії через мобільний додаток або веб-сайт, особі, що повідомляє про злочин, надається пароль, за допомогою якого вона може повторно заходити у профіль повідомлення про злочин, а офіцери правопорядку можуть ставити додаткові уточнюючі питання (через волонтерів організації).
5. Отримана організацією інформація передається офіцерам правопорядку (без вказівки на джерело повідомлення). Поліція/ шерифи користуються інформацією при проведенні слідчих дій.
6. Якщо повідомлення стало корисним у розкритті злочину, поліція повідомляє про це волонтера CrimeStoppers.
7. Організація приймає рішення про виплату винагороди, її розмір та передає до відділення банку у конверті з номером повідомлення.
8. Волонтери CrimeStoppers повідомляють особу, щодо якої прийнято рішення про виплату винагороди, про відділення банку, в якому можна отримати кошти.
9. Особа звертається до касира банку та називає номер свого повідомлення, після чого отримує конверт з готівкою, нічого не підписуючи та не підтверджуючи свою особу.

Кошти на фінансування цієї програми можуть жертвувати різні організації та фізичні особи, за що отримують від держави податкові пільги.

У рамках CrimeStoppers створений механізм взаємодії, який може реалізувати ініціативна група будь-якої громади. Для цього достатньо зареєструвати неприбуткову організацію, в якій будуть діяти посадові особи, відповідальні за тісну співпрацю з поліцією/офісом шерифа, розміщення інформації у медіа, залучення волонтерів та збір пожертвув.

ДЖЕРЕЛА:

1. CSUSA isactiveinthefollowingcategories: <http://www.crimestoppersusa.org/profile/>
2. How'sitdone: <http://www.facsflorida.org/what-we-do/how-they-do-it/>

«Очі та вуха» правопорядку в США

Ідея Citizenpatrol в тому, щоб залучити місцевих жителів до охорони правопорядку в найбільш криміногенних місцях населеного пункту.

У деяких* містах та округах США запроваджено волонтерську програму Citizenpatrol (Громадське патрулювання), завдяки чому в найбільш криміногенних місцях рівень злочинності вже знизився щонайменше на 20%. Про це, зокрема, свідчить статистика офісу шерифа округу Гілсборо (штат Флорида).

Програма Citizenpatrol трохи схожа на програму «Сусідська

* У США, на відміну від України, немає єдиного поліцейського управління. Кожен штат, велике місто, а іноді і більш дрібний населений пункт, мають своє поліцейське відомство, незалежне від інших. Власні поліцейські відомства можуть бути навіть при великих транспортних підприємствах. Начальник місцевого поліцейського органу – комісар, суперінтендант або шеф поліції – зазвичай призначається мером, головою міста або місцевим законодавчим органом. Офіс шерифа – теж правоохоронний орган, але діє на рівні округу, незалежно від поліції.

І те, як до охорони правопорядку в тому чи іншому населеному пункті залучають громадян, може істотно відрізнятися.

варта», – коли мешканці будинку чи певної території гуртом, разом із поліцією та органами самоврядування, займаються профілактикою злочинності та попередженням вандалізму в межах свого району.

Але є дуже значні відмінності. Ця програма позиціонується як «очі та вуха» офіцерів правопорядку. Громадський патруль чергує в небезпечних місцях населеного пункту. Завдання волонтерів – виявляти правопорушення, оперативно повідомляти поліцію про скоєння злочинів, за необхідності – надати першу допомогу постраждалим. Це діяльність пов'язана з більшим ризиком та з більшою відповідальністю, ніж «Сусідська варта». Суттєвою відмінністю між програмами є те, що людей, які залучаються до Громадського патрулювання, поліцейські або шерифи обов'язково навчають, як проводити спостереження за територією, як виявляти правопорушення та фіксувати їх, як розпізнавати стани алкогольного та наркотичного сп'яніння. Також добровольці оволодівають навичками надання екстреної домедичної допомоги. Для волонтерів передбачена обов'язкова спеціальна перевірка щодо притягнення до кримінальної відповідальності в минулому.

Особи, залучені до громадського патрулювання, оснащуються за рахунок поліцейського департаменту або офісу шерифа раціями, транспортом та спеціальною уніформою. У деяких департаментах вони наділені правом виписувати штрафи за порушення правил паркування.

Вимоги до Громадських патрульних та їх функції можна більш детально показати на прикладі програми, яка реалізується у співпраці з офісом шерифа округу Гілсборо, штат Флорида.

Функції осіб, залучених до громадського патрулювання:

- патрулювання території;
- нагляд за пішохідними переходами біля шкіл;
- нагляд за власністю у період відсутності господарів;
- допомога у розшуку зниклих осіб;
- документування графіті ;
- моніторинг підозрілої активності у школах;
- регулювання дорожнього руху;
- попередження про порушення правил паркування;
- допомога в охороні громадського порядку під час публічних заходів;
- перевірка безпеки самотніх громадян похилого віку.

Вимоги до осіб, що бажають долучитися до громадського патрулювання:

- громадянство США;
- вік старше 19 років;

- наявність посвідчення водія;
- проходження перевірки на предмет притягнення до кримінальної відповідальності;
- проходження спеціального навчання в офісі шерифа;
- участь у щомісячних зустрічах;
- можливість здійснювати патрулювання на громадських засадах щонайменше 12 годин на місяць.

Переваги програми Citizenpatrol в тому, що це можливість для громадян здійснити особистий вклад у безпеку громади, збільшення публічної присутності спостерігачів для стримування злочинної діяльності, налагодження співпраці та діалогу між правоохоронцями та громадою, розвантаження офіцерів правопорядку від рутинної роботи та надання їм можливості оперативно реагувати на екстрені виклики, зосереджуватись на ґрунтовному розслідуванні злочинів. У результаті, за даними офісу шерифа округу Гілсборо, у період функціонування програми громадського патрулювання рівень злочинності знизився на 20%.

Волонтерська програма Citizenpatrol запроваджена також у місті Цинциннаті (штат Огайо), місті Гейнсвілл (штат Флорида) та місті Палм-Дезерт (штат Каліфорнія).

Під час дослідження, як працює програма Громадського патрулювання, проаналізована інформація офіційних сайтів поліцейських департаментів міста Цинциннаті штату Огайо, міста Гейнсвілл штату Флорида, міста Палм-Дезерт штату Каліфорнія, департаменту шерифа округу Гілсборо штату Флорида, та офіційного сайту Національної асоціації громадського патрулювання.

ДЖЕРЕЛА:

1. HistoryofCincinnati'sCitizenonPatrolProgram (COPP): <https://www.cincinnati-oh.gov/police/community-involvement/citizens-on-patrol/>
2. CitizensOnPatrol: <http://www.gainesvillepd.org/Virtual-Front-Desk/Crime-Prevention/Citizens-on-Patrol>
3. CITIZENS ON PATROL (COPS): <http://www.cityofpalmdesert.org/departments/special-programs/citizens-on-patrol-cops>
4. VolunteerCitizenPatrol: <http://www.hcso.tampa.fl.us/Featured-Info/News/Volunteer-Citizen-Patrol.aspx>
5. TheNationalAssociationCitizensOnPatrol: <http://www.nacop.org/>

Естонські помічники поліцейських

Юрій Житняк,
журналіст

В Естонії є цивільні люди, які разом із правоохоронцями патрулюють вулиці, виїжджають на сімейні конфлікти, слідкують за спокоєм та порядком у громадах.

Їх називають *abipolitseinik*, тобто «помічник поліцейського». Хто вони такі, чим ризикують і що їх надихає? На ці питання відповів досвідчений помічник поліцейського в Таллінні Сергій Метлев.

ЯК УСЕ ПОЧИНАЛОСЯ

Створення системи *abipolitseinik* почалося з 1994 року. Поліцейські потребували громадянської підтримки, тому вирішили залучити до співпраці в якості помічників активних громадян. Згідно з прийнятим тоді «Законом про помічників поліцейських», ним може стати будь-який громадянин Естонії віком від 18 років, що має, як мінімум, середню освіту і володіє естонською мовою на вищому рівні. Помічник має бути дієздатним, не бути алко- та наркозалежним, не приймати психотропів, а також не мати серйозних захворювань, які можуть перешкодити виконанню обов'язків. Крім того, кандидат не повинен мати кримінальних пока-

рань, а також не повинен бути підозрюваним або ж обвинувачуваним у злочині. Від кандидата вимагають бути активним, відповідальним, ініціативним, готовим крім своєї основної діяльності стати помічником поліцейського.

Серйозним випробуванням поліції і переломом у становленні системи помічників поліцейських став 2007 рік.

Тоді в Таллінні відбулися дводенні протиправні заворушення. Спричинило їх рішення влади перенести «Бронзового солдата» з центра міста до військового цвинтаря. Для деякої частини громадян (переважно російськомовних похилого віку) він був символом перемоги радянського солдата в Другій Світовій. За словами Сергія Метлева, «щороку приносили квіти до «Бронзового солдата». І тоді, скориставшись рішенням влади перенести монумент, ліві та екстремісти заважали показати «місце» естонської держави». Екстремісти, яких підтримали російські ЗМІ, створили в місті безлад. Щоб приборкати цей шабаш, поліції не вистачало сил, а використати збройні сили не дозволяла Конституція, і в ЄС до цього поставилися б негативно. Тому закликали добровольців поповнити лави помічників поліцейських. І дуже швидко відгукнулося понад 1000 осіб, яких наспіх навчили і за допомогою яких вдалося приборкати заворушення.

Ці події показали, що систему потрібно вдосконалювати. В Естонії було створено 15 поліцейських дільниць, які об'єднали в чотири префектури, і в кожній з того часу є спеціальний департамент, який працює виключно з добровольцями. Департаменти дбають про їх забезпечення, відповідають за логістику, повсякденно займаються з ними. Також *abipolitseinik* законом дозволено брати участь у поліцейських патрулях. І затверджено, що основне їх завдання - допомагати поліції в охороні громадського правопорядку.

ЧИМ ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОМІЧНИК ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Переважно помічники поліцейських беруть участь у поліцейських патрулях і ніколи не займаються діловодством: ні адміністративним, ні кримінальним. Також помічник бере участь у дотриманні безпеки дорожнього руху та нагляду за ним; стежить за дотриманням вимог благоустрою та охорони навколишнього середовища; щодо захисту споживача; надає поліції допомогу в запобіганні та розкритті злочинів; бере участь у профілактиці правопорушень; надає допомогу особі, яка потерпіла в результаті злочину або нещасного випадку або перебуває в безпорадному стані; бере участь у порятунку людей та майна в разі стихійного лиха або іншого надзвичайного стану.

У помічників поліцейських є своя форма, яка відрізняється від поліцейській тільки написом. На спецодязі поліцейського написано «*politseinik*», а у помічника – «*abipolitseinik*».

Сергій Метлев підкреслив, що інститут помічників поліцейських в Естонії налічує більше 1000 осіб, які не отримують зарплати за свою роботу. Серед помічників жінки становлять близько 40%, тому їх підготовка уніфікована. Взагалі, в Естонії кажуть, що у них немає жінок-поліцейських або чоловіків-поліцейських. Вони просто говорять «поліцейські».

ПРАВА ПОМІЧНИКІВ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Помічники поліцейського мають право носити та використовувати травматичну зброю, мають право затримувати правопорушників і застосовувати силу. Два помічники можуть патрулювати вулиці без поліції.

Ще можуть, згідно з Законом:

- вимагати припинення порушення порядку та дотримання громадського порядку; перевіряти посвідчення, підозрюваних у злочині; затримувати і доставляти до установи поліції правопорушників та осіб, підозрюваних у здійсненні правопорушення; доставляти в лікувальні установи або в установи поліції осіб, які в результаті алкогольного, токсичного або наркотичного нападу можуть створювати протиправну ситуацію, а також правопорушників для встановлення їх осіб та, у разі необхідності, для складання протоколу про адмінправопорушення; за дорученням поліції застосовувати привід особи в передбачених законом випадках (наприклад, до суду);
- спільно з працівником поліції перевіряти зберігання матеріальних цінностей на підприємствах, в установах та організаціях; входити разом із поліцією в помешкання, включно з житловими та іншими приміщеннями, а також у приміщення та на території організацій для припинення злочину або затримання правопорушника, а також у разі стихійного лиха або інших надзвичайних обставини, що являють собою загрозу життю або здоров'ю людини; зупиняти транспортні засоби та перевіряти перевезення пасажирів та вантажів, а також водійські документи; відсторонити від управління транспортом осіб, які не мають документів, що засвідчують їх право на водіння або використання транспортного засобу відповідної категорії, або у відношенні яких існує підозра в алкогольній, токсичній чи наркотичній залежності, перевіряти їх стан на місці або спрямувати на експертизу;
- у необхідних випадках без обмеження користуватися засобами зв'язку, які належать організаціям, а в надзвичайних випадках також транспортними засобами (за винятком транспортних засобів, що належать дипломатичним, консульським або іншим

представництвам іноземних держав та міжнародним організаціям, а також транспортних засобів спеціального призначення) для доставки в лікувальний заклад осіб, які потребують невідкладної медичної допомоги; перевіряти наявність дозволів на діяльність та ліцензії; носити і застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби у випадках і в порядку, встановлених Законом Естонії «Про поліцію».

Помічник поліцейського при виконанні своїх обов'язків є представником держави і тому його вимоги та розпорядження повинні виконуватися неухильно. Помічник поліцейського при виконанні своїх обов'язків представляє департамент поліції. Брати участь в роботі поліції не означає, що як тільки помічник поліцейського одягає форму, він стає командиром. Головне - участь у роботі під керівництвом співробітників поліції. Проте помічник є опорою в несенні служби, він бере участь у превентивній роботі з населенням, бере участь у розшуку людей, допомагає поліцейським виявляти порушення.

Зараз у парламенті (Рійгікогу) розглядають проект поправок до «Закону про помічників поліцейських». Мета - підвищити ефективність помічників і усунути юридичні перешкоди, які заважають повсякденній роботі. Зміни законодавства мають збільшити можливості abipolitseinik, у тому числі дати їм право користуватися електрошокерами і розширити межі використання вогнепальної зброї. Згідно з законодавством, помічники поліцейських повинні отримувати «добро» з боку справжніх поліцейських на багато дій. Поправки до закону покликані спростити цей порядок у деяких питаннях. Наприклад, планується надати право самостійно затримувати порушників правил дорожнього руху.

Не всі в Естонії згодні з розширенням прав помічників поліцейських. Опоненти вважають, що оскільки помічник поліцейського не є поліцейським, його права та обов'язки не можуть зрівнятися з правами та обов'язками поліцейського. Але, звичайно ж, найбільше запитань і побоювань викликає використання зброї.

ФІЛОСОФІЯ СИСТЕМИ ПОМІЧНИКІВ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

В естонській поліції стверджують, що вони запрошують помічників поліцейських, щоб зміцнити довіру суспільства до правоохоронних органів. І на думку багатьох естонців, їх поліції дуже пішло на користь те, що до неї прийшли помічники, які принесли досвід із різних сфер життя, із різних верств. До того ж, вони приходять тоді, коли можуть і хочуть, без примусу, за покликом. Соціологічні дослідження показують, що довіра суспільства до помічників поліцейських коливається в межах 80%. Отже, їх спільна діяльність зі «справжніми» поліцейськими робить поліцію більш авторитетною.

МОТИВАЦІЯ СЛУЖІННЯ ДЕРЖАВІ В ЯКОСТІ ПОМІЧНИКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО

Багато естонців вважають, що можна реалізувати свої можливості в сфері забезпечення правопорядку, не працюючи в поліції, а вступивши до лав її помічників. Адже система *abipolitseinik* дозволяє добровільно у вільний час взяти участь в роботі поліції. Це може виявитися сходинкою для того, щоб в подальшому стати співробітником поліції.

На моє питання, чим естонські помічники поліцейських відрізняються від херсонських «шерифів», про яких навіть був знятий фільм українським режисером Романом Бондарчуком, номінованим на «Оскар», Сергій Метлев зазначив: у їх помічників поліцейських набагато більше прав, які надає діюче законодавство, і головне - помічники не отримують зарплату та працюють в свій вільний час за бажанням. Однак у віддалених районах, де нема поліцейських, – обов'язково є їх помічники, і місцева влада може вирішувати питання про їх винагороду. Він також підкреслив, що забезпечення помічників реалізується державою на рівні поліцейських, за винятком - зарплати. Бо *abipolitseinik* - це волонтер.

Висновки експертів

Реалізація прав громадян в охороні громадського порядку

Рижкова Світлана Анатоліївна,

старший викладач кафедри теорії та історії держави і права Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Серед основних підходів реалізації стратегії є служіння суспільству шляхом забезпечення дотримання прав людини і основних свобод як ключової цінності в діяльності органів системи МВС, реалізації ними своїх функцій, керуючись потребами людини.

Відповідно до Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року (далі – Стратегія) серед основних підходів реалізації стратегії є служіння суспільству шляхом забезпечення дотримання прав людини і основних свобод як ключової цінності в діяльності органів системи МВС, реалізації ними своїх функцій, керуючись потребами людини. Також, відповідно до зазначеної стратегії, одним із напрямів діяльності є залучення суспільства до процесу створення безпечного середовища, шляхом тісної співпраці з територіальними громадами і суспільством у цілому, а також створення механізмів партнерства з інститутами громадянського суспільства.

Стратегія є візією розвитку органів системи МВС, як невід’ємної частини сектору національної безпеки України, та визначає пріори-

тети їх діяльності, одним з яких є безпечне середовище; дотримання та забезпечення прав людини органами системи.

Відповідно до Стратегії, безпечне середовище життєдіяльності людей, забезпечене орієнтованою на потреби населення діяльністю органів системи МВС, їх швидким і компетентним реагуванням на надзвичайні ситуації і події, що загрожують особистій чи публічній безпеці, їх превенцією та активною участю громадян [1].

Серед основних викликів, які постають при реалізації відповідних цілей є: недостатній рівень участі суспільства в механізмах попередження правопорушень; відсутність належних навичок забезпечення особистої безпеки і недостатній рівень розуміння населенням своєї активної ролі в забезпеченні громадської безпеки.

Виходячи з вищезазначеного, стратегія має на меті реалізацію відповідних кроків. Серед них: розвиток партнерства і соціальної взаємодії, створення механізмів спільного виконання завдань органами системи МВС і населенням, зокрема територіальними громадами; реалізація принципу community policing (діяльності системи МВС, орієнтованої на потреби громад) в операційній та управлінській діяльності органів системи МВС; розвиток інститутів дільничних поліцейських і патрульної поліції як першої компетентної ланки співпраці з населенням^[1].

Відповідно до ст.11 п. 1., Закону України «Про Національну поліцію», діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб^[2].

Реалізація прав громадян в охороні громадського порядку знаходить своє законодавче закріплення в Законі України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», та визначає в нашому випадку засади участі громадян в охороні громадського порядку. Громадяни України мають право створювати громадські формування з охорони громадського порядку створені на засадах громадської самодіяльності як зведені загони громадських формувань, спеціалізовані загони (групи) сприяння Національній поліції. Членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону можуть бути громадяни України, які досягли 18-річного віку, виявили бажання брати участь у зміцненні правопорядку і в охороні державного кордону та здатні за своїми діловими, моральними якостями і станом здоров'я виконувати на добровільних засадах взяті на себе зобов'язання. Відповідно до цих умов громадяни наділяються відповідним спеціальним статусом як члени громадських формувань та набувають спеціальних прав та обов'язків, соціальних гарантій щодо реалізації права участі в охороні громадського порядку. Для виконання завдань, визначених у цьому

Законі, громадські формування з охорони громадського порядку та їх члени мають право:

- 1) брати участь у забезпеченні охорони громадського порядку разом із поліцейськими, а в сільській місцевості – самостійно шляхом виконання конкретних доручень керівника відповідного органу Національної поліції;
- 2) вживати спільно з поліцейськими заходів до припинення адміністративних правопорушень і злочинів;
- 3) представляти і захищати інтереси своїх членів у державних органах та підприємствах, установах, організаціях, навчальних закладах;
- 4) взаємодіяти з іншими органами громадської самодіяльності, що беруть участь у заходах, спрямованих на ведення індивідуально-профілактичної роботи з особами, схильними до вчинення адміністративних правопорушень і злочинів; надання допомоги у боротьбі із злочинами у сфері економіки, податкового законодавства, а також пияцтвом, наркоманією, порушеннями правил торгівлі та у сфері благоустрою території міст, інших населених пунктів; охорону природи і пам'яток історії та культури; забезпечення безпеки дорожнього руху;
- 5) вносити до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності пропозиції щодо запобігання адміністративним правопорушенням і злочинам, виникненню причин і умов, що сприяють їх вчиненню;
- 6) підтримувати зв'язки з відповідними громадськими організаціями інших країн з метою обміну досвідом роботи ^[3].

Виходячи з вищезазначеного, стає очевидним той факт, що на сьогодні реалізація права участі громадян в охороні громадського порядку законодавчо закріплена лише як колективна форма участі громадян в охороні громадського порядку, та лише як членів громадських формувань. Дана проблематика неодноразово була предметом наукового обговорення, хоча питання індивідуальної форми участі в охороні громадського порядку досі має не вивчений та фрагментарний характер. Постає закономірне питання: чому законодавець не визначив реалізацію прав громадян в охороні громадського порядку, як індивідуальну форму участі. Раніше існували можливості реалізації громадянам такого права, які добровільно на безоплатних засадах виявляли бажання допомагати правоохоронним органам.

Аналізуючи діяльність дільничних інспекторів міліції (далі – ДІМ), яка у свій час регламентувалася Наказом № 550 від 11.11.2010 «Про затвердження Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України», встановлюємо, що дільничні інспектори мали право залучати громадських поміч-

ників ДІМ, з числа членів громадських формувань [4]. Відповідно до такого нормативного закріплення, на громадських помічників ДІМ у повному обсязі поширювався правовий статус члена громадського формування, що забезпечувало йому відповідні гарантії щодо виконання своїх обов'язків під час охорони громадського порядку. Однак, слід зазначити, що таке нормативне закріплення індивідуальної участі громадян в охороні громадського порядку не вирішувало питання ефективного залучення громадян як громадських помічників ДІМ. По-перше, такий механізм створював додаткові перепони. Задля того, щоб співпрацювати з громадським помічником дільничного, треба реєструвати громадське формування. Аналіз діяльності громадських формувань виявляв формальні недіючі громадські формування, які реально не виконували взяті на себе зобов'язання. Принцип кількості не завжди відповідав принципам якості. Усе вище наведене гальмувало вільний та більш ефективний спосіб залучення громадян як громадських помічників, а саме – їх право на індивідуальну співпрацю без попереднього створення об'єднань.

З прийняттям Закону «Про Національну поліцію», відповідно до наказу МВС України № 650 від 28.07.2017р. «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції» [5] дільничний офіцер поліції співпрацює з представниками громадських формувань з охорони громадського порядку, надає допомогу в організації їх діяльності, бере участь у проведенні спільних нарад, під час яких розробляються та погоджуються заходи із забезпечення публічної безпеки і порядку на територіях обслуговування та взаємодії з патрульною поліцією. Інститут громадських помічників відповідно до зазначеного наказу припинив своє існування.

На нашу думку, невизначеність на законодавчому рівні правового статусу такої форми участі громадських помічників, як індивідуальна участь громадян в охороні громадського порядку, відсутність політичної волі змінити Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону», призвели до нівелювання такого вкрай важливого інституту добровільної участі громадян в охороні громадського порядку, як добровільних громадських помічників.

Свідченням позитивної роботи громадських помічників, окрім статистичних даних щодо їх діяльності, є документальна стрічка «Українські шерифи» [6]. «Українські шерифи» – фільм режисера Романа Бондарчука про сільських волонтерів, які ефективно «замінили» свого часу місцеву міліцію. Він висвітлює діяльність громадських помічників дільничного інспектора. Світова прем'єра стрічки відбулась 20 листопада 2015 року на Амстердамському міжнародному документальному кінофестивалі, де отримала Спеціальний приз журі. 26 березня 2016 року на кінофестивалі DocudaysUA фільм був висунутий

на премію «Оскар» за найкращий фільм іноземною мовою ^[7].

Відповідно до Стратегії, удосконалення потребує розвиток інститутів дільничних поліцейських і патрульної поліції як першої компетентної ланки співпраці з населенням.

На нашу думку, розвиток та запровадження інституту добровільних помічників поліції, визначення їх організаційно-правового статусу, законодавче закріплення індивідуальної участі громадян в охороні громадського порядку надасть реальний поштовх щодо реалізації прав громадян в охороні громадського порядку у співпраці з відповідними підрозділами Національної поліції України.

ДЖЕРЕЛА:

1. Стратегія розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mvs.gov.ua/ua/pages/strategiya_2020.htm
2. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
3. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. 2000. – № 40. – Ст. 338.
4. Про затвердження Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України Наказ № 550 від 11.11.2010 <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1219-10>
5. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції Наказ МВС України № 650 від 28.07.2017р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>
6. «Українські шерифи»: фільм про сільських волонтерів, які «замінили» міліцію. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/27421665.html>
7. На «Оскар» від України номінували фільм «Українські шерифи». – «Українська правда». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/culture/2016/09/9/217833>

Що таке Громадське затримання

Маргарита Плахотнюк,
адвокат

У кримінальному процесі воно має назву «законне затримання». Це право кожної людини самостійно припинити злочин, попередити уникнення злочинцем слідства і суду, запобігти фальсифікації доказів та інших спроб завадити кримінальному провадженню.

Право на громадське затримання регулюється статтею 207 Кримінального процесуального кодексу України. Частина 2 статті 207 Кримінального процесуального кодексу України закріплює, що кожен має право затримати без ухвали слідчого судді, суду будь-яку особу, крім осіб, зазначених у статті 482 цього Кодексу (а саме: судді та народного депутата України), у наступних випадках:

- 1) при вчиненні або замаху на вчинення кримінального правопорушення;
- 2) безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення чи під час безперервного переслідування особи, яка підозрюється у його вчиненні.

Увага! Цей перелік – виключний. Тобто, якщо правопорушник втік з місця злочину, проте ви по-

бачили його, наприклад, наступного дня в іншому місці – права на його затримання у вас вже немає! Але зателефонувати до поліції та повідомити про побаченого – не тільки можна, а й бажано, адже це сприятиме розкриттю злочину.

«СИЛА НА СИЛУ»

Необхідно пам'ятати, що під час затримання слід утримуватись від дій, які можуть бути кваліфіковані як перевищення меж необхідної оборони та крайньої необхідності.

Протидія правопорушнику може вчинюватись виключно у момент, коли він становить загрозу, а дії, які застосовуються до нього, повинні бути не більше тієї загрози, яку він створює.

ЩО «РОБИТИ» ІЗ ЗАТРИМАНИМ

Згідно з частиною 3 статті 207 Кримінального процесуального кодексу України, сміливець має «негайно повідомити уповноважену службову особу про затримання та місцезнаходження особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення». А простіше кажучи – зателефонувати на «102», та повідомити, що сталося. Якщо такої можливості немає, можна самому доставити затриманого до найближчого відділку поліції.

Також можна законно відібрати у нападника деякі речі, зокрема – засоби та знаряддя вчинення злочину, або речі, що зберегли на собі сліди злочину. Право на тимчасове вилучення майна регулюється статтею 168 Кримінального процесуального кодексу України. Зокрема, частина 1 даної статті встановлює, що тимчасово вилучити майно може кожен, хто законно затримав особу.

Але таке «вилучення майна» – тимчасове. Речі також необхідно передати правоохоронцям разом із затриманим. І обов'язково за-свідчити факт передачі протоколом.

Зміни в законодавство та напрямки регіональної політики

Ольга Настіна,

к.ю.н., доцент Білоцерківського національного аграрного університету, експертка з питань децентралізації.

Кожен мешканець села чи міста має право на сучасну медицину й освіту, доступні та якісні адміністративні, комунальні, соціальні послуги, гарні дороги, чисті й освітлені вулиці, тобто громаду, у якій почуватиметься безпечно.

Аналізуючи викладений у цій збірці регіональний досвід, сформовану практику по всій Україні, можна дійти висновків.

Кожен мешканець села чи міста має право на сучасну медицину й освіту, доступні та якісні адміністративні, комунальні, соціальні послуги, гарні дороги, чисті й освітлені вулиці, тобто громаду, у якій почуватиметься безпечно.

Ще в 2014 році уряд схвалив Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, де вказується, що основними повноваженнями органів місцевого самоврядування базового рівня є забезпечення громадської та іншої безпеки для мешканців громад.

Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад»^[1] дав змогу почати формувати спроможний базис місцевого самоврядування, об'єднувати ресур-

си територіальних громад задля покращення рівня життя громадян.

Однак не зважаючи на правове рулювання місцевого самоврядування «нового формату», українське законодавство щодо форм забезпечення безпеки в громадах потребує термінового оновлення та вдосконалення, а часом і прийняття нових якісних нормативних актів.

У рамках реформування Держслужби з надзвичайних ситуацій і децентралізації країни в цілому, в Україні продовжує активно формуватися волонтерський рух добровільних пожежних, створюються місцеві пожежні команди у найвіддаленіших населених пунктах та відкриваються нові центри безпеки у громадах.

Загалом на сьогодні майже у всіх регіонах успішно реалізуються пілотні проекти зі створення центрів безпеки у громадах, активно формується громадський рух у сфері цивільного захисту та охорони громадського порядку, щоб забезпечити достатній рівень безпеки населення у найвіддаленіших куточках України.

Такі «пілоти» засвідчили свою життєву спроможність і повинні перейти у площину засад формування державної та місцевої регіональної безпекової політики. Термінового прийняття потребують обласні та місцеві програми на кшталт «Безпечне місто», «Підтримка та допомога поліції», «Залучення громадськості до охорони громадського порядку», «Налагодження співробітництва органів внутрішніх справ з населенням» тощо, де будуть передбачені дієві заходи залучення до виконання програм на умовах партнерства громадських формувань, комунальних підприємств і установ, громадян. Належне фінансування дасть змогу якісно покращити співпрацю поліції і громади на місцях.

Дбати про безпеку в громадах – це функція місцевого самоврядування і лише в умовах підконтрольності в першу чергу громаді поліція зможе отримати «кредит» довіри, стати дієвим органом забезпечення правопорядку і бути визнаною громадою.

Для цього вбачається за необхідне:

- легалізувати роботу місцевої (муніципальної) поліції та шерифів
- закріпити чіткі повноваження муніципальної поліції та національної поліції
- унеможливити дублювання функцій місцевих комунальних установ чи підприємств з охорони правопорядку та місцевих служб за благоустрою, екологічної інспекції та інших контролюючих органів
- визначити в законодавстві порядок залучення громадян до профілактики правопорушень та боротьби зі злочинністю
- ввести в правове поле статус «громадських помічників» дільничних офіцерів поліції для громадян
- запровадити ефективний механізм контролю за громадськими формуваннями, національними дружинами та іншими організаціями громадського самозахисту

Вирішити проблеми у сфері організованого управління громадською безпекою на місцях міг би Закон України про «Муніципальну поліцію».

Існуючі спроби народних депутатів прийняти окремий закон, який би регулював діяльність «муніципальної поліції» чи «муніципальної варти», поки що не були успішними. Питання ефективності діяльності таких можливих підрозділів поліції та інших державних структур (видалити речення виділене червоним).

Невирішеними є важливі питання, що характер повноважень новоствореної муніципальної поліції має бути надзвичайно широким: від «охорони пам'яток історії і культури, архітектури та містобудування, палацово-паркових, паркових і садибних комплексів, природних заповідників» до «контролю за використанням і охороною земель, інших природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення» та «врятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження матеріальних цінностей у разі стихійного лиха, екологічних катастроф, епідемій, епізоотій, пожеж, інших надзвичайних ситуацій».

Можливим варіантом є створення місцевої поліції, виходячи з власних міських ресурсів, де за таких умов муніципальний поліцейський орган може отримати повноваження у сфері контролю за виконанням земельного та природоохоронного законодавства; використанням і охороною земель та інших природних ресурсів; дотриманням правил благоустрою; паркування автотранспорту; забезпеченням охорони пам'яток історії та культури; дотриманням правил архітектури та містобудування; розміщення зовнішньої реклами; дотриманням правил торгівлі; забруднення території; знищенням чи пошкодженням зелених насаджень; належного утримання покриття доріг, тротуарів та прибудинкових територій; дотримання правил розміщення та функціонування МАФів, самовільним будівництвом і зміною фасадів та споруд; самовільним зайняттям земельних ділянок; охороною майна, яке належить міській громаді та інше.

Такий муніципальний правоохоронний орган може створюватись на базі місцевого органу з питань благоустрою та інших комунальних підприємств (служб), які виконують вищеперераховані функції, а також із залученням громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону.

ДЖЕРЕЛА:

1. Про добровільне об'єднання територіальних громад: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/157-19>

ДЛЯ НОТАТКІВ

ШЕРИФИ

ДЛЯ НОВИХ ГРОМАД



УСПІШНІ ПРАКТИКИ БЕЗПЕКИ

український масштаб

АВТОРИ ТА УПОРЯДНИКИ:

Алла Тютюнник,
Благодійна організація
«Фонд милосердя та
здоров'я»

Леонід Бондарчук,
газета «Вгору»

Наталія Бімбірайте,
ІРЦ «Правовий простір»

Лариса Оленковська,
кандидат наук з державного
управління, доцент кафедри
державного управління і
місцевого самоврядування
Херсонського національного
технічного університету;
Херсонське регіональне
відділення
Асоціації міст України

Ольга Настіна,
к.ю.н., доцент
Білоцерківського
національного аграрного
університету, експертка
з питань децентралізації

Рижкова
Світлана Анатоліївна,
старший викладач
кафедри теорії та історії
держави і права
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

Людмила Чванько,
ІРЦ «Правовий простір»

Олена Орлова,
ІРЦ «Правовий простір»

Юрій Чумак,
Центр правових та політич-
них досліджень «ДУМА»,
експерт Асоціації УМДПЛ

Маргарита Плахотнюк,
адвокат

Олена Старюк,
Благодійна організація
«Фонд милосердя та
здоров'я»

Ілона Коротичина,
газета «Вгору»

Ірина Ухваріна,
газета «Вгору»

Тетяна Крючкова,
газета «Вгору»

КОНТАКТИ:

вул. Бориса Мозолецького (Фрунзе), 2,
оф. 24, м. Херсон
Телефони: (0552) 49-60-03,
(066) 810-67-47, (066) 790-90-21

E-mail: sheriffproject18@gmail.com
<https://www.facebook.com/ukrainiansheriff>

www.sheriffua.org

видавництво
ГІЛЕЯ



Точка
друкарня

ФОП Коуров О.С., (050) 3964346, dot.ks.ua

Комп'ютерна верстка та дизайн:
Коуров О.С.

Формат 64x90/16. Друк офсетний.
Папір кредитований. Умовн. друк. арк. 13,6.
Наклад 600 прим.

Збірка розповідає про 7 успішних моделей організації безпечного середовища у сільських громадах, досліджених авторським колективом у Херсонській, Полтавській та Харківській областях впродовж 2018 року.

До опису кожної з моделей організації безпеки у малих громадах надані зразки документів та експертні коментарі щодо основних завдань, правового статусу, соціального забезпечення, повноважень та відповідальності шерифів. А також надані поради юристів, на що варто звернути увагу при впровадженні кожної моделі. Наданий аналіз недоліків та переваг існуючих організаційних форм безпеки.

Один із розділів присвячений досвіду залучення громадян до забезпечення правопорядку у США і Канаді, тут можна дізнатися, чому шерифів вважають офіцерами миру, прочитати про «Очі та вуха» правопорядку, диванних таємних детективів. А також про роль та місце шерифів у структурі правоохоронних органів.



Це видання підготовлене в рамках проекту «Шерифи для нових громад» за фінансової підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» та Міжнародного Фонду Чарльза Стюарта Мотта. Проект реалізується Благодійною організацією «Фонд милосердя та здоров'я» та Громадською організацією «Інформаційний ресурсний центр «Правовий простір».

Погляди, відображені у цьому виданні, належать його авторам і можуть не співпадати з думкою Міжнародного Фонду «Відродження» та Міжнародного Фонду Ч.С. Мотта.